

Fakulti Seni Gunaan Dan Kreatif

**“MEMPROMOSIKAN AMALAN PERSEMBAHAN MARHABAN DI
ALOR SEKAWAN KEDAH”**

Nurul Nadia Binti Muhamad Nor

**Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)
2012**

1000273074

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS/ LAPORAN

JUDUL: MEMPRONOMOKAN AMALAN PERSEMBAHAN MANHABAN
DI ALOR SERAWAN KEDAH

SESI PENGAJIAN :

Saya NURUL NADIA BINTI MUHAMMAD NOR
(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis/ Laporan * ini disimpan di Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis/ Laporan adalah hakmilik Universiti Malaysia Sarawak
2. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja
3. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat pendigitan untuk membangunkan Pangkalan Data Kandungan Tempatan
4. Pusat Khidmat Maklumat Akademik, Universiti Malaysia Sarawak dibenarkan membuat salinan tesis/ laporan ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi
5. *sila tandakan ☒

☐ SULIT

(mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan seperti termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

☐ TERHAD

(Mengandungi maklumat Terhad yang telah ditentukan oleh Organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

☐ TIDAK TERHAD

Tandatangan Penulis
Tarikh:

Disahkan

Tandatangan Penyelia
Tarikh: 29/6/2012

Alamat Tetap:
132 JALAN BAIKURI 311
JAMAN BUKU BAIKURI
08000 SUNGAI PETANI
KEDAH

Catatan: * Tesis/ Laporan dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah, Sarjana dan Sarjana Muda
* Jika Tesis/ Laporan ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/ organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis/ laporan ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD

Projek yang bertajuk **“MEMPROMOSIKAN AMALAN PERSEMBAHAN MARHABAN DI ALOR SEKAWAN KEDAH”** telah disediakan oleh **NURUL NADIA BINTI MUHAMAD NOR** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian **Pengurusan Seni**.

Diterima untuk diperiksa oleh:

(Dr Noriah Tugang)

Tarikh:

29/6/2012

PENGHARGAAN

Alhamdulillah puji dan syukur ke hadirat Ilahi, selawat dan salam ke atas Nabi Muhammad S.A.W dan para sahabat. Dengan limpah kurniaNya saya diberi kesempatan untuk menyiapkan Projek Tahun Akhir ini.

Pertama sekali, sekalung budi dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga buat ayahanda Muhamad Nor Bin Hassim, bonda Fauziah Binti Hassan, Shahrul Shafiq Bin Razak dan adik- beradik di atas doa dan dorongan yang diberikan untuk saya menamatkan pengajian dengan cemerlang di UNIMAS.

Dalam kesempatan ini juga, saya ingin mengucapkan jutaan ribuan terima kasih kepada DR Noriah Tugang selaku penyelia dan pemeriksa saya dalam Projek Tahun Akhir ini, diatas segala bimbingan, tunjuk ajar dan nasihat yang telah diberikan.

Tidak lupa juga kepada semua pensyarah Fakulti Gunaan dan Kreatif sama ada terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam menyediakan Projek Tahun Akhir ini. Begitu juga kepada semua kakitangan Fakulti Gunaan dan Kreatif diatas kerjasama yang telah diberikan.

Tidak ketinggalan, ucapan terima kasih kepada rakan-rakan seperjuangan yang telah banyak membantu, memberikan pendapat dan memberi suntikan semangat untuk saya menyiapkan Projek Tahun Akhir ini. Semoga kalian akan berjaya dalam apa bidang yang di ceburi.

Sekian Wassalam.

ISI KANDUNGAN

Tajuk.....

Pengakuan i

Penghargaan.....ii

Abstrak vi-vii

Peta.....1-2

BAB 1 PENDAHULUAN3-4

1.1 Pengenalan 4

1.1.1 Sejarah Negeri Kedah5-9

1.1.2 Sejarah Alor Sekawan10-11

1.1.3 Sejarah Perkembangan Marhaban Setiakawan11-13

1.1.4 Definisi Marhaban.....14-16

1.1.5 Definisi Promosi17-18

1.1.6 Definisi Seni Budaya dan Tradisi Persembahan19-21

1.2 Permasalahan Kajian22

1.3 Objektif Kajian23-24

1.4 Soalan Kajian25

1.5 Skop Kajian26

1.6 Hipotesis.....27

1.7 Kepentingan Kajian28-29

BAB 2 SOROTAN KESUSASTERAAN30

2.1 Pengenalan30

2.2 Marhaban31-34

2.3 Promosi35-39

2.4 Rumusan40

BAB 3 METODOLOGI41

3.1 Pengenalan41

3.2 Lokasi Kajian42-43

3.3 Kaedah44

3.4 Sumber Data45-46

3.5 Populasi Kajian47

3.6 Persempelan48

3.7 Instrumen Kajian49

3.8 Limitasi Kajian50

3.9 Rumusan51

BAB 4 ANALISA DAN DAPATAN KAJIAN52

4.1 Pengenalan52

4.2 Analisa Temubual kualitatif.....53-74

4.3 Analisa kuantitatif.....75-99

4.4 Rumusan100

BAB 5 CADANGAN DAN KESIMPULAN 101

5.1 Kesimpulan101-103

5.2 Cadangan..... 104-106

5.2.1Cadangan untuk penyelidikan akan datang..... 107

Bibliografi

Senarai Informan

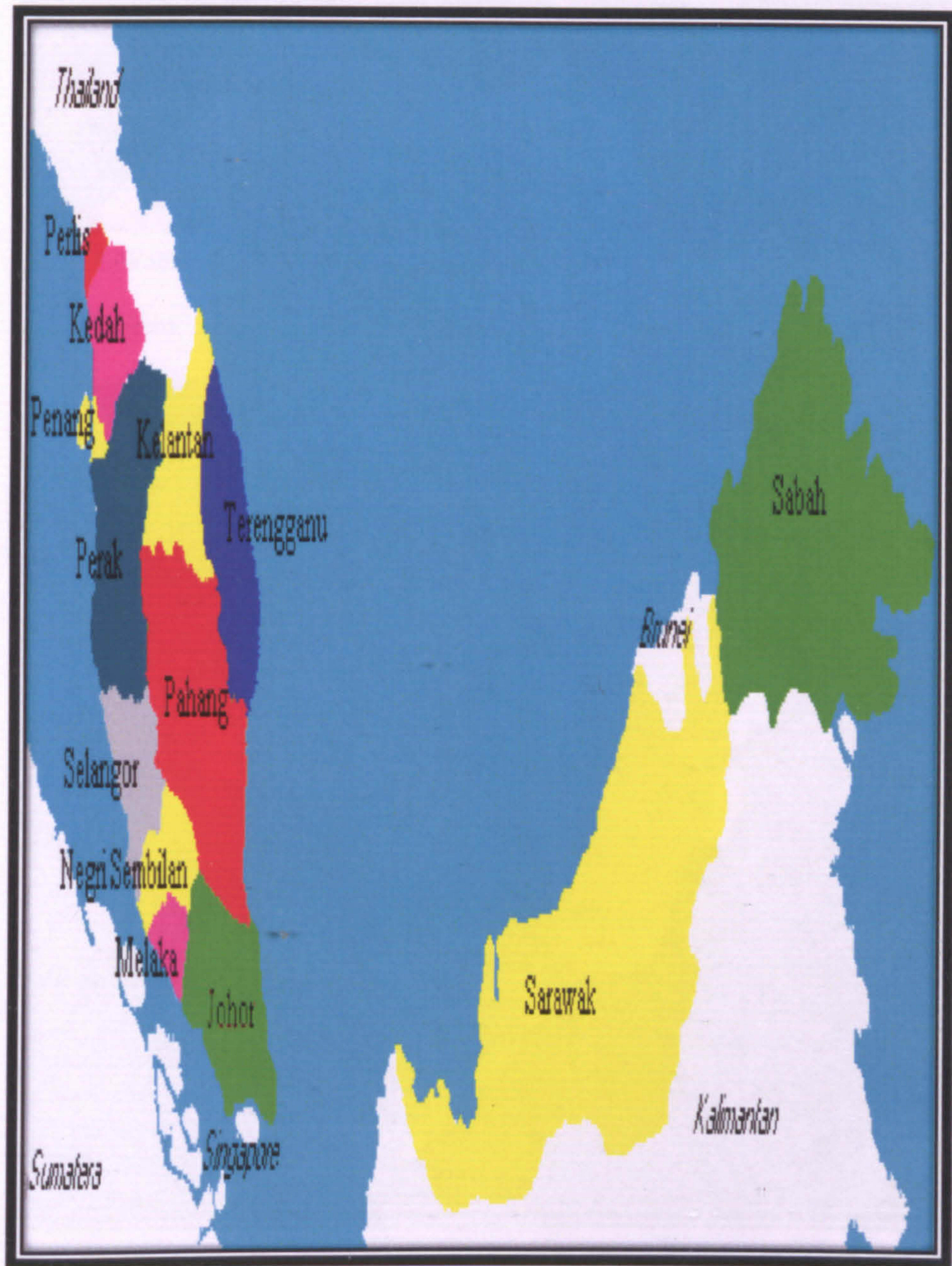
Lampiran

ABSTRAK

Kajian ini dilakukan untuk mengkaji sejauh mana marhaban ini diterima dalam kalangan masyarakat, disamping memberikan kesedaran serta memupuk kecintaan terhadap kesenian budaya marhaban dalam kalangan masyarakat Melayu. Penyelidikan ini juga adalah untuk mencari masalah yang wujud dalam memperkenalkan budaya marhaban di Negeri Kedah. Melalui kajian ini juga penyelidik mengandaikan bahawa kekurangan maklumat yang lengkap menyebabkan hebahan dalam mempromosikan seni persembahan budaya marhaban tidak begitu meluas di Negeri Kedah serta fungsi marhaban kebanyakannya tidak diketahui oleh masyarakat.

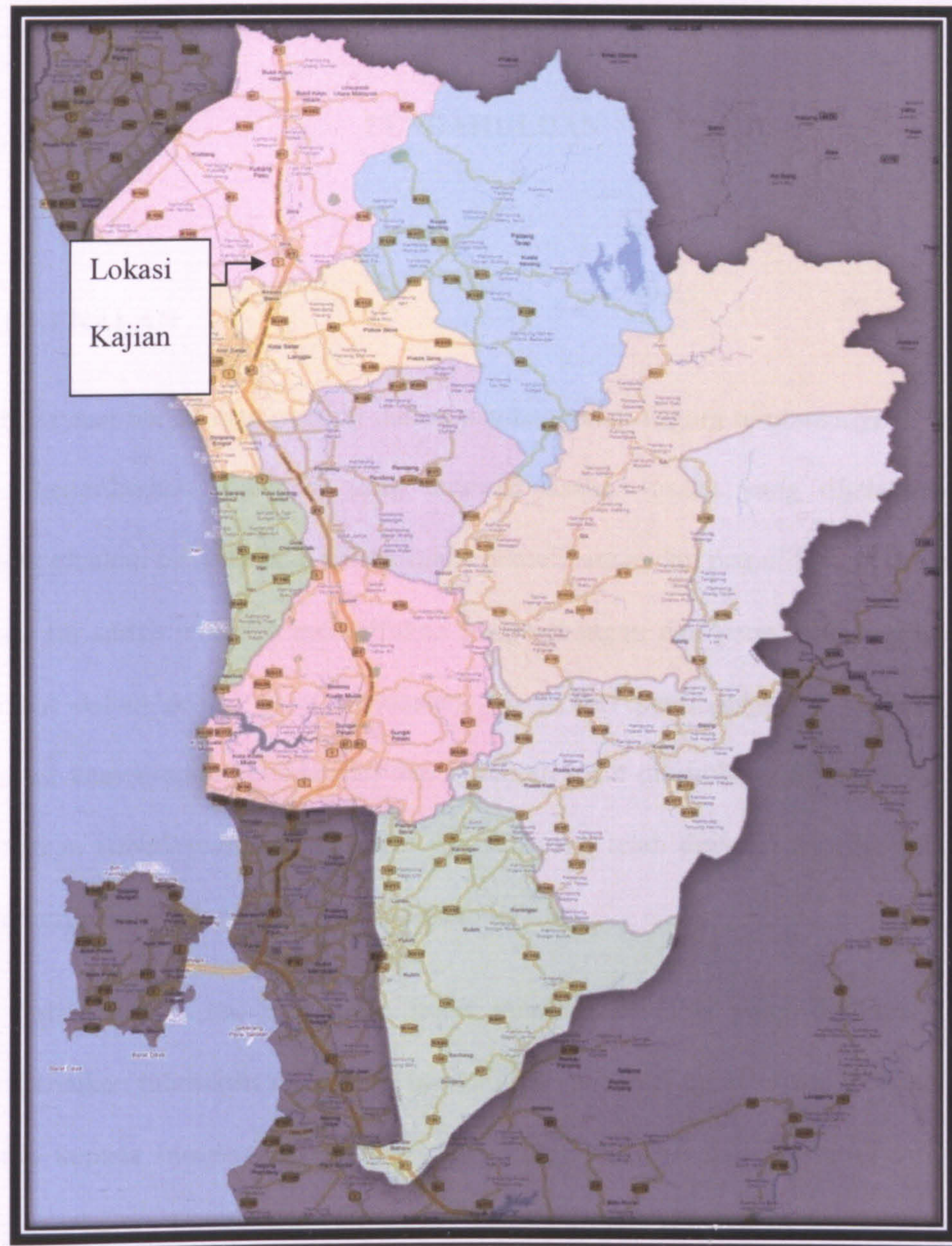
ABSTRACT

This research was carried out to study on the acceptance of society towards marhaban and foster the awareness and interest on the aesthetic value of marhaban among Malay community. This research was conducted to investigate the problems that existed in introducing marhaban culture in Kedah. Through this study researcher also assume that the lack of complete information has caused the marhaban culture to become not so widespread in Kedah and its functions have not been really understood by society.

Rajah 1.1 Peta Malaysia¹

¹ Kasmapi (12.4.2010), jelapang padi Malaysia. <http://happybudgetingvacation.blogspot.com>

1.1.2 Peta Daerah Negeri Kedah²

² Kasmapi(12.4.2010) jelapang padi malaysia <http://happybudgetingvacation.blogspot.com>

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 PENGENALAN

Kebudayaan berperanan penting dalam pembangunan negara terutamanya di Malaysia. Dimana keperibadian Malaysia yang terkenal usaha –usaha yang dijalankan kearah mempertingkatkan penyelidikan dalam usaha pemeliharaan dan pemuliharaan dalam bidang kesenian. Ini sudah tentunya memerlukan pengembangan dan penglibatan semua lapisan masyarakat dalam proses yang berterusan. Menyedari pentingnya hal kebudayaan dan warisan ini kementerian kebudayaan dan kesenian telah ditubuhkan di setiap negeri bagi menguruskan kebudayaan dan kesenian warisan yang telah diwarisi dan diamalkan sejak turun-temurun lagi oleh nenek moyang terdahulu.

Dalam kajian ini, penyelidik ingin memilih promosi yang dijalankan mampu memperkenalkan marhaban ini kepada masyarakat pada hari ini seterusnya dapat memberi kesedaran kepada masyarakat tentang seni persembahan ini dan kepentingannya dalam kehidupan seharian masyarakat. Walaupun usaha ini tidak dijalankan dengan sepenuhnya ianya akan menyebabkan kesenian ini akan terus luput ditelan oleh arus permodenan semasa.

Oleh itu penyelidik telah memilih satu bidang kebudayaan dalam persembahan tradisional iaitu seni persembahan marhaban. Pemilihan tajuk ini bersesuaian kerana fenomena yang melanda generasi muda pada hari ini yang telah mengganggu kesenian barat seperti muzik dan persembahan yang bercorakkan ala-ala *dance* yang telah mempengaruhi pemikiran anak muda pada masa kini. Selain itu kajian penyelidik ini lebih mengfokuskan disekitar Negeri Kedah dan Sekitar Kampung Alor Sekawan yang berdekatan dengan kajian penyelidik.

1.1.1 Sejarah Negeri Kedah.

Sejarah Negeri Kedah yang dikenali sejak zaman kerajaan hindu Buddha dengan berbagai nama seperti *Kathadvipa* , *Kathaha* ,*Ch'etta* ,*Killah Kiddaram* ,*Keda* dan berbagai lagi menjadi pusat perlabuhan dan pusat keagamaan yang penting dikawasan Utara pantai Barat semenanjung. Menurut catatan sejarah bermulanya empayar Kedah bermula pada kurun ke 15 masihi iaitu apabila para perdagangan dari India dan Sumatera yang berulang alik menerusi laluan selat pedagang timur barat yang singgah di pelabuhan Kuala Muda atau dahulunya dikenali dengan nama Sungai Emas suatu ketika dahulu.

Oleh yang demikian, para pedagang pada ketika dahulu berlabuh di Kuala Muda yang berlindung daripada perubahan monsun bermusim yang melanda perairan selat Melaka. Para pedagang atau nakhoda mengambil kesempatan membaiki kerosakan pada perahu layar mereka dan seterusnya menjalankan aktiviti perdagangan dengan penduduk tempatan. Seterusnya pedagang cuba mendapatkan keperluan atau bekalan bagi menampung

bekalan seterusnya mereka juga saling mengamalkan *sistem barter* diantara satu sama lain. Apabila telah reda angin tersebut para perdangang kapal kemudiannya meneruskan pelayaran berlayar berpandukan arah Gunung Jerai yang menjadi mercu Kedah pada zaman dahulu. Ini kerana diatas Gunung Jerai terdapatnya rumah api kecil yang dijadikan penanda arah laluan para pedangang.

Gunung Jerai merupakan puncak tertinggi di Kedah. Pada kurun ke tujuh dan kelapan Kedah diberi penghormatan oleh Empayar Kerajaan Sri Wijaya di Sumatera. Namun begitu setelah kejatuhan empayar tersebut Kedah menjadi negeri di bawah di bawah pengaruh Kerajaan Siam. Akibat kesan pembangunan Islam dan penaklukan di Melaka menyebabkan agama Islam mulai berkembang. Selain itu Kedah turut mengalami kesan perubahan perkembangan pada kurun ke Sembilan (1980).

Menurut catatan sejarah diKedah yang diperolehi daripada penulisan oleh Haji Buyong Ali dalam bukunya yang bertajuk sejarah Kedah (1980) dan hasil penulisan Zarina Ismail yang berjudul Kedah Darul Aman (1987). Kedua-dua buku ini memberikan gambaran tentang salasilah raja-raja di Negeri Kedah yang bermula dengan perlantikan Raja dari Negeri Pasai iaitu Maharaja Debar Shah sehingga perlantikan Sultan Abdul Halim Muazzam Shah yang merupakan sultan di Negeri Kedah.

Menurut Dato James Augustine dalam buku penulisan Bygone Kedah (1992). Mengisahkan tentang pengaruh luar politik terhadap Negeri Kedah serta perkembangan Kedah dari segi ekonomi dan sosial turut disentuh juga aspek politik. Dalam aspek politik penulis lebih menfokuskan ancaman dari Barat, Siam begitu juga dengan Jepun terhadap

Negeri Kedah. Malah inti perjanjian turut disentuh secara terperinci bagi menunjukkan bahawa arus pembangunan Negeri Kedah turut dipengaruhi oleh aktiviti kerjasama perdagangan yang serantau di bahagian Utara Malaysia.

Pada akhir abad ke. 19, sewaktu Kedah masih dibawah naungan kerajaan Siam lagi Kedah sudah memperkenalkan dan memperkembangkan sistem pemerintahan yang tersendiri serta moden bermula dengan pemerintahan Almarhum Sultan Ahmad Tajuddin Mukarram Shah (1853-1879). Kedah memasuki era pembangunan dan permodenan keadaan ini berterusan sehingga peralihan kuasa naungan terhadap Kedah dari Siam kepada British pada 15 Julai 1909. Almarhum Sultan Abdul Hamid Shah (1882-1943) di awal pemerintahannya telah mengadakan lawatan kebeberapa buah negeri seperti Thailand, India dan Eropah bertujuan untuk memperluaskan lagi pengetahuan dan pengalaman baginda dalam membangunkan Negeri Kedah. Usaha-usaha yang diperintiskan oleh ayahanda baginda sebelumnya telah dipesatkan lagi sehingga kejayaan di bidang pentadbiran menyebabkan baginda di gelar bapa Kedah moden.

Dalam menjayakan pembangunan Negeri Kedah baginda dibantu oleh para pemimpin dan pembesar berkebolehan termasuklah (Raja Muda) Tunku Mahmud, Tunku Ibrahim dan Wan Muhammad Saman. Sejak tahun 1870 lagi Sultan Abdul Hamid Halim Shah telah melantik Wan Muhammad Saman sebagai Perdana Menteri Kedah sewaktu itu bagi melincinkan pentadiran negeri. Kerajaan Siam telah menyerahkan Kedah kepada pihak British pada tahun 1909 setelah penaklukan Jepun ketika perang dunia kedua dan kemudiannya menjadi salah sebuah negeri Malaya Union dan akhirnya membentuk sebahagian daripada persekutuan tanah Melayu pada tahun 1948.

Manakala Shahnom Ahmat dalam bukunya yang bertajuk *Traditional And Change In A Malaya State A Study Of Economic And Political Development 1873 - 1923* (1984) mengisahkan perkembangan politik dan ekonomi yang disentuh lebih menjurus kepada menerangkan pengaruh dan hubungan diplomatik antara Negeri Kedah dan kerajaan Siam.

Oleh yang demikian dapat disimpulkan oleh penyedik kerjasama hubungan dua hala memainkan peranan yang penting dalam meningkatkan sektor ekonomi sesebuah negeri. Disamping itu kepelbagaian budaya juga menjadi faktor sumbangan kearah menarik masyarakat untuk mengenali warisan ini ekonomi penduduk setempat juga dapat ditingkatkan dengan kunjungan daripada pihak luar.

Negeri Kedah atau lebih dikenali sebagai Kedah Darul Aman merupakan negeri jelapang padi Malaysia yang terbentuk daripada 14 negeri Persekutuan Malaysia. Selain itu Kedah juga memiliki keluasan negeri sebanyak 9,425 kilometer persegi dan bersempadan antarabangsa dengan Songkhla dan Yala wilayah Thailand Utara. Selain itu Negeri Kedah juga bersempadan dengan negeri lain di Malaysia iaitu Negeri Perak di Selatan Perak dan Pulau Pinang dari arah Barat Daya Seberang Prai Tengah yang bersempadan dengan Negeri Kedah. Manakala bahagian Utara Semanjung Malaysia pula Kedah bersempadan dengan Utara Negeri Perlis.

Penduduk di Negeri Kedah adalah seramai 2044188 orang penduduk pada tahun 2011 dan memiliki kepadatan penduduk sebanyak 216.9 kilometer. Menurut Jabatan Perangkaan Negeri Kedah, Anggaran penduduk Negeri Kedah bagi masyarakat Melayu ialah seramai 1336352 orang, manakala penduduk masyarakat Cina 252987 orang, India

122911, bukan warganegara adalah sebanyak 35293 dan lain-lain seperti Siam 27 532 orang.

Negeri Kedah juga terbahagi kepada 12 daerah iaitu Baling, Kubang Pasu, Kulim, Kuala Muda, Kota Setar, Langkawi, Padang Terap, Pendang, Sik, Yan dan akhir sekali adalah Pokok Sena bagi kawasan dan daerah di Negeri Kedah. Dalam setiap daerah tersebut kerajaan negeri telah menyediakan pusat di setiap daerah bagi melancarkan pentadbiran Negeri Kedah. Ibu negeri bagi Negeri Kedah yang utama adalah Alor Setar yang menjadi tempat pusat pentadbiran Negeri Kedah dan pentadbiran institusi Diraja Kedah.

1.1.2 Sejarah Alor Sekawan

Latar belakang sejarah Alor Sekawan mengikut cerita orang tua-tua yang terdapat di kampung Alor Sekawan telah dibuka pada tahun 1905 oleh Encik Awang Hitam yang merupakan anak jati Negeri Kedah. Nama Kampung Alor Sekawan diambil daripada pertembungan dua sungai dan menjadi tempat rakan-rakan berkumpul atau berhimpun selepas waktu bekerja (menuai padi).

Sewaktu kampung ini mula-mula dibuka hanya terdapat 10 buah rumah sahaja. Ciri-ciri rumah tersebut adalah tradisional Melayu yang beratapkan rumbia, berdindingkan daun nipah dan bertiangkan batang pinang. Mereka mempunyai perhubungan diantara satu sama lain. Pada masa sekarang jumlah rumah dan telah bertambah dari tahun ke tahun dan telah melebihi jumlah asalnya. Jumlah penduduk Kampung Alor Sekawan mengikut laporan daripada ketua penghulu kampung ini jumlah penduduk sekarang adalah sebanyak seramai

1708 orang. Daripada jumlah ini, 1132 orang adalah orang Melayu, 272 orang Cina, 55 orang India dan lain-lain adalah seramai 249 orang. Akan tetapi tujuan kajian ini adalah menumpukan perhatian kepada penduduk masyarakat Melayu sahaja ini kerana budaya marhaban hanya masyarakat Melayu sahaja yang mengamalkannya oleh kerana ayat-ayat marhaban mengandungi ayat Al-Quran dan menceritakan kisah Nabi Muhammad S.A.W.

Menurut En. Ismail Bin Hj. Salleh (Setiausah Kehormat Persatuan Sejarah cawangan Kedah). Di awal penempatan penduduk Alor Sekawan hanya bekerja sebagai petani dan pesawah secara sepenuh masa. Aktiviti ini dilakukan secara sara diri kerana penduduknya lebih menumpukan kepada aktiviti menanam padi serta melakukan aktiviti bercucuk tanam seperti ubi kayu, keledak, jagung dan keledak secara selingan untuk keperluan makanan keluarga dan sumber pendapatan sampingan .

Pada masa sekarang penduduk Alor Sekawan tidak bergantung kepada satu ekonomi sahaja ini kerana melalui peredaran masa penduduk Alor Sekawan telah mempelbagaikan sumber ekonomi dikampung berkenaan. Ramai generasi muda yang keluar berhijrah untuk mencari pekerjaan dan yang tinggal hanya golongan tua untuk menghabiskan sisa hidup dikampung Alor Sekawan.

1.1.3 Sejarah Perkembangan Kumpulan Marhaban Setiakawan Alor Sekawan.

Mula ditubuhkan pada 16 Mei 1974 oleh pengasasnya yang bernama Ustaz Basir Bin Mad Isa yang merupakan penduduk tetap kampung Alor Sekawan. Menurut beliau lagi marhaban ini adalah dari pengaruh Arab kerana lirik senikata pujian kepada Nabi Muhammad S.A.W dan dinyanyikan dalam Bahasa Arab. Beliau menubuhkan kumpulan ini adalah untuk mengisi acara keagamaan dan kerohanian.

Ini kerana Ustaz Basir mendapat idea untuk menubuhkan kelab ini kerana rata-rata penduduk mempunyai waktu lapang di sebelah petang selepas aktiviti bersawah di awal pagi. Setelah mendapat sambutan dari penduduk kampung marhaban ini hanya aktiviti marhaban ini memulakan aktivitinya di bawah pohon kelapa kerana tiada tempat yang khusus untuk memuatkan masyarakat pada waktu itu. Sambutan yang diberikan pada waktu itu adalah amat mengalakkan kerana masa lapang penduduk terisi dengan acara keagamaan yang berfaedah.

Menurut sejarah pada tahun 1974 terdapat empat jenis marhaban yang dipersembahkan antaranya ialah marhaban nahwa, shika, hijaz, dan yang terakhir ialah marhaban ihrab. Kumpulan marhaban Alor Sekawan ini mempersembahkan marhaban ini mengikut nahu dan irama tersendiri mengikut jenis-jenis marhaban. Mengikut sejarah lagi marhaban shika merupakan marhaban yang paling tua atau lama sekali dipersembahkan irama yang dibawa adalah sangat panjang dari segi nafas dan sebutannya.

Manakala marhaban hijaz merupakan marhaban yang paling senang sebutan dan nafasnya kerana tidak perlu harakat dalam bacaannya.

Setelah kematian pengasas marhaban Alor Sekawan ini pada tahun 1990 mula diambil alih oleh anak didik beliau iaitu Encik Samsudin Bin Mahmud. Banyak perubahan yang dilakukan oleh beliau untuk memantapkan kumpulan marhaban kampung Alor Sekawan ini. Persembahan marhaban bertukar cara dari segi penyampaian dan susunannya serta cara penyampaiannya. Setiap ahli kumpulan akan diberikan kedudukan mengikut nafas suara agar kelancaran suara dapat di perhebatkan dengan intonasi suara yang tinggi dan rendah bagi setiap rangkap marhaban ini. Selain itu elemen alat muzik juga turut dimasukkan dalam persembahan akan tetapi penggunaan alat muzik seperti kompang hanya digunakan dalam pertandingan sahaja.

Dari segi pemakaian pula kumpulan marhaban ini mempunyai pakaian kumpulan tersendiri untuk menampak keunggulan kumpulan marhaban ini. Pakaian lelaki adalah berbaju Melayu kosong jugak bercorak sama masih mengekalkan ciri sama dan dipadankan bersama seluar *slack* panjang hitam. Manakala pakaian bagi wanita marhaban pula ialah sepasang baju kurung bercorakan corak yang sama dengan ahli kumpulan yang lain dan dipadankan bersama tudung berwarna hitam pekat serta selendang.

Dari segi pemilihan warna ialah kumpulan Marhaban ini gemar memilih warna yang terang agar warna-warna yang terang mampu menonjolkan persembahan mereka kepada masyarakat yang melihat persembahan mereka yang hadir melihat dan mendengar persembahan mereka.

Kumpulan marhaban ini sering membuat persembahan di masjid, dewan orang ramai, majlis perkahwinan, majlis cukur jambul dan majlis akikah yang lain. Sementara itu kumpulan marhaban ini juga pernah membuat persembahan marhaban di rumah ketua hakim Negeri Kedah di Alor Setar Kedah baru-baru ini. Jika mendapat permintaan dari masyarakat luar Negeri Kedah pihak kumpulan marhaban Setikawan Alor Sekawan ini berusaha untuk menghadiri dan ketua kumpulan tersebut akan meminta peruntukan kewangan bagi pengangkutan kenderaan bagi pihak penganjur dan kadar yang diminta adalah berpatutan dengan lokasi persembahan.

Pada masa sekarang kumpulan marhaban ini telah bergiat aktif dengan memasuki beberapa pertandingan yang dianjurkan di Negeri Kedah antaranya ialah pertandingan marhaban peringkat Kuala Muda (K,M,Y), pertandingan marhaban sempena sambutan Jubli Perak Negeri Kedah, pertandingan bermaulid dan beberapa pertandingan lain yang disertai oleh kumpulan marhaban Setikawan.

Antara pencapaian yang boleh dibanggakan ialah sering mendapat johon dan naib johon bagi setiap pertandingan yang berlangsung. Setiap persembahan pada pertandingan akan dinilai pada empat bahagian iaitu lagu 25% fasahah 35% intonasi suara 25% dan akhir sekali ialah kedudukan dan pakaian yang membawa markah sebanyak 25%.

Justeru itu, kumpulan marhaban ini selalunya gemar membuat persembahan dengan menampilkan mesej penyampaian marhaban secara langsung bagi masyarakat melihat kesungguhan dalam penyampaian mesej yang berguna kepada masyarakat ini kerana marhaban merupakan simbol kekuatan ummah dan tanda kesatuan antara masyarakat yang

saling mengenali dan beramah mesra dengan jiran tetangga tanpa mengira faktor usia yang ada.

1.1.4 DEFINISI MARHABAN

Marhaban berasal daripada perkataan Arab yang bermaksud selamat datang. Marhaban juga mempunyai persamaan maksud dengan perkataan arab yang lain iaitu *ahlan wa sahan* yang bermaksud menyambut tetamu atau menghormati tetamu dalam sebuah majlis. Marhaban ini juga merupakan nyayian keagamaan yang menjadi satu tradisi adat dan warisan Melayu yang tidak dapat dipisahkan dari majlis-majlis keagamaan.

Sebagai contoh, Marhaban dipersembahkan pada majlis-majlis seperti majlis kesyukuran, majlis berkhatan, maulidurasul, majlis cukur jambul majlis perkahwinan, majlis kesyukuran dan menyambut bulan Ramadan. Cara marhaban dinyayikan ialah dengan secara beramai-ramai² berlagu mengikut lengok yang khusus puisi yang terdapat pada setiap rangkap nyanyian Marhaban ini. Puisi nyayian marhaban ini dinyayikan dalam dua senikata iaitu Arab dan Melayu untuk memudahkan masyarakat lebih memahami penyampaianya.

Di Malaysia, budaya Marhaban ini biasanya diiringi dengan muzik paluan kompang, rebana dan alat muzik tradisional yang lain dalam mewarnakan majlis acara dinegara kita. Oleh yang demikian Marhaban didendangkan dengan tujuan untuk memperolehi keberkatan, kesedaran dan keinsafan serta diberkati dalam sesuatu majlis. Masyarakat menjalankan aktiviti Marhaban ini dengan alunan selawat yang berkunjung

secara berkelompok dari rumah ke rumah atau dimajlis dengan mengimarkan pujian terhadap kebesaran Allah dan Baginda Rasulullah. Melalui aktiviti budaya Marhaban ini juga masyarakat dapat mengeratkan hubungan silaturahim dan saling berkenalan diantara satu sama lain serta meningkatkan lagi kesatuan masyarakat Melayu.

Menurut Ahmad Kamal Abdullah, (1989), Marhaban bermaksud ucapan selamat datang atau menyambut tetamu. Marhaban juga dikenali sebagai '*ahlan wah sahan*' yang membawa maksud yang sama iaitu selamat datang. Marhaban merupakan unsur nyayian keagamaan yang mengandungi unsur- unsur ayat Al-Quran ,puisi puji-pujian ke atas Nabi Muhammad s.a.w dan para sahabatnya. Selain itu Ahmad Kamal Abdullah (1989), unsur-unsur Islam dalam Puisi Melayu dalam bab dua menyatakan bahawa amalan Marhaban merupakan satu tradisi adat dan warisan Melayu pada masyarakat dahulu dimana Marhaban menjadi acara yang penting dalam sesuatu majlis tidak kira di Luar Bandar mahupun Bandar.

Menurut buku yang ditulis oleh Mohd Ghouse Nasaruddin (2004),bahagian vokal kumpulan muzik ini mempunyai jarak diantara zikir dan nyanyian. Mereka bernyanyi dalam Wayang Kulit, Makyung, Marhaban, Hadrah, Rodat, Bongai, Berzikir dan nyayian solo serta korus diselang- selikan dengan dalam kumpulan muzik yang lain untuk mendapatkan bahagian korus lebih tegas di bahagian pertengahan akhir pada tiap-tiap baris.Nyanyian dalam kumpulan ini menurut Mohd Ghouse Nasaruddin (2004), ialah *monophonic* iaitu mengunakan satu tingkat suara sahaja.

Abdul Rahman (1996), menyatakan bahawa seni muzik adalah cabang kebudayaan yang sama penting dengan seni sastera. Muzik juga dapat meninggikan daya pemikiran sesuatu bangsa serta merubah sikap hidup kearah pencapaian peradaban yang bererti melalui peranan yang diamainkan oleh muzik dalam pertumbuhan sesuatu bangsa atau masyarakat akan semakin tinggilah mutu keseninya.

Walau bagaimanapun, sistem dan kepercayaan masyarakat Melayu mencakupi tiga komponen yang penting, iaitu kepercayaan tradisi masyarakat Melayu, Magis Melayu serta Islam. Antara tiga komponen tersebut walau bagaimanapun, Islam menjadi teras kepada konsep sistem kepercayaan masyarakat Melayu. Setiap satu daripada komponen tersebut memainkan peranan yang tersendiri dalam proses kehidupan masyarakat Melayu. Ia mengolah segala adat dan adab masyarakat Melayu. Kefahaman konsep kepercayaan masyarakat Melayu akan membolehkan seseorang individu Melayu untuk menyesuaikan dirinya dengan keadaan semasa dan membuat penilaian sendiri akan amalannya.

1.1.5 DEFINISI PROMOSI

Dalam bidang promosi, merupakan salah satu cabang penting yang bertujuan untuk menyebarkan maklumat kepada masyarakat. Selain itu peranan promosi juga adalah penting untuk menarik masyarakat terhadap mesej yang disampaikan melalui promosi yang dijalankan. Menurut Buku Rujukan Asas Pemasaran yang diterbitkan pada tahun 2002 oleh Rosli Salleh, Haslinda Hashim, Siti Rahayu Hussin, Zakiah Abdul Malek dan Muhammad Afrizal Abdul Rahim, promosi dapat didefinisikan sebagai “ komunikasi yang digunakan oleh pemasar-pemasar untuk mencuba dan membeli keluaran yang dipasarkan”(2002: 141). Maksudnya adalah promosi merupakan satu alat komunikasi kepada orang ramai dan juga untuk memberitahu orang ramai mengenai kewujudan sesuatu keluaran produk baru. Media promosi pada hari ini mempunyai pelbagai pilihan antaranya media cetak seperti akhbar, majalah, buku, dan lain-lain termasuklah media siaran juga seperti (televisyen, radio, video, cakera padat dan lain-lain). Media luaran seperti (poster, transit, bannel dan sebagainya).

Seterusnya menurut Zainal Abidin Mohd Said (1998), promosi memerlukan komunikasi yang berkesan. Oleh itu, mesej mestilah sampai ke tempat yang dituju. Sekiranya tidak, rancangan promosi itu tidak akan mencapai matlamatnya. Komunikasi adalah satu proses iaitu manusia cuba mencipta satu persamaan pemahaman di kalangan mereka. Oleh itu kenyataan ini menunjukkan bahawa melalui Marhaban mesej yang disampaikan akan lebih berkesan kerana adanya promosi yang menyampaikan maklumat dengan berkesan kepada masyarakat.

Promosi memainkan peranan yang penting dalam pasaran untuk menyampaikan maklumat dan informasi produk atau perkhidmatan kepada pengguna. Promosi adalah

bertujuan untuk memujuk dan menyakinkan sasaran pengguna. Menurut Rosli Salleh (2002), dalam promosi merupakan salah satu elemen di dalam pasaran campuran. Ianya boleh didefinisikan sebagai komunikasi yang digunakan oleh pemasar-pemasar untuk memberitahu, menggalakkan dan menyakinkan pembeli-pembeli yang berpotensi supaya mencuba dan membeli keluaran yang dipasarkan.

Menurut Norman Govoni Eng dan Morton Galper(1993)dalam bukunya” *Promotional Management*”mendefinisikan strategi promosi ialah “is the process of developing and maintaining a communications mix that utilizes company resources to their full potential in a way that is competitively attractive to target markets while contributing to the company’s short run and longrun marketing and organization”.

Strategi promosi ialah suatu proses yang digunakan untuk menjayakan dan mengekalkan campuran sesebuah organisasi supaya dapat mencapai matlamat yang telah ditetapkan sama ada matlamat jangka pendek atau panjang. Strategi promosi dapat dibahagikan kepada empat elemen yang penting.Keempat-empat elemen ini akan memastikan bahawa promosi yang diadakan berjaya mencapai matlamat.

1-pengiklanan(advertising)

2-Jualan Lansung(personal selling)

3-Promosi Jualan(Sales promotion).

4-perhubungan awam(publis relation)

1.1.6 DEFINISI SENI BUDAYA DAN TRADISI PERSEMBAHAN.

Masyarakat memahami budaya melalui jiwa dan raga. Selain itu pernyataan nilai dan norma manusia ,ialah word view kosmologi dan pemikiran masyarakat. Oleh yang demikian seni mudah difahami sebagai penghasilan atau penghayatan keindahan, kecantikan dan kehalusan sesuatu kesenian. Sebagai masyarakat yang menghasilkan dan menghayati budaya atau seni sudah pasti terpengaruh akan budaya tersebut. Oleh itu konsep seni adalah neratif dalam sesuatu masyarakat atau kaum, agama, bangsa dan sebagainya.

Dalam menilai sesuatu seni sebagai budaya ekspesif dalam sesuatu masyarakat akan dipengaruhi pelbagai aspek keseluruhan kehidupan sebuah masyarakat. Oleh itu untuk memahami seni budaya bagi sesuatu masyarakat itu perlulah di teliti dalam konteks budaya yang luas misalnya adat dan pantang larang seni budaya yang dipengaruhi atau tidak boleh dipisahkan daripada ideology agama, kepercayaan politik, ekonomi dan sebagainya. Seni Melayu tradisional dapat difahami sebagai warisan seni yang dipertahankan sejak dahulu lagi malah terikat kepada tradisi dan menyatukan masyarakat yang beridentitikan rupa dan jiwa Melayu.

Menurut kamus dewan, (2002). Bahasa dan pustaka. Seni juga didefinisikan sebagai karya(sajak,lukisan,muzik,persembahan dan lain- lain lagi) yang di ciptakan dengan kecekapan hasil daripada sesuatu ciptaan manakala kesenian juga berkaitan dengan kahalusan. Oleh yang demikian, Seni persembahan adalah menyatakan atau memaparkan budaya tradisi yang memperkukuhkan peradaban bangsa masa pada kini serta menjadi

tunjang kebudayaan persembahan masyarakat Melayu sejak turun temurun lagi. Nilai seni sememangnya tidak dapat dipisahkan daripada fungsi atau peranan kepada masyarakat melayu misalnya Marhaban dan pelbagai lagi jenis persembahan yang lain yang memainkan peranan atau kepentingan dalam kehidupan masyarakat Melayu.

Seni Melayu tradisi juga berkait rapat dengan amalan dalam kepercayaan warisan terutamanya seni persembahan *world view* yang berkaitan dengan tarian, nyayian dan perlakuan dalam seni. Seni persembahan Marhaban berkait rapat dengan amalan kepercayaan masyarakat Melayu. Ini kerana masyarakat Melayu berangapan bahawa unsur-unsur seni yang dipengaruhi oleh Islam seperti hadrah, marhaban, zikir dan nasyid mempunyai kepercayaan warisan yang bukan sahaja memberikan hiburan semata-mata tetapi meninggalkan nilai-nilai sosial dan menyampaikan ilmu pengetahuan kepada masyarakat mengenai kesejahteraan dan keharmonian masyarakat yang dipengaruhi oleh tradisi dan kepercayaan warisan cara hidup masyarakat lalu yang patut di amalkan dan diperturunkan kepada generasi sekarang. Ini penting kerana ianya menjadi tradisi dan kepercayaan warisan dan agama Islam itu sendiri untuk diwarisi oleh masyarakat Melayu.

Persembahan ini dapat difahami dihayati dan diamalkan sebahagian masyarakat walaupun orang melayu berpegang teguh dengan ajaran Islam. Islam merupakan teras peradaban masyarakat Melayu kerana orang Melayu berusaha menyesuaikan segala warisan itu dengan ajaran Islam. Dalam usaha mempertahankan kepercayaan ini sebagai indentiti Melayu menjadi sejarah yang pernah dilupakan oleh sesiapa mengenai kesenian ini.

Seni tradisi Melayu berupaya memberi sumbangan yang besar dalam memartabatkan Melayu di peringkat yang lebih jauh serta mewarisi kepelbagaian seni baik tampak mahupun seni persembahan yang bersifat kedaerahan . Selain itu ianya dapat mengukuhkan semangat kekitaan dalam mempertahankan seni tradisi dalam peradaban masyarakat melayu. Dalam karya Rohani Sulaiman (2009), menyatakan bahawa warisan menjadi budaya yang terpenting dalam kehidupan seseorang kerana bukan sahaja melibatkan budaya perdagangan atau komersial tetapi juga untuk membina atau mengekalkan unsur budaya pada satu kesenian tradisi Melayu. Ini dapat di simpulkan bahawa budaya memainkan peranan yang penting dalam kehidupan seharian masyarakat.

Menurut Anwar Din (2008),kebudayaan ialah kata nama abstrak mengenai proses dan keadaan budaya. Budaya di definisikan sebagai tamadun, peradaban,kemajuan. Perbicaraan mengenainya berkait dengan etas (nilai sosial), sistem sosial, simbol perilaku, pembahasaan, pemikiran, pengetahuan, hal-hal ehwal kepercayaan, adat resam,(peraturan kemasyarakatan), kebiasaan,kesenian, keupayaan, sikap dan warisan dalam lingkungan kehidupan manusia yang menciptanya. Ini bermaksud budaya adalah menggambarkan amalan yang diwarisi oleh masyarakat terdahulu kepada generasi sekarang.

Oleh itu, tradisi kesenian persembahan ini haruslah dipertahankan oleh generasi sekarang agar tidak pupus ditelan zaman dan sharusnya masyarakat dan golongan muda terutamanya memelihara kesenian tradisi yang menjadi amalan sejak turun-temurun oleh genarasi terdahulu.

1.2 PERMASALAHAN KAJIAN.

Penyelidikan ini dibuat bertujuan untuk mengkaji permasalahan kajian yang wujud. Antara permasalahan kajian yang dikenalpasti dalam penyelidikan terhadap seni persembahan marhaban ialah seni persembahan marhaban tidak begitu dikenali oleh masyarakat sekarang kerana terdapat pelbagai jenis persembahan lain di Malaysia. Ini kerana kebanyakan masyarakat terutamanya generasi muda tidak diberikan pendedahan yang seluasnya mengenai amalan marhaban ini. Kekurangan ilmu pengetahuan mengenai marhaban ini menyebabkan mereka tidak berminat dan mengenali amalan marhaban ini.

Selain itu, persembahan marhaban ini hanya diminati oleh golongan tua sahaja jika dibandingkan dengan dengan golongan muda ini menyebabkan golongan tua tidak mempeturunkan kesenian ini kepada golongan muda. Hal ini disebabkan golongan muda banyak terdedah dengan muzik moden dan berteknologi seperti muzik barat, cakera padat, cd dan vcd yang turut mempengaruhi seni persembahan tradisi pada hari ini.

Seni yang berasaskan persembahan tradisional kurang diberi perhatian oleh golongan muda Melayu ini disebabkan mereka terlalu terpengaruh dengan kemodenan dunia dan mereka tidak memandang kebelakang iaitu bermaksud tidak mahu mengambil tahu bahawa seni persembahan tradisional juga penting kepada masyarakat.

Jadi, dalam hal ini kesedaran perlulah ditanam dan dititik beratkan oleh mereka agar tidak melupakan seni persembahan tradisional seperti marhaban. Penggunaan medium promosi yang sedia ada dipercayai tidak begitu efektif. Oleh yang demikian pemilihan

promosi yang sedia ada dijangka mampu memberikan kesedaran kepada masyarakat mengenai marhaban ini untuk masyarakat Negeri Kedah mahupun luar Negeri Kedah.

1.3 OBJEKTIF KAJIAN

Berdasarkan objektif kajian yang dibuat mengenai promosi seni persembahan amalan budaya marhaban di Alor Sekawan Kedah ini. Ia akan mengkaji dan mengenalpasti permasalahan dalam mempromosikan seni persembahan marhaban ini.

Objektif pertama yang ingin dilihat oleh penyelidik ialah mengekalkan tradisi dan warisan marhaban dari generasi ke generasi. Hal ini demikian adalah kerana marhaban merupakan sesuatu kesenian yang unik untuk diamalkan dalam masyarakat Melayu. Rugi sekiranya amalan ini tidak diteruskan dan dikekalkan kerana ia melambangkan betapa tingginya nilai kesenian masyarakat Melayu.

Objektif kedua yang ingin dicapai ialah penyelidik ingin memastikan amalan marhaban ini terus hidup agar warisan ini terus di amalkan meskipun melalui zaman-zaman yang serba canggih dan moden. Hal ini merujuk kepada generasi pada masa kini terutamanya generasi muda yang tidak berminat dan kurangnya ilmu pengetahuan menyebabkan golongan muda tidak mewarisi marhaban daripada golongan tua. Haruslah setiap golongan tua dan golongan muda sama-sama mengamalkan untuk menjaga warisan ini agar kekal pengamalannya oleh setiap generasi.

Penyelidik ingin menjadikan marhaban sebagai seni persembahan yang berharga kepada penduduk Negeri Kedah. Hal ini kerana seni persembahan marhaban ini seolah-olah tidak lagi diketahui fungsinya terutama generasi muda pada masa kini meskipun ia merupakan warisan daripada nenek moyang terdahulu.

Objektif yang terakhir yang ingin di capai oleh penyelidik ialah untuk memastikan agar perkembangan marhaban tidak sahaja di Negeri Kedah. Oleh itu penyelidik ingin menjadikan hasil kajian ini sebagai pengenalan dan promosi kepada orang ramai mengenai marhaban ini melalui pemilihan promosi yang dibuat oleh penyelidik agar marhaban ini dapat diperkenalkan dengan lebih meluas lagi kepada masyarakat.

1.4 SOALAN KAJIAN.

- Bagaimanakah cara untuk menerapkan dan memperluaskan serta mencari pemilihan yang berkesan dalam mempromosikan Marhaban dikalangan masyarakat tempatan terutamanya generasi muda di Negeri Kedah?
- Apakah faktor penyebab generasi sekarang kurang meminati Marhaban dan mengapa Marhaban kurang mendapat sambutan dan dalam masyarakat sekarang?
- Apakah dengan pemilihan promosi yang digunakan akan memberi kesedaran kepada masyarakat untuk mengamalkan atau mengekalkan tradisi seni persembahan amalan budaya Marhaban ini di setiap majlis-majlis keraian yang berlangsung dalam kalangan masyarakat Melayu?

1.5 SKOP KAJIAN.

Kajian ini akan dilakukan diNegeri Kedah namun begitu penyelidik telah menumpukan kepada strategi promosi yang dijalankan. Penyelidik telah memilih dalam mengskopkan kampung yang terlibat dalam kajian ini iaitu kampung Alor Sekawan. Antara analisa kajian ini adalah dari aspek mempromosikan Marhaban kepada generasi muda. Kajian ini di tumpukan kepada pemilihan promosi yang akan dijalankan.

Kajian akan dilakukan dengan menemubual dengan setiap ahli dalam persatuan yang berpengalaman mengenai seni persembahan marhaban ini. Selain itu, pandangan orang umum akan ditanya dalam soal selidik mengenai Marhaban di Kampung yang dipilih oleh penyelidik. Orang umum akan dibahagikan mengikut dua kumpulan iaitu warga tua dan warga muda. Kajian ini juga akan dikaji mengikut jantina responden.

Melalui cara tersebut, dapatan kajian yang diperoleh diharap dapat membantu dalam melengkapkan penyelidikan kajian mengenai mempromosikan seni persembahan budaya Marhaban di Negeri Kedah. Di samping itu, segala promosi yang dijalankan dapat memberikan manfaat dan kebaikan secara langsung dan tidak langsung kepada masyarakat setempat dalam mengamal budaya kesenian ini.

1.6 HIPOTESIS.

Hipotesis yang penyelidik andaikan dan dapati ialah pada masa kini terutamanya generasi muda kurang peka pada warisan tradisi budaya masyarakat Melayu khususnya budaya marhaban. Ini kerana berdasarkan pemerhatian secara umum yang dibuat oleh penyelidik mendapati kurangnya ilmu pengetahuan menyebabkan mereka seolah-olah tidak berminat dengan warisan ini meskipun mereka memaklumi dan mengetahui akan kewujudan kesenian persembahan ini. Selain itu penyelidik juga dapati hanya generasi lama sahaja yang terlibat dalam seni persembahan budaya marhaban.

Berdasarkan dari pemerhatian, temu bual dan soal selidik serta pembacaan dimana rata-rata pengiat marhaban tidak memperturunkan warisan kesenian ini kepada generasi anak-anak mereka. Penyelidik juga mendapati bahawa marhaban ini belum dikomersialkan atau dipromosi sepenuhnya dan belum dikenali sebagai warisan dalam masyarakat Melayu.

1.7 KEPENTINGAN KAJIAN.

Setiap kajian yang dilakukan ada kepentingannya, oleh itu penyelidik melakukan kajian ini adalah kerana beberapa kepentingan tertentu. Antara kepentingannya ialah kepentingan seni persembahan budaya di Negeri Kedah. Penyelidik melakukan kajian ini adalah untuk mengetahui Marhaban dalam kalangan masyarakat pada kini. Hal ini kerana Marhaban merupakan warisan sejak turun-temurun lagi dalam kalangan masyarakat Melayu tradisi. Kepentingan kajian ini juga adalah kepada pertubuhan Marhaban di Negeri Kedah. Kajian ini penting terutamanya kepada pertubuhan badan persatuan Marhaban untuk mengetahui perkembangan di Kedah.

Selain itu kepentingan ini juga kepada pelajar penyelidik dapat menghasilkan bahan rujukan pengkajian sendiri khususnya berkaitan dengan budaya Marhaban. Kepentingan kepada penyelidik pula ialah penyelidik dapat mempelajari serba sedikit berkaitan dengan seni persembahan budaya Marhaban sekaligus dapat memahami dan mempelajari panduan budaya amalan Marhaban ini.

Kajian ini penting kerana dapat membantu pihak kerajaan, masyarakat dan institusi yang berkaitan seperti sekolah dan persatuan atau kelab kebudayaan untuk menghidupkan dan memperkenalkan kembali warisan seni persembahan budaya Marhaban.

Selain itu kajian ini juga menambahbaik serta mencari medium promosi untuk menarik lebih ramai masyarakat terutamanya golongan muda untuk mewarisi kebudayaan ini. Kepada penyelidik yang akan datang kajian ini akan memudahkan penyelidikan akan datang untuk mendapatkan lebih bahan rujukan seperti dari perpustakaan, kepelbagaian sumber, temuramah dan pihak yang berkenaan dengan kajian penyelidik ini.

BAB 2

SOROTAN KESUSASTERAAN

2.1 PENGENALAN

Sorotan kesusasteraan atau "*literature review*" merupakan pendapat mengenai kajian yang telah dilakukan oleh penyelidik untuk mengetahui maklumat yang berkaitan dengan seni persembahan di Negeri Kedah. Selain itu untuk melengkapkan kajian ini penyelidik menggunakan beberapa sumber rujukan daripada pelbagai jenis untuk memastikan kajian ini dapat memenuhi objektif dan matlamat penyelidik pada akhir kajian ini.

Penyelidik mendapat sumber-sumber maklumat ini melalui beberapa buah buku, artikel dan laman sesawang yang berkaitan dengan marhaban turut membantu dalam proses mendapatkan maklumat mengenai kajian ini.

2.2 MARHABAN

Ahmad Kamal Abdullah. (1989). Unsur-Unsur Islam Dalam Puisi Melayu. Selangor. Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Marhaban berasal daripada perkataan Arab yang bermaksud selamat datang dan mempunyai persamaan dengan maksud perkataan arab yang lain iaitu *ahlan wa sahan* . Menurut Ahmad Kamal Abdullah, (1989). Unsur-Unsur Dalam Puisi Melayu juga menyatakan bahawa marhaban bererti menyambut tetamu yang hadir dengan ucapan selamat datang kepada tetamu yang menghadiri keraian dalam suatu majlis.

Marhaban ini merupakan nyayian keagamaan yang mengandungi ayat-AlQuran, pujian keatas Nabi Muhamad s.a.w dan para sahabatnya. Ia menjadi adat dan warisan melayu yang diamalkan sejak dahulu lagi dan diperturunkan kepada generasi kini untuk diamalkan dalam kehidupan masyarakat Melayu. Ini kerana marhaban ini mengandungi pelbagai unsur dan nasihat yang boleh dijadikan panduan masyarakat dalam membentuk jati rohaniah masyarakat. Antaranya ialah kemanusiaan, jati diri, ketuhanan, ketamadunan yang oleh dijadikan amalan oleh masyarakat Melayu.

Selain itu puisi marhaban ini juga mengandungi dua senikata iaitu Arab dan Melayu untuk memudahkan masyarakat lebih memahami dan menghayati nyayian marhaban ini dengan lebih mendalam. Marhaban ini dipersembahkan pada majlis-majlis keraian seperti majlis perkahwinan, majlis kesyukuran, majlis cukur jambul, majlis berkahtan, maulidur Rasul, dan menyambut bulan Ramadan.

Menurut Ahmad Kamal Abdullah, (1989). Unsur-Unsur Dalam Puisi Melayu Bab Dua menyatakan marhaban ini terdiri daripada beberapa kumpulan yang kecil yang mengelilingi antara satu sama lain ketika membuat persembahan. Ahli kumpulan ini selalunya diketuai oleh seorang yang berpengalaman dan pengetahuan tentang nyayian marhaban ini akan tetapi sebelum memulakan persembahan kumpulan ini akan mengiringi doa-doa tertentu dan berzanji dahulu sebelum marhaban ini dinyayikan secara beramai-ramai. Oleh yang demikian amalan marhaban ini telah menjadi adat dan warisan yang terpenting dimana acara dipersembahkan tidak kira diluar Bandar mahupun Bandar yang terdapatnya masyarakat Melayu.

Mohd Ghouse Nasaruddin.(2004). Muzik Tradisional Melayu.

Buku ini mendefinisikan bahawa dalam muzik tradisional Melayu mempunyai vokal yang tersendiri apabila melakukan persembahan. Bahagian vokal ini memainkan peranan penting untuk menghidupkan persembahan. Ini kerana intonasi suara yang pelbagai dapat menghasilkan irama alunan suara yang memberikan bahagian korus lebih tegas pada bahagian pertengahan akhir pada setiap baris. Selain itu, nyayian dalam marhaban ini ialah *monoponic* iaitu menggunakan satu tingkat suara sahaja apabila menyanyikan puisi marhaban ini.

Hal ini dapat dikaitkan dengan kajian penyelidikan iaitu menerangkan bagaimana mereka menyanyikan dalam bongai, hadrah, bezanji, marhaban, berzikir atau berzanji secara solo serta korus diselangsadikan dengan ahli kumpulan yang lain untuk mendapatkan

intonasi sura yang pelbagai sekaligus menarik masyarakat yang hadir untuk menyayikan secara bersama-sama dan menghayati alunan seni suara marhaban. Cara marhaban ini dinyayikan ialah secara beramai-ramai berlengok mengikut rangkap pada baris dan rangkap puisi marhaban yang terdapat dalam kitab marhaban.

Abdul Rahman. (1996). Falsafah Dan seni Kreatif Melayu Mana Sikana Muzik Sebagai Kesenian Islam.

Menyatakan bahawa kesenian seni muzik dalam persembahan meninggikan daya pemikiran sesuatu bangsa serta dapat merubah sikap masyarakat kearah hidup yang lebih peradaban dan lebih baik ini bererti melalui peranan marhaban dapat membentuk dan mencorak kehidupan masyarakat ini kerana dalam marhaban sendiri berkait rapat dengan amalan dan sistem kepercayaan masyarakat Melayu yang berpegang teguh kepada dengan ajaran Islam.

Budaya marhaban ini ini biasanya diiringi dengan alunan selawat yang berkunjung secara berkelompok dari rumah ke rumah atau di majlis-majlis yang mengimarakan pujian terhadap kebesaran Allah s.w.t dan baginda Rasulullah serta para sahabatnya. Melalui rumusan yang dibuat oleh penyelidik dalam buku ini mendapati bahawa aktiviti budaya marhaban ini masyarakat juga dapat mengeratkan hubungan dan saling berkenalan diantara satu sama lain sekaligus meningkatkan kesatuan di antara masyarakat Melayu. Walaupun seni persembahan marhaban bersifat kedaerahan tetapi dengan adanya persembahan marhaban ini dapat memupuk semangat kekitaan di antara masyarakat kerana persembahan

marhaban ini merupakan persembahan yang dapat mengeratkan silaturahmi diantara satu sama lain.

Abdul Rahman Rukaini, (1996). Kitab Marhaban Rangkaian Kisah-Kisah Nabi Dalam Puisi. Kuala Lumpur, Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Menurut Abdul Rahman Rukaini, (1996). Kitab Marhaban Rangkaian Kisah-Kisah Nabi Dalam Puisi. Sejarah amalan tradisi masyarakat Islam merupakan sesuatu cara untuk menanamkan rasa cinta kepada nabi Muhammad s.a.w melalui seni suara. Oleh itu bagi masyarakat ini marhaban menjadi salah satu mata pelajaran agama tradisional sebagaimana mempelajari al-quran dan fardu ain. Mengikut amalan masyarakat Melayu tradisional tiga mata pelajaran ini menjadi asas bagi semua golongan remaja mahupun kanak-kanak.

Jika dapat menguasai ketiga-tiga perkara tersebut mereka dapat mempersembahkan marhaban dengan bacaan yang baik serta betul tajwidnya. Persembahan marhaban ini berupa acara membaca tentang peribadi dan sirah Rasulullah (sejarah hidup). Bagi orang yang membacanya mestilah memulakan persembahan dengan bacaan al-fatihah dan di akhiri dengan doa.

Buku ini dapat dikaitkan dengan kajian penyelidikan ialah bagi mendidik masyarakat, Islam telah memperkenalkan hukum-hukum dan peraturan berdasarkan al-Qur'an dan al-Hadith. Ajaran agama Islam telah mengatur sistem perhubungan sosial dan kekeluargaan yang cukup menarik kepada masyarakat. Contohnya dalam perhubungan antara anak-anak dengan ibu bapa, suami dengan isteri, orang tua dengan orang muda, pemimpin dengan

rakyat dan sebagainya. Melalui hukum dan peraturan itu, akan terbentuklah nilai akhlak yang mulia dan harmoni dalam perhubungan sosial antara individu dan kumpulan masyarakatnya. Komunikasi antara kelompok manusia akan dapat berjalan dengan sempurna, terjalin menerusi sifat hormat menghormati, bergotong-royong dan bantu-membantu antara satu sama lain.

2.3 PROMOSI

Zainal Abidin. (1988). *Pengurusan dan Strategi Promosi*. Selangor . Dewan Bahasa dan Pustaka.

Menurut Zainal abidin.(1988), pengurusan dan strategi promosi. Promosi digunakan untuk menggerakkan pembeli agar bertindak balas seperti yang dikehendaki. Antara matlamat asas promosi adalah untuk mewujudkan kesedaran dalam kalangan pengguna dan menarik pengguna untuk membeli sesuatu keluaran, menerimanya seterusnya menyukainya. Promosi lebih merupakan pujukan dan biasanya dibentuk sedemikian rupa agar dapat mengubah sikap dan kelakuan manusia kearah yang dikehendaki walaupun sikap dan kelakuan tidak begitu mudah untuk di kawal.

Seterusnya menurut Zainal Abidin Mohd Said (1998), promosi memerlukan komunikasi yang berkesan. Oleh itu, mesej mestilah sampai ke tempat yang dituju. Sekiranya tidak, rancangan promosi itu tidak akan mencapai matlamatnya. Komunikasi

adalah satu proses, iaitu manusia cuba mencipta satu persamaan pemahaman di kalangan mereka. Oleh itu kenyataan ini menunjukkan bahawa melalui Marhaban mesej yang disampaikan akan lebih berkesan kerana adanya promosi yang menyampaikan maklumat dengan berkesan kepada masyarakat. Promosi memainkan peranan yang penting dalam pasaran untuk menyampaikan maklumat dan informasi produk atau perkhidmatan kepada pengguna dan juga promosi adalah bertujuan untuk memujuk dan menyakinkan sasaran pengguna.

Rosli Salleh. (2002). Elemen Dalam Promosi Kuala Lumpur Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Menurut Rosli Salleh (2002), dalam promosi merupakan salah satu elemen di dalam pasaran campuran. Ianya boleh didefinisikan sebagai komunikasi yang digunakan oleh pemasar-pemasar untuk memberitahu, menggalakkan dan menyakinkan pembeli-pembeli yang berpotensi supaya mencuba dan membeli keluaran yang dipasarkan. Maksudnya adalah promosi merupakan satu alat komunikasi kepada orang ramai dan juga untuk memberitahu orang ramai mengenai kewujudan sesuatu keluaran produk baru. Media promosi pada hari ini mempunyai pelbagai pilihan antaranya media cetak seperti akhbar, majalah, buku, dan lain-lain termasuklah media siaran juga seperti (televisyen, radio, video, cakera padat dan lain-lain). Media luaran seperti (poster, transit, bannel dan sebagainya).

Oleh yang demikian penyelidik menggunakan maklumat berkaitan dengan medium pemilihan promosi dalam mempromosikan marhaban kepada masyarakat di Negeri Kedah dan luar Negeri Kedah dengan adanya media teknologi terkini.

Norman Govoni, Robert Eng dan Mortan Galper. (1993). *Promotional Management*.

Norman Govoni, Robert Eng dan Mortan Galper (1993). *Promotional Management*. Mendefinisikan strategi promosi “*is process of developing ang maintaining a communications mix that utilizes company resources to their full potential in away that is competitively attractive target markets while contributing to the company's short run and long run marketing and organizational goals*”. Definisi ini menerangkan bahawa strategi promosi ialah satu proses yang digunakan untuk menjayakan dan mengekalkan campuran promosi serta organisasi supaya dapat mencapai matlamat yang telah ditetapkan sama ada melalui jangka panjang atau jangka pendek.

Rossiter & Percy. (1987). *Advertising & Promotion Strategy Management*.

Menurut buku *Advertising & Promotion Strategy Management* yang dtulis oleh Rossiter & Percy(1987)” *promotion is often regarded as a moment form of persuasion, based on external incentives rather than inherent product benefit, which is designed to stimulate immediate purchase and to move sales forward more rapidly than would other occur*”. Maksudnya disini ialah ‘promosi biasanya dilakukan sebagai satu aspek pemujukan langsung yang biasanya berdasarkan insentif-insentif luaran dan bukannya ciri-ciri dalaman produk untuk memberangsangkan tindakan pembelian segera untuk memajukan jualan yang dijalankan’.

Promosi ini dikaitkan dengan pujukan supaya orang ramai untuk membeli produk yang dikeluarkan atau dipasarkan .Kajian ini, Pihak kumpulan marhaban Alor Sekawan

hendaklah menjalankan aktiviti promosi supaya orang ramai lebih berminat untuk melibatkan diri yang dianjurkan untuk memperkenalkan seni persembahan kepada masyarakat secara lebih dekat dan merasa keunikan seni persembahan marhaan ini yang merupakan acara keagamaan yang diwarisi dari zaman berzaman.

Evan dan Berman. (1992). *Marketing*.

Buku seterusnya ialah yang bertajuk *marketing* oleh Evan dan Berman (1992) , menerangkan jenis-jenis aliran pemasaran dalam perancangan pemasaran dan hubungkait diantara pemasaran dan fungsi lain. Ia juga menerangkan langkah-langkah dalam proses strategi perancangan dengan terperinci dan merangkumi produk atau pasaran. Penulis mentakrifkan pemasaran dan menjejaki evolusi dan menekankan kepentingan konsep pemasaran.

Penulis dalam buku ini menerangkan pentingnya pemasaran sebagai bahan pembelajaran serta menerangkan fungsi utama pemasaran dan perkara yang terlibat dengan fungsi ini. Evan & Berman (1992), telah mendefinisikan pemasaran sebagai “...the anticipation, management and satisfaction of demand through the exchange process” yang bermaksud, pemasaran adalah ramalan pengurusan dan kepuasan kehendak melalui proses pertukaran.

Buku ini mengadungi penerangan dan maklumat mengenai promosi. Pengkaji telah memfokuskan kepada topik yang menerangkan proses promosi, jenis-jenis promosi dan cara menggunakan promosi. Pengkaji telah mengambil definisi yang diberikan oleh Evan & Berman (1992) , iaitu: ‘promotion is any form of communication use the to inform,

persuade and or remind people about an organization's or individuals goods, services, image, idea, community involvement, or impact on society.

Definisi tersebut bermaksud, promosi ialah suatu bentuk komunikasi yang menerangkan, memujuk atau mengingatkan orang tentang barangan, perkhidmatan, imej, idea, penglibatan umum atau kesan terhadap masyarakat sesebuah organisasi atau individu.

Seterusnya, penulis tersebut juga menerangkan secara am ciri-ciri pengiklanan, publisiti, jualan persendirian dan promosi jualan yang merupakan jenis promosi yang digunakan dalam proses promosi. Dengan ini, pengkaji dapat menggunakan sebahagian daripada jenis promosi tersebut yang melihat kepada kesesuaian tajuk kajian. Secara konklusinya, buku ini menerangkan secara lebih kepada kemudahan untuk memahami tentang saluran dan cara-cara ia berfungsi.

2.4 RUMUSAN

Secara keseluruhannya penyelidik akan cuba melihat kandungan buku ini bagi menambah pengetahuan dalam topik yang membincangkan kearah kajian penyelidik dan lebih memfokuskan kepada aspek yang dikaji oleh penyelidik. Oleh yang demikian dengan adanya bahan rujukan akan membantu penyelidik mempelajari dan memahami kandungan yang menerangkan kajian penyelidik. Penyelidik akan menggunakan kaedah yang diterangkan untuk menilai dan membuat kajian terhadap kaedah promosi yang digunakan dalam kajian seni persembahan marhaban ini.

BAB 3

METODOLOGI KAJIAN

3.1 PENGENALAN.

Penyelidik akan menggunakan beberapa kaedah penyelidikan untuk mendapatkan maklumat semasa menjalankan pengutipan data. Maklumat yang diperolehi akan dapat membantu pengkaji menjalankan penyelidikan secara berkesan. Kajian ini akan dilakukan dengan menggunakan kaedah kualitatif dan kuantitatif.

Kaedah kualitatif terdiri daripada temuramah (in-depth interview), pemerhatian, penglibatan dan kumpulan fokus. Kaedah ini digunakan adalah kerana untuk mengenalpasti promosi yang terbaik dalam mempromosikan marhaban untuk menarik lebih ramai masyarakat dalam mengekalkan tradisi marhaan ini dalam masyarakat Melayu. Kajian ini memerlukan kajian secara langsung untuk mendapatkan maklumat.

Sumber pengumpulan data adalah penting bagi penyelidik untuk mengkaji sejauh mana promosi yang dijalankan memberi kesan kepada kehidupan masyarakat. Pengumpulan data ini bertujuan untuk mendapatkan maklumat –maklumat yang diperlukan bagi penyelidik mengkaji permasalahan yang timbul dalam mencari promosi marhaban ini.

Selain itu, penyelidik juga menggunakan cara atau kaedah yang dianggap bersesuaian dan boleh diguna pakai dalam proses pengumpulan data. Ini bertujuan untuk memudahkan dan mendapat segala maklumat yang berkaitan dengan tepat.

Penyelidik juga menggunakan kaedah kuantitatif dalam kajian ini iaitu merupakan kaedah pengumpulan data melalui borang kaji selidik. Sebanyak 200 helai borang kaji selidik ini akan diedarkan kepada masyarakat di lokasi kajian yang di pilih oleh penyelidik. Kajian ini dimulakan pada hujung Januari hingga 22 febuari 2012 di Negeri Kedah.

3.2 LOKASI KAJIAN

Dalam kajian ini penyelidik telah memilih dan memfokuskan kajian ini di Kampung Alor Sekawan Kedah. Ini adalah sebagai lokasi utama dalam kajian ini. Hal ini disebabkan marhaban terkenal dikampung Alor Sekawan dan dipersembahkan dari kalangan penduduk kampung itu sendiri. Oleh yang demikian ini akan memudahkan lagi untuk penyelidik bagi melakukan kajian seperti temuramah, mengedar borang kaji selidik, pemerhatian, penglibatan dan secara tidak langsung menerusi penglibatan penyelidik dalam persembahan marhaban. Ini kerana penduduk belia masyarakat Melayu mudah didapati serta pengiat marhaban masing-masing tinggal di kampung tersebut. Penyelidik juga memilih kampung yang berdekatan dengan kajian penyelidik dalam mendapatkan data dan maklumat mengenai seni persembahan marhaban ini.

3.2.1 KAMPUNG ALOR SEKAWAN.

Tempat ini amat penting dalam memperolehi maklumat dengan melibatkan kaedah temuramah dan pengedaran borang kaji selidik. Maklumat tersebut di perolehi dengan menemubual beberapa orang yang terlibat dengan persatuan marhaban dan beberapa penduduk kampung yang tinggal di kampung tersebut. Perkampungan yang majoritinya penduduk yang bekerja secara bertani dan pesawah di Alor Sekawan Kedah.

3.2.2 PERPUSTAKAAN KULIM DAN PERPUSTAKAAN JUBLI NEGERI KEDAH.

Perpustakaan Kulim dan Perpustakaan Jubli Negeri Kedah merupakan pusat maklumat utama yang dapat memberikan info dan buku yang lebih banyak serta relavan mengenai tentang Negeri Kedah. Amat sesuai dengan tajuk kajian penyelidik iaitu mempromosikan amalan persembahan marhaban di Alor Sekawan Kedah.

3.2.3 PUSAT KHIDMAT MAKLUMAT AKADEMI (PKMA).

Pusat ini banyak membekalkan buku, artikel,journal, dan segala maklumat yang boleh boleh dijadikan rujukan yang senang untuk penyelidik pergi. Selain itu, tempat ini mampu untuk memberikan kemudahan seperti internet untuk mencari bahan dalam laman sesawang.

Semua pemilihan lokasi adalah tepat, relavan dan amat sesuai sebagai memberi maklumat dan menjawab segala persoalan yang dikemukakan oleh penyelidik berkenaan dengan tajuk iaitu mempromosikan amalan persembahan marhaban di Alor Sekawan Kedah.

3.3 KAEDAH KUANTITATIF

Dalam kajian kes ini, pengkaji telah menggunakan kaedah kuantitatif yang merupakan kaedah tertutup. Dimana segala maklumat yang diperolehi hanya digunakan untuk penyelidik sahaja dan tidak didedahkan kepada umum. Oleh itu, kaedah ini di gunakan untuk mendapatkan maklum balas dari responden di kawasan tersebut.

Melalui kaedah ini, maklum balas yang diterima tidak boleh mempengaruhi atau mengubah fakta yang telah ditetapkan oleh pengkaji dalam borang yang diedarkan. Segala maklumat yang diperolehi akan dikumpulkan untuk membuat analisis yang berbentuk angka dan jadual. Penyelidik telah mengedarkan 200 borang kaji selidik dan telah dikembalikan semula sebanyak 200 helai. Kesemuanya tidak mengalami kerosakan pada borang tersebut.

3.3.1 KAEDAH KUALITATIF.

Kaedah kuantitatif merupakan satu kaedah saintifik dan merupakan lebih terbuka berbanding dengan kaedah pertama. Kaedah ini merangkumi beberapa perkara yang melibatkan pencarian jawapan kepada persoalan , mengumpul bukti dan mengemukakan dapatan kajian. Dalam kes ini, penyelidik menggunakan kaedah kualitatif yang melibatkan temubual dengan responden dikampung Alor Sekawan dan Persatuan Marhaban Alor Sekawan di Negeri Kedah.

3.4 DATA PRIMER.

Dalam kajian ini, penggunaan data primer juga turut terlibat dan digunakan oleh pengkaji untuk mendapatkan maklumat melalui kerja lapangan yang dilakukan di tempat kajian tersebut. Data primer ini melibatkan kaedah kualitatif iaitu melibatkan temuramah dengan beberapa responden yang boleh memberikan maklumat dan data tersebut. Kesemua responden terdiri daripada 6 orang kesemuanya yang tinggal di Kampung Alor Sekawan. Kesemuanya adalah sumber yang tepat terutamanya bagi ketua kampung dan persatuan marhaban itu sendiri yang lebih berpengalaman dan banyak menjawab soalan yang dikemukakan oleh penyelidik.

3.4.1 DATA SEKUNDER.

Data sekunder penyelidik juga digunakan dalam proses kajian ini berdasarkan tajuk penyelidik iaitu mempromosikan amalan persembahan marhaban di Alor Sekawan Kedah. Dalam data sekunder ini, meliputi maklumat yang diperolehi dari pusat khidmat maklumat cais di Unimas dan Perpustakaan Kulim Dan Perpustakaan Jubli Negeri Kedah. Rujukan dari perpustakaan (buku, artikel, tesis, atau kajian lepas). Contoh buku yang menjadi rujukan penyelidik ialah buku yang bertajuk kebudayaan, seni persembahan, promosi dan marhaban di Malaysia. Abdul Rahman Rukaini, (1996). *Kitab Marhaban Rangkaian Kisah-Kisah Nabi Dalam Puisi*, Zainal Abidin. (1988). *Pengurusan dan Strategi Promosi*, Ahmad Kamal Abdullah, (1989). *Unsur-Unsur Islam Dalam Puisi Melayu*.

Rujukan melalui tesis yang lepas juga diambil sebagai tambahan maklumat penyelidik antaranya ialah seni persembahan makyong di Negeri Kelantan (2007), dan mempromosikan seni silat dinegeri Kelantan (2010).

Selain itu, rujukan melalui internet seperti artikel dan jurnal yang diperolehi melalui laman marhaban Di Astro ada tarikan-Utusan Malaysia Online-Hiburan.com.my. dan dalzanas.wordpress.com/...dan...Malaysia.../budaya / tradisi persembahan.

Sumber dari *pdf* juga diambil sebagai bahan bacaan tambahan penyelidik yang diperolehi melalui internet. Contohnya <http://journalarticle.ukm.my/230/1/1.pdf> seni muzik dalam Islam dan <http://jambi.kemenag.go.id/file/dokumen/puasa1.pdf> marhaban ya Ramadhan.

Segala data yang diperolehi ini akan dianalisis supaya dapat mencari jawapan dan maklumat yang betul-betul boleh digunakan sebagai maklumat tambahan dalam penyelidikan ini selain daripada mendapat maklumat temubual yang diperolehi.

3.5 POPULASI KAJIAN.

Populasi kajian adalah golongan sasaran yang menjadi fokus atau tumpuan dalam kajian ini. Oleh yang demikian, terdapat golongan tertentu yang menjadi populasi kajian dalam penyelidikan ini.

Golongan yang menjadi sasaran ialah masyarakat atau penduduk kampung yang berusia 18-60 tahun keatas adalah sasaran utama. Penyelidik ingin melihat persepsi mereka terhadap marhaban serta persatuan marhaban yang terlibat dalam persembahan ini. Penyelidik juga akan mengedarkan borang soal selidik kepada mereka untuk mendapatkan maklumat yang lengkap dan data yang lebih terperinci serta tepat mengenai penyelidikan ini. Mereka yang akan ditemuramah adalah ahli persatuan marhaban Setiakawan serta penduduk kampung Alor Sekawan.

3.6 PERSAMPELAN.

Penyelidik akan mengedarkan orang kaji selidik kepada penduduk kampung dan masyarakat Negeri Kedah. Antara tempat yang akan diagihkan borang kaji selidik ini ialah di Kampung Alor Sekawan, Kampung Padang Temusu, Kampung Batu Lintang, Dan Kampung Bakar Bata. Dalam borang soal selidik ini, penyelidik memasukan empat bahagian yang akan dijawab oleh setiap responden iaitu:

BAHAGIAN A : Demografi

(mengenai umur, jantina, pekerjaan, warganegara, bangsa dan agama)

BAHAGIAN B : Asal usul marhaban

(bahagian ini lebih kepada mengfokuskan sejauh mana golongan ini mengetahui tentang marhaban)

BAHAGIAN C : Kaedah untuk mempromosikan marhaban

(bahagian ini lebih kepada mempromosikan marhaban)

BAHAGIAN D : Cadangan dan pendapat

(menyatakan tentang pendapat atau cadangan daripada masyarakat mengenai marhaban ini)

3.7 INSTRUMEN KAJIAN.

Instrument kajian ialah peralatan yang akan digunakan semasa kajian ini dijalankan. Oleh itu, untuk kajian ini penyelidik menggunakan eberapa instrumen yang dapat membantu dan menyenangkan kajian ini penyelidikan ini dilakukan. Antara instrumen yang digunakan adalah kamera digital, buku catatan, komputer riba dan kamera video.

- Kamera digital akan digunakan untuk merakam gambar semasa sesi temuramah dijalankan. Hal ini dapat membuktikan bahawa temuramah telah dijalankan oleh penyelidik bersama dengan individu yang terlibat serta dapat memudahkan rakaman gambar untuk pengumpulan bukti.
- Kamera video juga akan digunakan semasa menjalankan kajian penyelidikan ini. Kamera video berfungsi untuk merakam dan merekod tentang perbualan dan persembahan antara penyelidik dan individu yang ditemuramah. Perbualan yang dirakam akan dapat membantu dalam penyelidikan ini supaya dapat mengulangi semula suara perbualan tersebut bagi mendapatkan data.
- Buku catatan juga turut digunakan dalam penyelidikan ini hal ini kerana, buku catatan ini penting bagi penyelidik mencatat beberapa maklumat yang dapat diperolehi ketika menjalankan kajian penyelidikan ini.
- komputer riba juga turut digunakan dalam kajian ini untuk menyimpan segala maklumat dan data yang diperolehi sepanjang melakukan kajian ini.

3.8 LIMITASI KAJIAN

Sepanjang melakukan kajian ini, limitasi atau halangan yang di hadapi oleh penyelidik semasa menjalankan dan menyiapkan kajian penyelidikan ini ialah penyelidik kurang mendapat kerjasama daripada responden yang ingin ditemuramah untuk mendapatkan maklumat tentang kajian ini dan ada ketikanya penyelidik tidak dapat bertemu janji pada masa yang diinginkan.

Selain itu, penyelidik menghadapi masalah kekangan masa yang sangat singkat iaitu sebulan. Ini memeritkan lagi kesukaran dalam pengumpulan data dan maklumat penyelidik. Selain itu, penyelidik juga terpaksa berulang-alik dari Unimas ke tempat kajian iaitu di Negeri Kedah.

Akhir sekali adalah penyelidik menghadapi kesukaran penduduk kampung yang sukar menerima dan mengisi borang soal selidik untuk membuat promosi mengenai marhaban ini. Oleh yang demikian, ada diantara mereka yang tidak melayan setiap soalan yang ingin ditanya dengan memberikan pelbagai alasan seperti sibuk dan tidak berminat.

3.9 RUMUSAN

Secara rumusannya, bab ini banyak menjelaskan mengenai dengan kaedah penyelidikan yang digunakan oleh pengkaji bagi mendapatkan maklumat mengenai kajian yang dibuat iaitu mempromosikan amalan seni persembahan marhaban Alor Sekawan.

Maklumat yang diperolehi melalui kaedah kualitatif dan kaedah kuantitatif akan direkod dan dicatat serta di analisa supaya dapat memastikan data yang di perolehi adalah tepat dan betul. Selain itu, maklumat yang diperolehi daripada perpustakaan juga dapat membantu penyelidik untuk mendapatkan fakta dan pengetahuan yang dapat digunakan dalam kajian penyelidik ini.

Secara keseluruhannya, kajian yang telah dilakukan dengan pelbagai kaedah telah membantu pengkaji untuk mendapatkan maklumat serta memberi pengalaman yang baru kepada penyelidik terutamanya apabila menjalankan sesi temuramah serta pengedaran borang soal selidik.

BAB 4

ANALISA DAN DAPATAN KAJIAN

BAHAGIAN A : KAEDAH KUALITATIF

4.1 PENGENALAN.

Pada bab ini, meliputi segala maklumat yang diperolehi melalui temuramah dan borang soal selidik yang akan dikumpul untuk diproses dan dianalisa untuk menghasilkan laporan yang lengkap berdasarkan kajian yang telah dilakukan. Segala maklumat dan data yang telah diproses akan digunakan untuk mengperlengkapkan kajian yang amat memerlukan maklumat tersebut. Penyelidik juga merumus setiap data yang diperolehi melalui dapatan kajian akan menjawab hipotesis yang telah dikemukakan oleh penyelidik.

4.2 Analisa Temubual Temuramah Bersama Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah.

Temubual secara tidak formal telah penyelidik jalankan bersama pengarah Jabatan Dan Pemuzik Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah iaitu Encik Kassim Bin Mahmod dan Encik Awang Ahmad Bin Desa. Penyelidik telah dimaklumkan bahawa JKKN Kedah telah mengambil inisiatif secara langsung dalam memelihara persembahan marhaban di Negeri Kedah.

Menurut Encik Kassim Bin Mohmod selaku Pengarah Jabatan Kebudayaan Kesenian Negeri Kedah seni persembahan marhaban merupakan satu warisan Negeri Kedah yang harus dipelihara oleh semua pihak. Selaku pengarah jabatan kebudayaan dan kesenian Negeri Kedah pihaknya telah melakukan aktiviti dalam mempromosikan seni persembahan marhaban ini. Pelbagai aktiviti dan program telah diadakan bagi memastikan kesenian ini terpelihara agar tidak pupus. Antara pendekatan yang diambil oleh badan kebudayaan dan kesenian Negeri Kedah ialah mengadakan bengkel dan seminar seni persembahan marhaban dengan mengajar masyarakat mendalami ilmu marhaban ini secara langsung.

Selain itu Jabatan Kebudayaan dan Kesenian juga menganjurkan beberapa pertandingan dengan menggalakkan penyertaan masyarakat supaya melibatkan diri dalam pertandingan antaranya pertandingan maulidurrasul peringkat negeri, sambutan awal ramadan dan juga majlis keraian yang lain. Hal ini akan memperkenalkan lebih dekat seni persembahan marhaban kepada masyarakat di Negeri Kedah terutamanya.

Manakala menurut Encik Awang Ahmad Bin Desa selaku pemuzik badan kebudayaan dan warisan Negeri Kedah beliau mengatakan kepada penyelidik pelbagai cara diambil untuk mempromosikan marhaban dengan mengadakan kelas dan bengkel kepada penduduk Negeri Kedah yang berminat mengenai marhaban galakkan juga turut di berikan dengan mengadakan memerikan sijil-sijil bagi mereka yang menyertai aktiviti marhaban yang dianjurkan oleh badan kebudayaan dan kesenian Negeri Kedah.

Kenyataan ini disokong oleh Encik Kassim Bin Mohmod selaku Pengarah Badan Kebudayaan Dan Kesenian melalui aktiviti diatas akan menggalakkan golongan belia dan ahli yang terlibat dalam marhaban ini. Melalui kaedah ini badan kebudayaan dan kesenian ini akan menawarkan pengajaran secara percuma bagi menarik minat masyarakat mendalami seni persembahan marhaban ini. Menurut Encik Kassim lagi adakalanya beliau mempromosikan marhaban ini melalui jemputan pada setiap majlis.

Melalui kaedah ini jabatan kesenian dan akan dapat menarik minat semua lapisan masyarakat termasuk generasi muda untuk mengenali tentang marhaban sekaligus dapat melahirkan generasi pelapis marhaban agar sentiasa mengekalkan tradisi persembahan ini agar tidak lapuk ditelan zaman.

Namun begitu, mengikut Encik Awang Ahmad selaku Pemuzik di Jabatan Kesenian dan Kebudayaan Negeri Kedah masalah yang sering dihadapi ialah golongan belia Melayu terutamanya kini terdedah kepada muzik moden dan budaya barat. Mereka tidak meminati seni persembahan marhaban ini yang dianggap tidak memberi mereka hiburan yang terkini seperti muzik *rock* moden.

Selain itu menurut Encik Kassim Bin Mahmud, terlalu banyak hiburan kearah kebaratan yang menyebabkan golongan masyarakat terutamanya generasi muda menjadi ikutan pada masa kini semakin menular di Malaysia pada hari ini. Mereka mudah terdedah kepada dan tergoda contohnya generasi muda ingin mencuba perkara-perkara baru dan program yang lebih mudah ditonton dan diikuti. Manakala yang melibatkan persembahan marhaban sebagainya mereka mereka menyatakan dengan memberikan alasan yang mereka terpaksa belajar ilmu keagamaan terlebih dahulu ini mereka beranggapan sukar dan menyusahkan mereka.

Menurut Encik Awang Ahmad Bin Desa lagi, seni yang berasakan tradisional kurang diberi perhatian oleh masyarakat Melayu. Ini disebabkan mereka terpengaruh dengan kemodenan dunfa pada hari ini dan mereka tidak lagi memandang kebelakang iaitu tidak mengambil tahu bahawa seni persembahan marhaban ini penting. Justeru itu, dalam hal ini kesedaran perlu di tanam dalam diri mereka agar tidak melupakan seni persembahan tradisional seperti marhaban.

Selain itu, Menurut Encik Kassim Bin Mahmud pihaknya telah mengambil langkah bagi mengatasi masalah yang berkaitan dengan promosi yang dijalankan masih tetap di tahap yang sederhana dan tidak mendapat sambutan terutamanya golongan masyarakat belia pada hari ini. Antara langkah-langkah promosi yang dijalankan secara menyeluruh seperti mengadakan pertandingan atau persembahan daripada kumpulan-kumpulan marhaban yang terdapat di seluruh Negeri Kedah.

Bagi memastikan promosi yang dijalankan mendapat sambutan yang menggalakkan pihak Jabatan Kebudayaan dan kesenian Negeri Kedah telah membuat promosi melalui poster dan kain rentang yang di tampal serta digantung di sekitar bandar-bandar di Negeri Kedah dan kawasan utama yang berdekatan dengan persembahan dan tempat-tempat pertandingan.

Pihak Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah juga telah mengambil beberapa inisiatif yang lain bagi menggerakkan seni persembahan marhaban dengan memberikan inisiatif dari segi sokongan moral dan imbuhan. Sebagai contoh Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah memberikan cadangan dan nasihat kepada persatuan marhaban di sekitar Negeri Kedah agar persatuan ini bersemangat untuk berjaya dalam bidang kesenian ini.

Selain itu, pihak Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah juga memberikan imbuhan dalam bentuk kewangan kepada persatuan marhaban yang membuat persembahan dan menyertai pertandingan yang dianjurkan oleh Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah. Contohnya memberikan inisiatif berbentuk kewangan sebanyak RM 2000 kepada kumpulan yang mendapat tempat pertama dalam pertandingan marhaban yang dianjurkan. Dengan adanya inisiatif ini dari segi moral atau imbuhan akan menjadikan golongan belia atau masyarakat lebih berminat dan bersemangat untuk membuat persembahan ataupun menyertai pertandingan dan ini sedikit sebanyak akan dapat menarik minat mereka untuk meminati dan seni persembahan ini.

Menurut Encik Awang Ahmad Bin Desa iaitu Pihak Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah turut mengadakan promosi melalui tapak-tapak gerai, pusat membeli belah, dan hotel-hotel untuk memperkenalkan kesenian dan kebudayaan Negeri Kedah kepada semua lapisan masyarakat termasuklah golongan belia Melayu.

Mengikut maklumat yang diberikan oleh Encik Encik Kassim Bin Mahmud pula, terdapat kaedah untuk mengatasi masalah yang dihadapi dalam aspek promosi dan mencapai matlamat dalam bidang promosi ini. Antara setiap tahun di Dewan Aggerik Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah. Melalui kaedah tersebut ialah mencungkil bakat suara dalam pertandingan marhaban yang diadakan pada pertandingan tersebut akan di selitkan dengan pertandingan kumpulan antara marhaban. Bakat yang di cungkil akan di ketengahkan dan akan didik supaya pelapis warisan persembahan marhaban ini tidak pupus begitu sahaja seterusnya dapat dikekalkan dan masih dapat diamalkan .

Selain itu, pihak jabatan kebudayaan dan kesenian Negeri Kedah juga menganjurkan karnival kebudayaan yang bertemakan warisan kebudayaan tradisi Negeri Kedah. Karnival ini diadakan pada setiap tahun termasuklah dengan membuat persembahan marhaban dan juga warisan kesenian dan kebudayaan Negeri Kedah. Setiap persembahan yang dilakukan diadakan akan mendapat sambutan daripada jabatan lain seperti unit perancangan, penyelarasan, pelaksanaan dan pemantauan bagi setiap aktiviti pengembangan seni di Jabatan Kebudayaan dan Warisan Negeri Kedah.

❖ Teater

❖ Muzik

- ❖ Tari
- ❖ Seni tampak
- ❖ Bahasa dan Persuratan
- ❖ Permainan Tradisi
- ❖ Program Pencungkilan Bakat
- ❖ Program Kecemerlangan Seni
- ❖ Aktiviti 13 KKJ

4.3 Analisa Temuramah Bersama Ahli Persatuan Marhaban Setiakawan Dan Penduduk Kampung Alor Sekawan.

Dalam hasil kajian ini penyelidik terhadap seni persembahan marhaban ini. Penyelidik telah menemubual bersama Encik Samsudin Bin Mahmud Dan Encik Sabri Bin Jehar. Menerusi kajian yang telah dijalankan oleh penyelidik, penyelidik mendapati bahawa persatuan marhaban setiakawan alor sekawan ini sudah lama wujud. Menurut Encik Samsudin Bin Mahmud selaku penasihat marhaban Setiakawan ini beliau menyatakan kepada penyelidik bahawa persatuan marhaban ini telah wujud sejak dua dekad yang lalu di kampung tersebut dan di warisi dari generasi ke generasi yang lalu.

Melalui penyelidik temubual ini penyelidik mendapati bahawa sememangnya persatuan marhaban setiakawan ini sudah bertapak dinegeri Kedah. Menurut Encik Samsudin Bin Mahmud lagi beliau menyatakan seni persembahan marhaban ini berasal daripada Arab parsi dan dibawa masuk ke Kedah melalui aktiviti perdagangan pada suatu ketika dahulu.

Oleh yang demikian sebaik sahaja persembahan ini diperkenalkan kepada masyarakat di Kedah ianya mula mendapat tempat dalam kalangan masyarakat melayu tempatan di Negeri Kedah. Pernyataan ini disokong oleh responden kedua penyelidik iaitu Encik Sabri Bin Jehar selaku timbalan persatuan marhaban Setiakawan ini. Beliau menyatakan bahawa sejarah datangnya marhaban ini menurut cerita daripada arwah datuknya Basir Bin Mad Isa yang merupakan generasi terdahulu menyertai persatuan marhaban Setiakawan ini menyatakan marhaban ini berasal daripada tanah Arab yang dibawa masuk kedah melalui aktiviti perdagangan.

Semasa menjalankan penyelidikan ini melalui penglibatan penyelidik, dapati bahawa persembahan marhaban ini mempunyai keunikan tersendiri. Hasil temubual bersama Encik Sabri Bin Jehar beliau menyatakan keunikan persembahan marhaban ini terletak dan dapat dilihat daripada kostum pakaian yang dipakai mempunyai corak yang sama dan keunikan yang tersendiri iaitu intonasi suara yang pelbagai membuatkan persembahan marhaban bertambah menarik. Hal ini secara langsung menjadi aset utama marhaban Setiakawan ini. Menurutnya lagi pihak Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah pernah meminta kumpulan marhaban Alor Sekawan ini membukukan cakera

padat persembahan marhaban dengan harga RM 2000 sebagai koleksi pihak Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah.

Selain itu penyelidik juga mendapati bahawa tidak ramai anggota masyarakat yang mengetahui tentang kewujudan marhaban ini. Ini disokong oleh kenyataan Encik Samsudin Bin Mahmud. Golongan muda kebanyakannya tidak mengetahui tentang kewujudan marhaban ini. Namun begitu, terdapat juga masyarakat yang mengetahui tentang persembahan marhaban ini terutamanya masyarakat di Alor Setar, Alor Sekawan dan masyarakat dari luar daerah tersebut. Ada segelintir sahaja yang mengetahui persembahan marhaban ini akan tetapi mereka tidak mengetahui persembahan marhaban ini secara mendalam terutamanya dari segi cara persembahan, fungsi dan syair yang disampaikan. Menurutny lagi bukan golongan muda sahaja yang kurang mengetahui kewujudannya dan persembahan bahkan terdapat golongan yang sudah berumur yang tidak mengetahui langsung tentang kewujudan seni persembahan ini.

Dari aspek sambutan masyarakat terhadap persembahan marhaban ini tiap kali dipersembahkan penyelidik dapati bahawa sambutan yang memberangsangkan daripada masyarakat yang tiap-tiap kali persembahan marhaan ini diadakan. Menurut Encik Sabri Bin Jehar beliau menyatakan masyarakat Alor Sekawan dan sekitar memberikan sokongan terhadap seni persembahan marhaban ini tiap kali di persembahkan. Ini kerana menurut beliau persembahan marhaban ini jarang di persembahkan melainkan mendapat jemputan daripada pihak luar. Selain itu persatuan marhaban ini juga menurut beliau turut membuat persembahan di beberapa tempat jika diundang di beberapa tempat diNegeri Kedah. Menurut beliau lagi jika terdapat permintaan dari masyarakat luar Negeri Kedah persatuan

marhaban turut memenuhi jemputanya. Antara tempat yang seperti di Negeri Perlis, Pulau Pinang dan juga Perak.

Oleh itu, sekiranya pihak persatuan marhaban Setiakawan mendapat jemputan untuk mengadakan persembahan latihan akan dilakukan dengan lebih kerap lagi. Dari segi kekerapan pula latihan atau bilangan ahli yang terlibat dalam persembahan marhaban ini menurut Encik Samsudin Bin Mahmod ialah lapan orang. Masing- masing mempunyai keunikan intonasi nada suara, *part* yang berlainan untuk nyayian marhaban. menurut beliau lagi persembahan marhaban ini diadakan sebanyak dua atau tiga kali seminggu iaitu pada hari Ahad, Isnin dan Khamis.

Selain itu, penyelidik juga mendapati juga terdapat pihak dan organisasi tertentu yang bertanggungjawab dalam menganjurkan persembahan marhaban ini. Menurut Encik Samsudin Bin Mahmod menyatakan bahawa pada tahun 2000 seni persembahan marhaban mula menjadiprojek pemuliharaan dan pemeliharaan Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah.

Dalam hasil kajian ini, penyelidik juga mendapati syair yang disampaikan dalam persembahan marhaban Alor Sekawan ini mempunyai maksud tertentu. Menurut beliau lagi pelbagai mesej yang terkandung dalam syair marhaban ini dan disampaikan adalah nyayian kebesaran Allah s.w.t., pujian kepada Nabi Muhammad s.a.w dan para sahabatnya. Kenyataan ini di sokong oleh Encik Sabri Bin Jehar menyatakan walaupun syair yang disampaikan dalam bahasa arab dan tidak difahami akan tetapi syair tersebut disampaikan dan diluahkan melalui persembahan.

Selain itu, hasil penyelidikan ini juga, penyelidik mendapati persembahan marhaban mempunyai peranannya. Menurut Encik Samsudin Bin Mahmud marhaban ini mempunyai peranannya yang tersendiri dengan penyampaian mesej-mesej kepada masyarakat yang mendengar selari dengan tujuan asal persembahan marhaban adalah untuk menyampaikan dakwah Islamiah. Oleh yang demikian persembahan marhaban ini dianggap alat komunikasi untuk berdakwah kepada masyarakat Melayu.

Hasil penyelidikan ini juga penyelidik juga mendapati marhaban ini sudah mengalami beberapa perubahan menurut Encik Samsudin persembahan marhaban ini diubah sedikit selaras dengan arus kemodenan supaya tidak menampakkan kebosanan kepada penonton. Namun begitu teknik persembahan masih yang asal dan dikekalkan lagi dalam sesetengah syair marhaban yang di persembahkan.

Manakala dari segi pencapaian seni marhaban Setiakawan Alor Sekawan ini menurut Encik Sabri Bin Jehar yang berjawatan sebagai timbalan penasihat persatuan marhaban Setiakawan Alor Sekawan ini memandangkan kumpulan marhaban setiakawan ini merupakan persatuan marhaban yang lama dinegeri Kedah ini banyak pertandingan yang di sertai oleh kumpulan beliau dalam menghidupkan tradisi persembahan marhaban ini. Sekiranya pihak persatuan marhaban setiakawan mendapat jemputan untuk mengadakan persembahan latihan akan dilakukan dengan lebih kerap lagi.

Menurut pendapat dan pandangan Encik Samsudin beliau menyatakan faktor yang menyebabkan masyarakat tidak meminati dan tidak berminat dalam menceburkan diri dalam seni persembahan marhaban ini adalah faktor persekitaran pada masa kini. Seperti

yang kita sedia maklum bahawa pada masa kini adalah zaman serba canggih dan moden serta pantas inimerlukan pergerakan yang tidak terbatas. Hal ini berbeza dengan seni persembahan marhaban ini yang memerlukan masa untuk mempelajari taranum dan harakat di sebabkan hal ini golongan masyarakat menganggap bahawa tiada kebebasan sosial seperti golongan belia kini.

Selain itu, mereka juga memerlukan tumpuan yang sepenuhnya untuk mempelajari seni persembahan marhaban ini. ia akan menghalang mereka daripada keluar berhibur atau melepak diluar sana dan mereka menganggap adalah tidak sesuai dan tidak kena dengan masa mengenai marhaban ini. hal ini kita sedia maklum kerana sememangnya untuk mempelajari seni persembahan ini adalah rumit lambat serta penuh dengan penelitian dalam syair marhaban ini sangat berbeza dengan gaya hidup remaja atau golongan belia masa kini yang begitu banyak menggunakan suara dan aktif dengan aktiviti luar.

Seperti kata Encik Samsudin dan Encik Sabri masyarakat kini sentiasa mencari jalan jauh untuk tiada berada dirumah. Sebagai contoh beliau mengatakan bahawa bagi mereka yang bekerja dikilang tidak semua akan mencari kilang yang berhampiran dengan tempat kediaman malah sanggup berhijrah untuk tinggal bersama rakan-rakan lain dan jauh daripada konkongan ahli keluarga dirumah.

Manakala menurut pemerhatian Encik Ghazali selaku ketua kampung sememangnya golongan masyarakat terutamanya generasi muda yang hendak mempelajari kesenian ini wujud dan ingin mempelajarinya akan tetapi mereka tidak mempunyai minat dan usaha yang yang bersungguh. Menurut beliau lagi kebanyakan masyarakat kini tidak mampu

membuat atau mempelajari seni persembahan ini seperti mana ahli kumpulan marhaban Setiakawan ini mempelajari seni persembahan marhaban ini. Contohnya ahli kumpulan kampungnya banyak menghabiskan masa untuk mempelajari syair marhaban ini dengan mendalamnya dan fasih dalam pembacaannya. Ini berbeza dengan masyarakat Melayu terutamanya generasi muda banyak mengambil jalan mudah dan tidak boleh menghadapinya walaupun itu merupakan cabaran yang kecil yang perlu dihadapi.

Menurut Zaliha atau lebih dikenali dengan panggilan Mek beliau ada mengatakan terdapat beberapa individu yang mempelajari seni persembahan marhaban ini. mereka merujuk kepada cara menghafal terlebih dahulu dan sebagainya. Namun kebanyakan mereka tidak mampu mengingati sepenuhnya syair marhaban ini kerana menganggap ianya susah dan banyak jalan cerita yang terdapat dalam syair marhaban.

Oleh yang demikian beliau menyatakan bahawa untuk melibatkan diri dalam aktiviti marhaban ini memerlukan komitmen yang tinggi dan daya usaha yang bersungguh-sungguh untuk mendalami seni persembahan marhaban ini. Baginya jika sekarang adalah kesenian budaya kita maka kita mestilah wajib menyebarkan dan berusaha bersungguh-sungguh dan bukan sekadar sambil lewa atau melepaskan batuk di tangga sahaja.

Beliau turut menambah faktor seperti inilah yang menunjukkan kepupusan seni persembahan marhaban sekiranya semangat untuk menghidupkannya dan memperjuangkannya tidak diterapkan dalam diri masyarakat. Selain itu menurut beliau menyatakan melalui pengalaman sendiri sekiranya ada krusus atau aktiviti mempelajari kesenian ini. Sememangnya sambutan amat menggalakkan dengan begitu ramai yang

mendaftarkan nama untuk menyertainya. Namun begitu, sebaliknya sebaik sahaja krusus atau aktiviti ini baru sahaja hendak bermula boleh dikatakan kebanyakan yang mendaftar telah menarik diri dan tidak mampu meneruskanya.

4.4 Keistimewaan Dan Keunikan Persembahan Marhaban.

Penyelidik telah menemubual bersama dua responden penyelidik dimana masing-masing merupakan penduduk tetap yang masih lagi tinggal di Kampung Alor Sakawan dengan tujuan untuk memaparkan dan memperlihatkan tentang keistimewaan dan keunikan Marhaban Alor Sekawan.

Menurut Encik Ghazali Bin Mad Jusof yang merupakan ketua kampung Alor Sekawan beliau mengatakan bahawa seni persembahan marhaban kampungnya telah menjadi satu kebanggaan kepada beliau dan penduduk kampung. Generasi muda pada masa kini kebanyakannya tidak mengetahui dan mengenali seni persembahan ini akan tetapi terdapat juga segenlinter pemuda yang mengetahuinya.

Sebagai contoh keunikan persembahan marhaban ini salah satunya ialah pada melalui kombinasi suara kepelbagaian suara,harakat, dan nyayian. Ini kerana ahli kumpulan mempunyai part yang tersendiri dalam nyayian. Semasa mengadakan persembahan susunan ahli kumpulan diatitkan mengikut kesesuaian gabungan suara masing-masing ini menghasilkan pelbagai irama yang menarik dapat dihasilkan. Nada tinggi dan rendah dapat dihasilkan melalui syair-syair marhaban yang disampaikan. Syair yang disampaikan adalah dalam dua bahasa Arab dan bahasa Melayu serta ayat Al-Quran.

Antara keistimewaanannya lagi marhaban ini menurut Encik Ghazali Bin Yusof adalah pada kitab marhaban. Menurut beliau lagi pada masa sekarang kurang terdapatnya kitab marhaban ini. Kitab marhaban yang ada kini merupakan tinggalan oleh nenek moyang pada masa dahulu. Ayat-ayat yang terdapat dalam kitab marhaban ini merupakan tulisan bahasa Arab yang dibuat dan ditulis daripada tulisan tangan oleh pengasas marhaban.

Menurut responden penyelidik iaitu penduduk tetap Alor Sekawan Zaliha Binti Manan atau dikenali dengan panggilan mesra Mek menyatakan apabila kumpulan marhaban kampungnya membuat persembahan akan dapat menarik perhatian masyarakat yang datang menyaksikan persembahan ini adalah kerana mereka memberikan sokongan yang sepenuhnya melalui penglibatan secara bersama-sama dalam memeriahkan persembahan ini. Persatuan marhaban setiakawan memberikan tunjuk ajar dalam nyayian tradisi persembahan ini. >

Keunikan menurut pandangan Mek beliau menyatakan uniknya persembahan marhaban kampungnya ialah mempunyai pakaian yang dipakai secara seragam apabila membuat persembahan. Menurut beliau lagi persatuan marhaban kampungnya masih mengekalkan dan mengenakan pakaian baju Melayu lama yang sama warna agar membezakan kumpulan marhaban yang membuat persembahan dengan masyarakat yang hadir dalam majlis. Selain itu, menurut beliau apa yang istimewa persatuan marhaban kampungnya sentiasa membuka penyertaan kepada sesiapa yang berminat untuk belajar seni persembahan ini dan tidak mengenakan sebarang bayaran kepada pengajaran. Latihan juga turut disediakan bagi mereka yang berminat dan latihan akan diadakan sebanyak seminggu dua kali bagi mereka yang hadir ke sesi latihan.

Menurut Encik Ghazali Bin Yusof dan Zaliha Binti Manan mereka turut mempromosi marhaban Setiakawan Alor Sekawan ini menggunakan dua kaedah iaitu melalui rakan-rakan dan pemasangan banel pada jalan susur masuk kekampung tersebut. Menurut Encik Ghazali Bin Yusof lagi beliau mempromosikan marhaban melalui rakan-rakan. Beliau menggunakan hebahan ini yang dianggap memudahkan dan senang kerana dapat menerangkan persatuan marhaban ini dengan lebih lanjut. Menurut beliau juga rata-rata penduduk kampung juga membantu dalam mempromosikan kesenian ini kepada masyarakat luar.

Hebahan ini dikatakan beliau berkesan tetapi agak mengambil masa kerana marhaban ini mendapat permintaan bermusim sahaja contohnya pada musim cuti sekolah kerana jika terdapat jemputan majlis perkahwinan dan sebagainya. Kaedah promosi kedua yang digunakan ialah melalui banel yang digantung ini memudahkan mereka untuk mempromosi marhaban kampung mereka. Apabila masyarakat luar melihat banel tersebut mereka akan mengetahui akan persembahan tradisi ini. Namun begitu pada pendapat mereka banyak yang perlu diperbaiki dalam bidang promosi untuk memperkenalkan kesenian ini kepada masyarakat.

4.5 Penerimaan Masyarakat Terhadap Persembahan Marhaban.

Berdasarkan pengalaman Encik Kassim Bin Mahmod beliau memberitahu bahawa penerimaan masyarakat terhadap persembahan marhaban ini tidak menggalakan kerana lebih kurang 45 % sahaja masyarakat Melayu yang melihat dan menyaksikan persembahan tradisi marhaban ini.

Menurut beliau juga, sambutan daripada masyarakat terutamanya golongan muda terhadap kesenian marhaban adalah sama sahaja jika terdapatnya pertandingan barulah bertambah jumlah yang menyaksikan marhaban. Mereka kurang mengunjungi atau memberikan sambutan terhadap persembahan marhaban. Ini kerana berkemungkinan mereka lebih cenderung kearah muzik moden kerana jika diadakan persembahan muzik *rock* moden seperti nyanyian atau pertandingan karaoke ianya lebih mendapat sambutan oleh pelbagai lapisan masyarakat. Masyarakat kini juga boleh dikatakan tidak mempunyai masa dan memberikan pelbagai alasan untuk mengelakkan diri daripada menghadiri atau menyaksikan amalan tradisi marhaban yang berlangsung.

Dalam hal ini, Encik Samsudin sebagai penasihat kumpulan marhaban Setiakawan Kedah, telah memberikan cadangan berkaitan dengan cara untuk menarik lebih ramai minat lapisan masyarakat Melayu terhadap kesenian tradisi marhaban ini. Antaranya ialah seperti mengadakan pertandingan marhaban sekurang-kurangnya sekali atau dua kali dalam sebulan selain menjadikan marhaban marhaban sebagai satu syarat kokurikulum di sekolah dan mewujudkan persatuan marhaban ke peringkat institut pengajian tinggi awam dan swasta serta mewujudkan akademi seni di Kedah terutamanya berkaitan dengan marhaban.

Selain itu juga mengadakan persembahan amalan marhaban ini pada sekitar hujung minggu bagi membolehkan masyarakat menyertai acara kesenian ini.

4.6 Perubahan Dalam Seni Persembahan Marhaban

Menurut Encik Sabri iaitu timbalan penasihat marhaban Setiakawan terdapat beberapa perubahan yang wujud dalam persembahan marhaban pada masa kini. Walaupun terdapat perubahan ianya tidak menyeluruh tetapi hanya yang berkaitan peralatan yang digunakan iaitu lebih canggih dan moden contohnya kini terdapat persembahan marhaban yang menggunakan peralatan baru seperti kompong sebagai alat muzik. Kompong merupakan sejenis alat muzik dalam menjayakan persembahan marhaban pada hari ini ianya di pukul dengan menggunakan tangan untuk mengeluarkan atau menghasilkan bunyi apabila dipalu agar persembahan marhaban akan lebih bersemangat apabila memulakan persembahan.

Selain itu terdapat juga perubahan dalam aspek bahasa yang digunakan dalam lirik lagu syair marhaban. Bahasa yang digunakan dalam lirik lagu marhaban berubah mengikut masa dan citarasa pencipta lirik dan penerimaan penonton yang melihat persembahan ini. Pemilihan bahasa dalam lagu syair marhaban ialah menggunakan loghat Kedah kerana melambangkan masyarakat tradisi Kedah dan lebih senang pemahamannya berbanding dengan bahasa Arab.

Walau bagaimanapun, ianya merupakan satu perkembangan yang menarik dan perubahan yang baik dimana lagu syair marhaban diberi nafas yang baru yang

diperkenalkan oleh Encik Samsudin yang sememangnya terkenal dalam seni persembahan marhaban di dalam mahupun luar Negeri Kedah.

Menurut pendapat beliau lagi perubahan juga untuk menjadikan seni persembahan marhaban ini lebih moden serta tidak memboringkan penonton yang melihat seni persembahan marhaban ini akan tetapi tidaklah sampai meninggalkan seni tradisi yang diamalkan sejak dahulu lagi. Selain itu beliau juga memberikan pendapat mengenai lirik lagu marhaban yang bersesuaian dengan golongan remaja pada hari ini yang bertemakan cinta dan kasih sayang. Golongan belia terutamanya kurang meminati jika lagu tersebut berunsurkan seni semata-mata. Oleh itu perubahan yang dilakukan juga perlu dalam menarik minat mereka supaya meminati dan mencintai kesenian ini.

4.7 Analisa Dapatan Kajian Melalui Kaedah Pemerhatian Dan Penglibatan

Pemerhatian dan tinjauan juga merupakan elemen yang terpenting untuk mendapatkan maklumat yang lebih terperinci. Untuk itu, penyelidik telah membuat pemerhatian dan tinjauan semasa persembahan marhaban diadakan. Semasa persembahan marhaban diadakan penyelidik telah memuat pemerhatian pada 6 Februari 2012 pada pukul 8.30 pagi hingga 6.00 petang dan juga persembahan marhaban di kampung Alor Sekawan dan kampung Bakar Bata pada 8 Februari 2012 pada pukul 10.30 hingga 5.00 petang.

Seperti mana yang diperkatakan bahawa memang benar pertandingan dan persembahan marhaban ini lebih mendapat sambutan daripada golongan tua. Terdapat lebih kurang 40% sahaja muda yang menyertai atau melibatkan diri seni persembahan marhaban ini jika diadakan. Ianya dapat membuktikan juga dengan adanya pendapat dan maklumat yang dikemukakan oleh Encik Samsudin selaku penasihat marhaban Setiakawan yang terlibat dalam menjalankan aktiviti kesenian bemarkhaban.

Selain itu segenlir sahaja golongan belia masyarakat Melayu yang bukan sahaja menonton kerana minat untuk menonton persembahan marhaban tetapi mereka hanya mengikut kawan atau ibubapa mereka sahaja. Malah persembahan marhaban di sekitar Kedah juga kurang mendapat sambutan masyarakat kerana masa persembahan berlangsung adalah pagi. Ini menyukarkan golongan muda untuk ikut serta memandangkan tidak mempunyai pengangkutan dan mempunyai alasan yang lain bagi mengelakkan untuk ikut serta.

4.8 Analisa Pendapat Dan Cadangan Dalam Meningkatkan Promosi Marhaban.

Berdasarkan analisa pendapat responden berkaitan dengan meningkatkan promosi. Kebanyakan responden berpendapat bahawa persatuan marhaban Setiakawan perlu mengubah teknik promosi yang sedia ada dalam memperkenalkan marhaban Setiakawan kepada masyarakat iaitu dengan memperbanyakkan lagi penerbitan risalah poster dan kain rentang. Kumpulan marhaban setiakawan ini juga boleh membuat serta menggunakan media massa iaitu medium elektronik mahupun media cetak.

Responden juga berpendapat kumpulan marhaban Setikawan perlu mempergiatkan dan memperbanyakkan lagi aktiviti terutamanya berkaitan dengan persembahan marhaban ini supaya lebih menarik dan boleh diadakan pertandingan sekurang –kurangnya sebulan sekali. Selain itu haruslah bekerjasama dengan pihak kerajaan mahupun swasta untuk meningkatkan promosi selain menjadikan marhaban ini satu bidang kesenian yang digemari oleh setiap lapisan masyarakat Melayu.

Terdapat juga responden yang menyatakan kumpulan marhaban Setikawan kawan ini perlu berganding bahu dengan pihak swasta untuk menjadikan marhaban ini lebih berkembang dn dapat berdri seiring denagan muzik moden pada hari ini. Selain itu mengikut responden juga kumpulan marhaban Setiakawan ini boleh mewujudkan pelbagai pertandingan marhaban bersempena sambutan hari-hari tertentu atau perayaan yang terdapat disekitar Negeri Kedah.

Seterusnya kebanyakan responden juga memberikan pendapat bahawa kumpulan marhaban Setiakwan ini olehlah mewujudkan minggu keseniaan dan kebudayaan di taman budaya Negeri Kedah atau diperingkat sekolah. Ini kerana diperingkat sekolah golongan belia dan muda khususnya akan lebih mudah diberikan tunjuk ajar mengenai persembahan marhaban ini. Jadi akan wujudnya generasi muda yang mengetahui sekaligus meminati seni persembahan marhaban di Negeri Kedah akan terus dikekalkan.

4.9 Nyayian.

Menurut Encik Samsudin nyayian merupakan nadi utama dalam seni persembahan marhaban ini. Antara lagu-lagu kebiasanya dimainkan dalam persembahan marhaban adalah lagu-lagu tradisi seperti sikah, raqbi, ras dan sebagainya yang di masyurkan dari karya Syeikh Jafaar Al- Barzanji.lagu pertama yang dimainkan mestilah dalam persembahan marhaban iaitu lagu sikah sejarah Nabi Muhammad S.A.W. Lagu ini adalah sebagai pembukaan atau permulaan dalam marhaban dengan di dahului dengan kompang secara berseorangan dan kemudiannya di ikuti dengan nyayian beramai-ramai secara serentak.

MARHABAN YA MARHABAN

Wahai nabi, ucap salam untukmu

Wahai rasul, ucap salam untukmu

Wahai kekasih, ucap salam untukmu

Selawat daripada Allah untukmu.

Mengambang purnama menyinari kami

Seribu bintang pudar tak bercahaya lagi

Indah sepertimu tak pernah kami temui

Wahai wajah yang membawa wajah seribu janji.

Engkaulah matahari, engkaulah purnama

Engkaulah cahaya segala cahaya

Engkaulah pembawa hidayah semesta

Engkaulah pelita menyala didada.

Wahai kekasih, wahai Muhammad

Wahai pegantin timur dan barat

Wahai yang berhati luhur, wahai yang berkat

Wahai imam dua kiblat.

Siapa yang melihat wajahmu, bahagia,

Wahai yang mulia ibu dan bapa

Hening telagamu, sejuk dirasa

Minuman kami pada muka.

Kami lihat unta pada malam kembara

Tidak rindu hanya padamu jua

Awan-gemawan melindungimu diangkasa

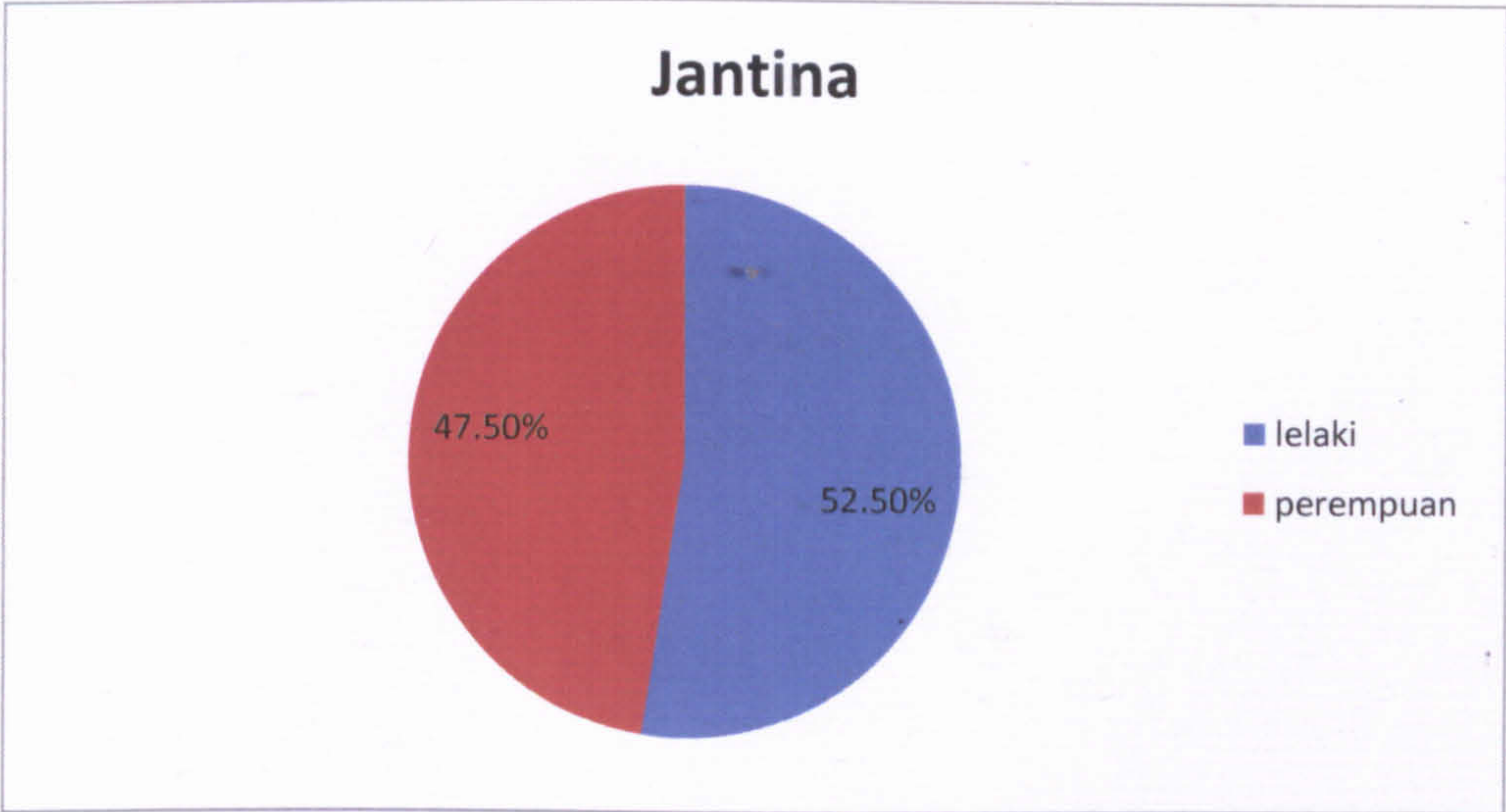
Para malaikat berselawat mengirim doa.

Bahagian B: KAEDAH KUANTITATIF

Bahagian A (latar belakang responden)

Graf 1:Taburan responden yang dipilih mengikut ciri demografi jantina.

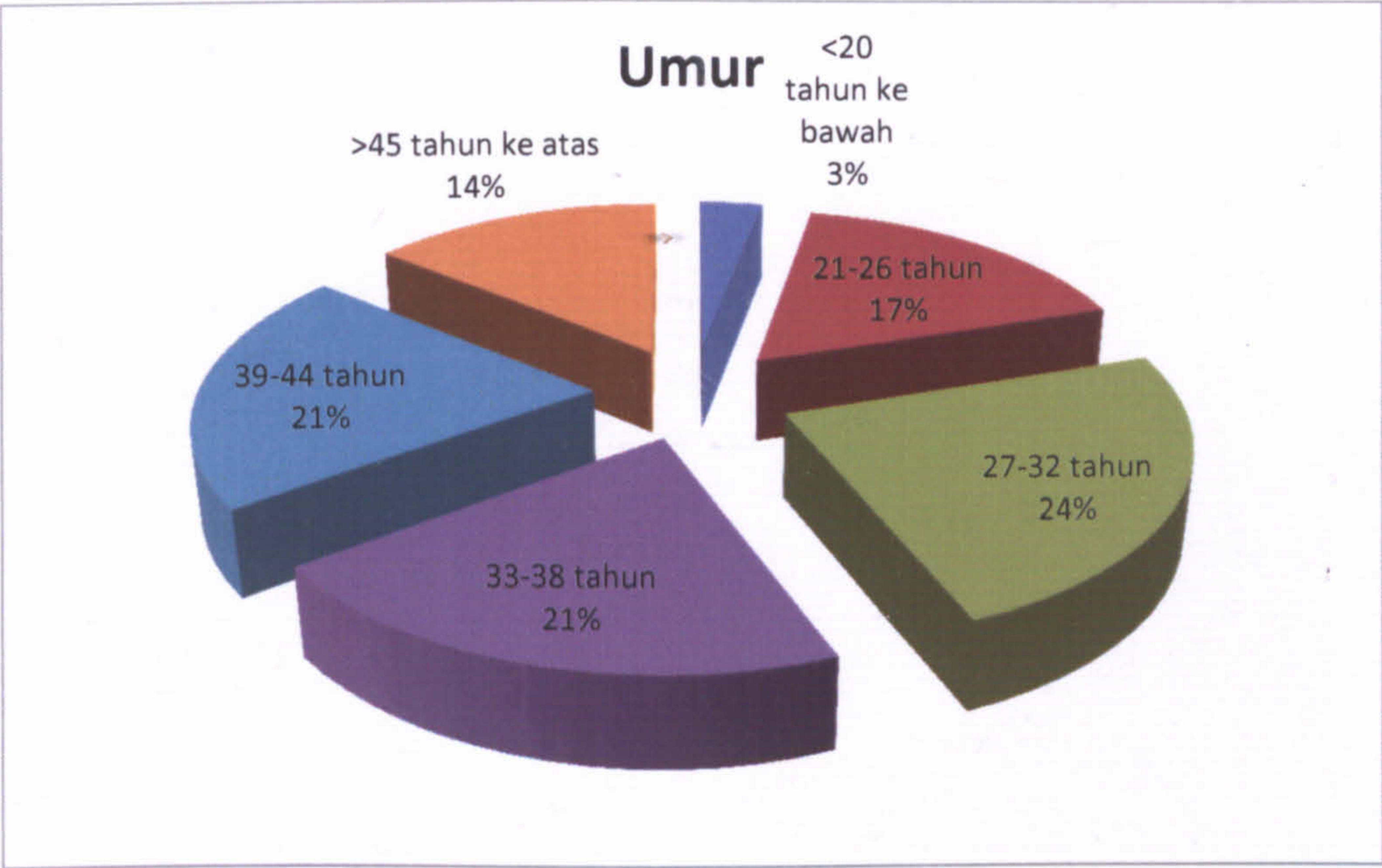
Jantina	Bilangan (Orang)	Peratusan (%)
Lelaki	105	52.5
Perempuan	95	47.5
Jumlah	200	100

Hasil daripada analisa yang di buat oleh penyelidik mendapati carta diatas menunjukan bilangan jantina dalam menjawab borang soal selidik. Dari 200 orang borang soal selidik menunjukkan responden tertinggi adalah 52.5 % persamaan atau 105 responden yang mewakili oleh lelaki. Manakala responden perempuan menduduki tangga kedua dengan sebanyak 47.4% atau 95 orang responden. Keadaan ini adalah kemungkinan responden lelaki lebih mendekati oleh penyelidik kerana penyelidik merupakan perempuan.

Graf 2: Taburan responden yang dipilih mengikut umur.

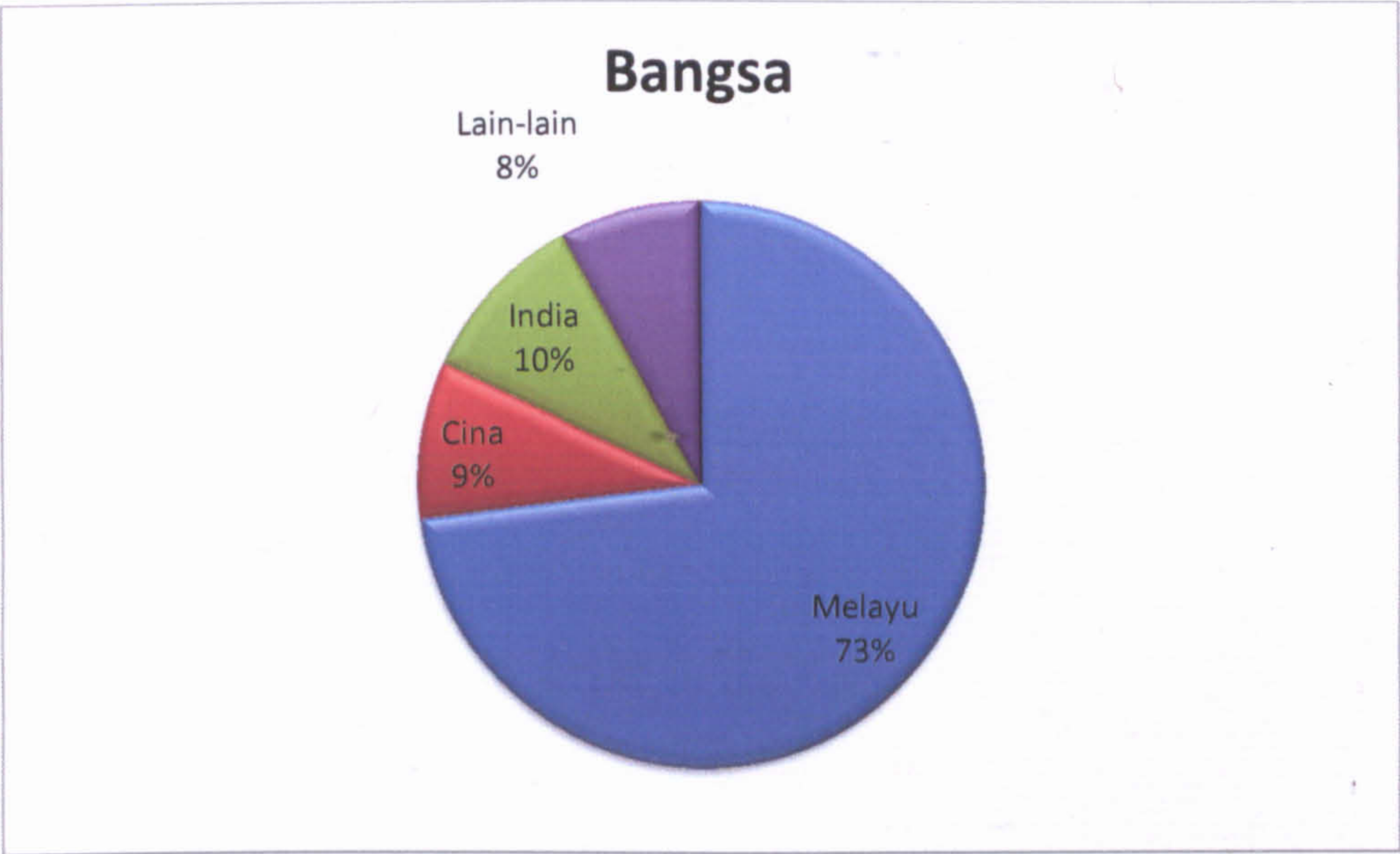
Responden	<20 tahun kebawah	21-26 tahun	27-32 tahun	33-38 tahun	39-44 tahun	>45 tahun ke atas	Jumlah keseluruhan
Jumlah	6	34	48	42	42	28	200
Jumlah peratus	3%	17%	24%	21%	21%	14%	100%

Carta diatas adalah carta mengikut umur responden. Berdasarkan carta diatas juga mendapati bahawa responden yang paling ramai adalah dari peringkat umur 27-32 tahun iaitu 48 atau 24% responden. Manakala golongan kedua yang teramai adalah daripada peringkat umur 33-38 dan 39-44 tahun iaitu memperoleh sebanyak 42 atau 21%. Peringkat umur yang mendapat kumpulan sederhana ialah peringkat umur 21-26 dan 45 tahun keatas responden iaitu masing-masing mengumpul peratus sebanyak 34 atau 17% dan 28 atau 14% responden. Manakala peringkat umur yang paling sedikit diperoleh oleh penyelidik ialah 20 tahun kebawah iaitu sebanyak 6 atau 3% responden.

Graf 3 : Taburan responden mengikut bangsa.

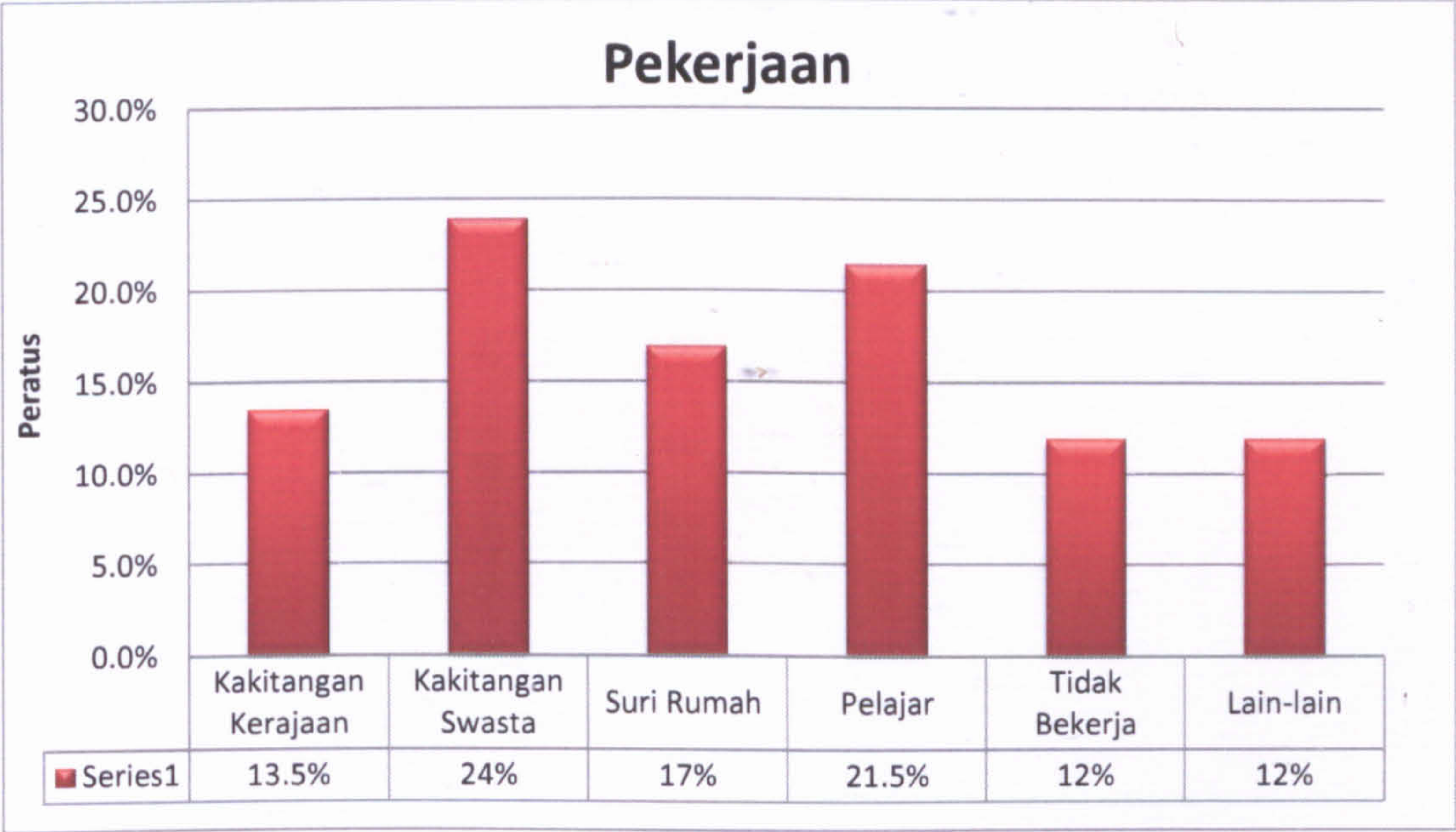
Responden	Melayu	Cina	India	Lain-lain	Jumlah Keseluruhan
Jumlah	146	18	20	16	200
Jumlah Peratus	73%	9%	10%	8%	100%

Seterusnya carta pai diatas menerangkan tentang bilangan bangsa yang ditunjukkan paling tinggi adalah bangsa Melayu yang paling dominan sekali iaitu sebanyak 147 orang atau 73% responden. Hal ini kerana kawasan tersebut majoritinya adalah terdiri daripada penduduk Melayu asli. Manakala yang kedua tertinggi ialah sebanyak 9% diwakili oleh masyarakat Cina. Reponden India dan lain-lain menunjukan bilangan responden yang paling sedikit iaitu 9% dan 8% responden sahaja.

Graf 4: Taburan responden mengikut kategori pekerjaan.

Responden	Kakitangan Kerajaan	Kakitangan swasta	Suri rumah	pelajar	Tidak beke	Lain- lain	Jumlah keseluruhan
Jumlah	27	48	34	43	24	24	200
Jumlah peratus	13.5%	24%	17%	21.5%	12%	12%	100%

Dalam graf diatas menunjukkan bilangan dan kategori bagi status pekerjaan yang mengikut bidang masing-masing. Keputusan yang paling tertinggi dalam carta pai diatas adalah mereka yang bekerja sebagai kakitangan swasta dengan jumlah 48 atau 24% responden. Kedua tertinggi ialah pelajar sebanyak 43 atau 21.5 % responden dan ketiga adalah responden surirumah adalah sebanyak 34 atau 17% responden. Keempat adalah responden yang bekerja sebagai kakitangan kerajaan sebanyak 27 atau 13.5% responden. Manakala keputusan yang paling rendah adalah golongan tidak bekerja sebanyak 24 atau 12% dan lain-lain juga adalah sama iaitu sebanyak 24 atau 12% responden.

Bahagian B

Graf 1: Peratusan analisa penduduk tetap Negeri Kedah.

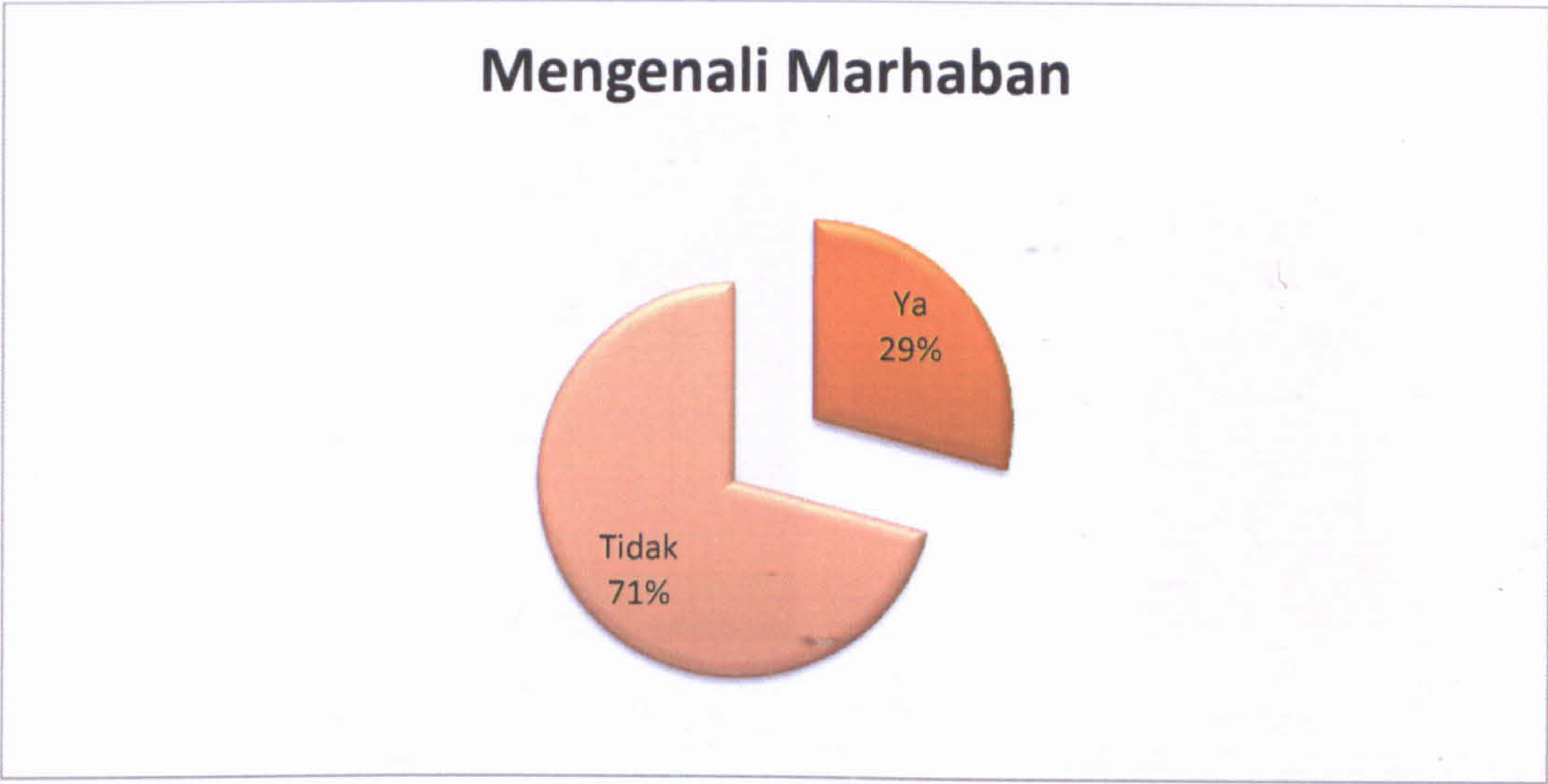
Responden	Ya	Tidak	Jumlah Keseluruhan
Jumlah	168	32	200
Jumlah Peratus	84%	16%	100%

Hasil daripada analisa data menunjukkan asal responden. Responden penyelidik majoritinya adalah dari negeri kedah dimana tempat kajian penyelidik dilakukan iaitu sebanyak 84% responden. Manakala selebihnya adalah responden yang bukan berasal dari negeri kedah iaitu sebanyak 16% responden yang terdiri daripada kakitangan kerajaan,swasta dan pelajar yang menetap dinegeri Kedah.

Graf 2: Peratusan analisa mengenali marhaban.

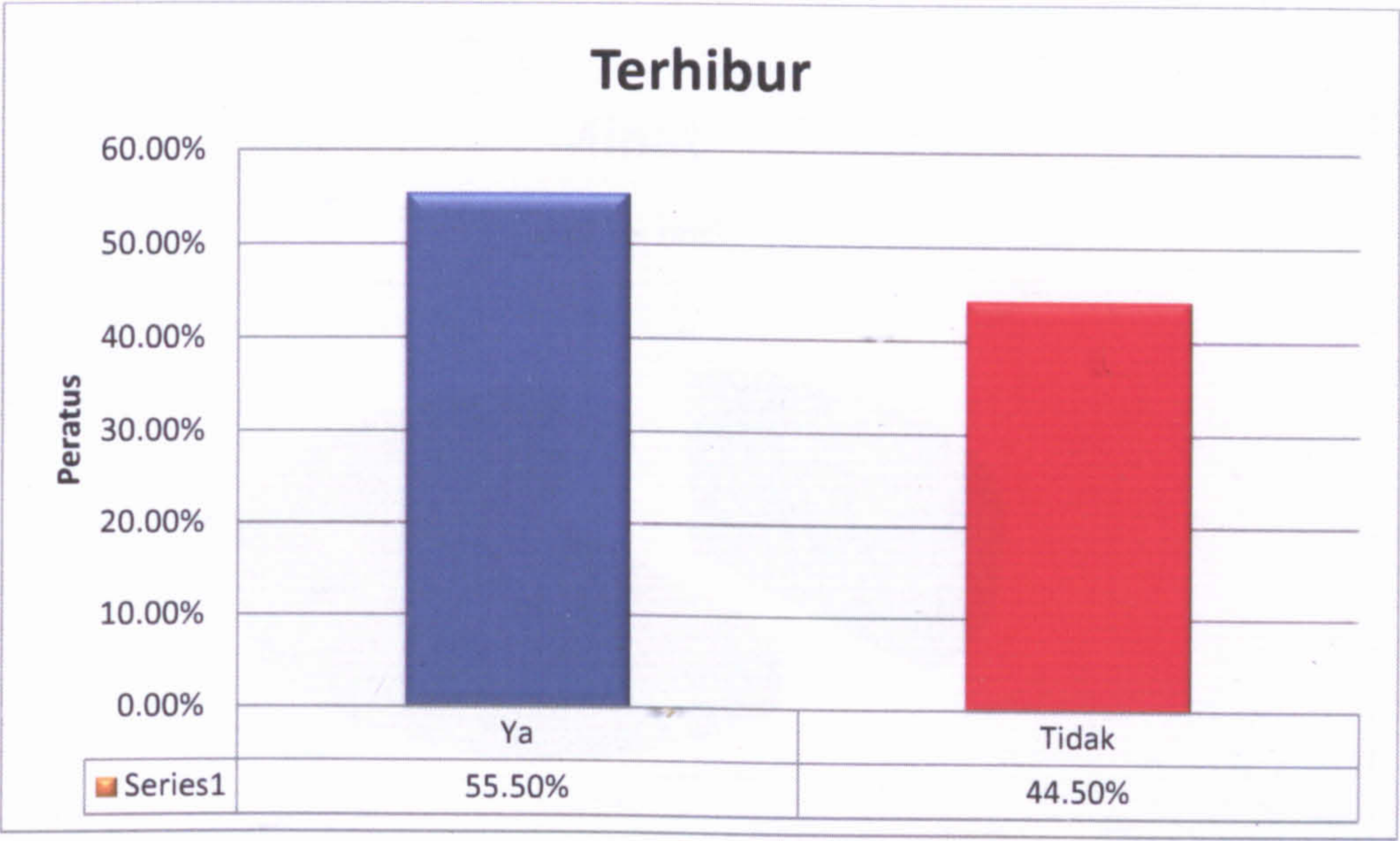
Responden	Ya	Tidak	Jumlah Keseluruhan
Jumlah	58	142	200
Jumlah Peratus	29%	71%	100%

Hasil daripada analisis data yang dibuat,menunjukkan peratusan terhadap mengenali marhaban. Berdasarkan carta diatas mendapati bahawa responden yang paling ramai tidak mengenali marhaban iaitu sebanyak 142 atau 71% responden. Manakala yang mengenali marhaban adalah sedikit iaitu 58 orang atau 29% responden. Rumusnya masih banyak lagi mereka yang tidak mengenali marhaban mungkin disebabkan faktor kesibukan dengan bekerja dan sebagainya menyebabkan mereka keterbatasan untuk mengenali marhaban ini.

Graf 3 :Peratusan analisa responden terhibur dengan aktiviti yang dijalankan.

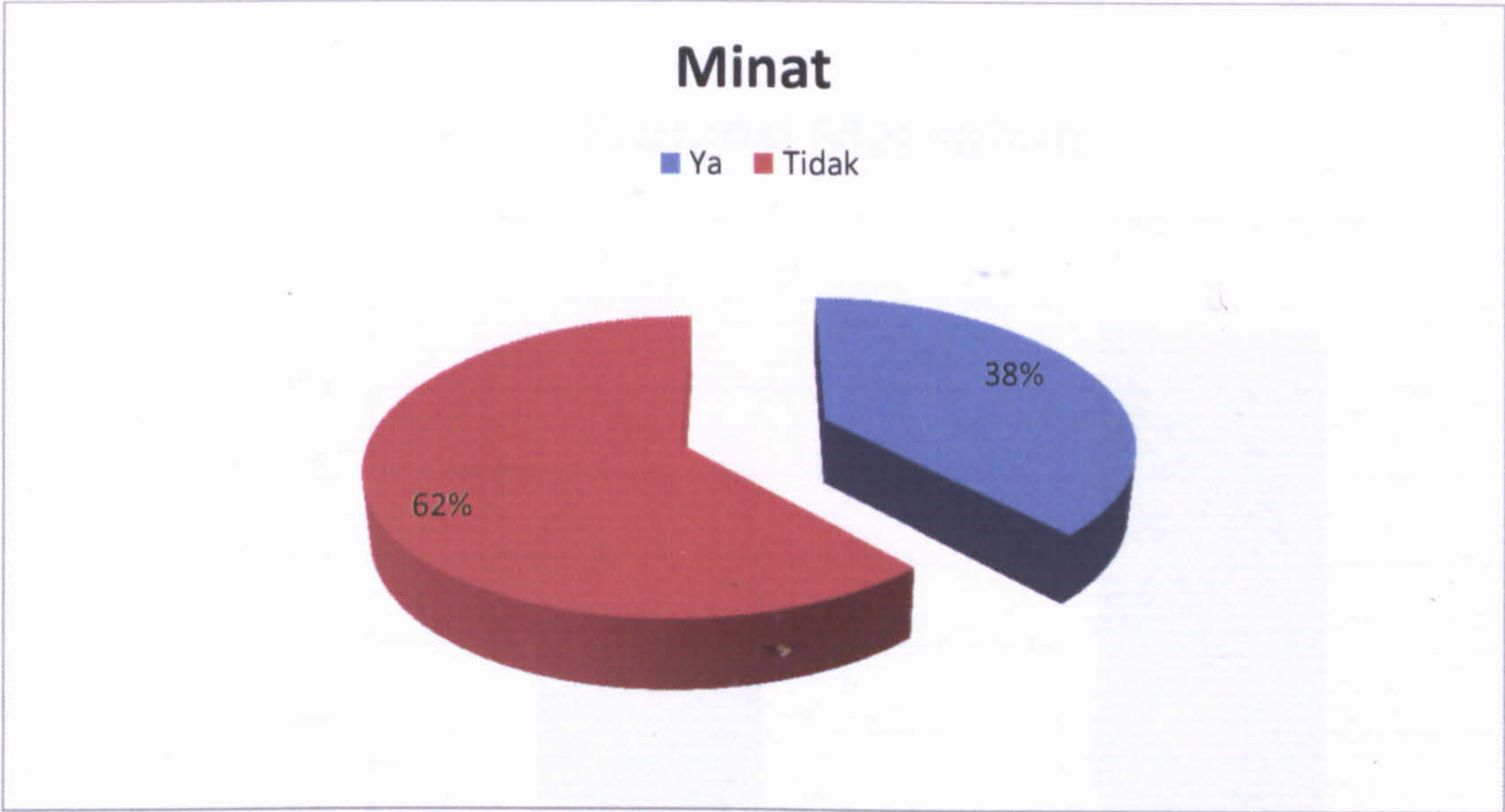
Responden	Ya	Tidak	Jumlah Keseluruhan
Jumlah	111	89	200
Jumlah Peratus	55.50%	44.50%	100.00%

Berdasarkan hasil analisa yang dibuat oleh penyelidik mendapati carta pai diatas menunjukkan bilangan responden yang paling terhibur dengan aktiviti marhaban yang dijalankan iaitu sebanyak 111 atau 55.5 % responden yang terhibur dengan aktiviti marhaban ini. Manakala yang paling rendah adalah 89 atau 44.5% reponden yang tidak terhibur dengan marhaban ini. Rumusnya mungkin masyarakat yang mendengar marhaban ini tertarik dengan persembahan dan irama dalam marhaban.

Graf 4: Peratusan analisa responden yang meminati marhaban.

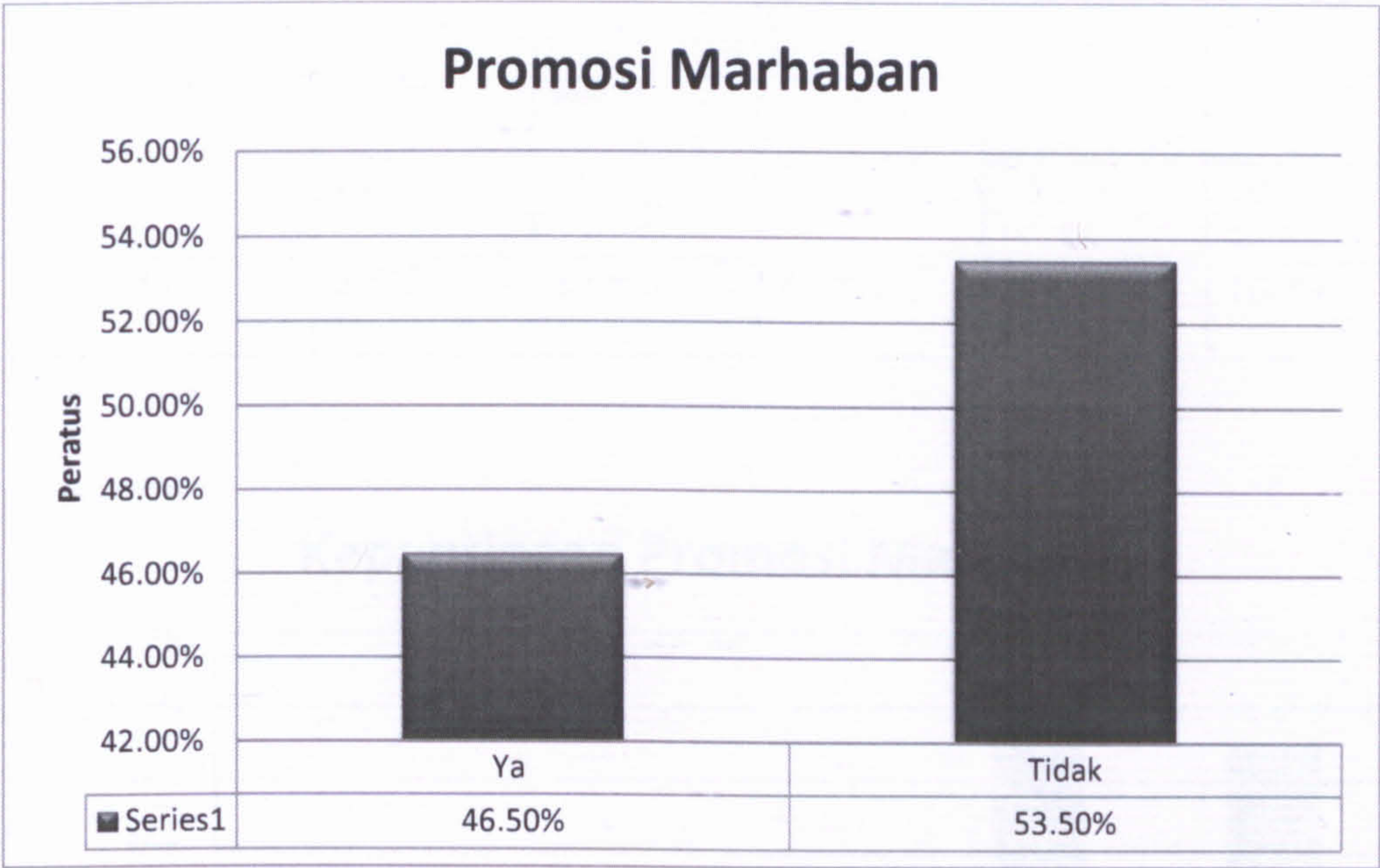
Responden	Ya	Tidak	Jumlah Keseluruhan
Jumlah	76	124	200
Jumlah Peratus	38%	62%	100%

Berdasarkan carta pai diatas menunjukkan responden yang meminati marhaban. Berdasarkan graf di atas mendapati bahawa responden yang paling tinggi tidak meminati marhaban ini sebanyak 124 atau 62% responden. Manakala responden kedua terendah ialah 76 atau 38% responden. Ini mungkin disebabkan masyarakat menganggap bahawa marhaban ini adalah persembahan tradisi lama dan tidak sehebat seperti persembahan yang ada pada masa kini dengan kecanggihan teknologi yang mengikut peredaran masa.

Graf 5: Peratusan analisa mengetahui promosi marhaban.

Responden	Ya	Tidak	Jumlah Keseluruhan
Jumlah	93	107	200
Jumlah Peratus	46.50%	53.50%	100.00%

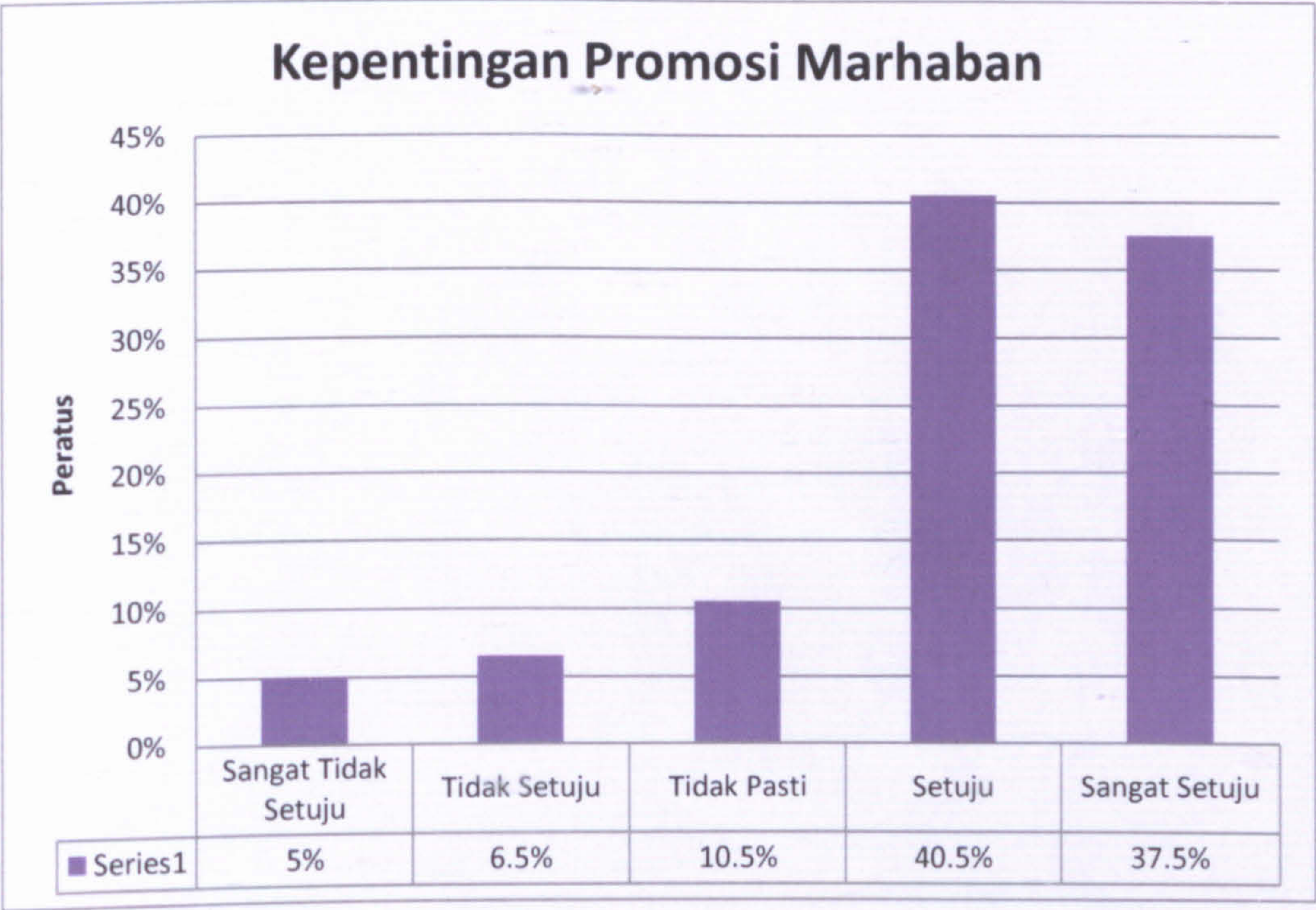

Dalam graf ini juga kita dapat mengetahui samaada responden mengetahui atau melihat promosi marhaban. Bilangan tertinggi responden kebanyakannya tidak mengetahui atau melihat promosi marhaban ialah ialah sebanyak 107 atau 53.5% responden. Manakala yang kedua adalah 93 atau 46.5% responden yang mengetahui. Rumusnya ini mungkin disebabkan oleh faktor kurangnya promosi yang dijalankan secara menyeluruh.

Bahagian C: Mempromosi marhaban

Graf 1: Adakah media penting dalam mempromosikan marhaban.

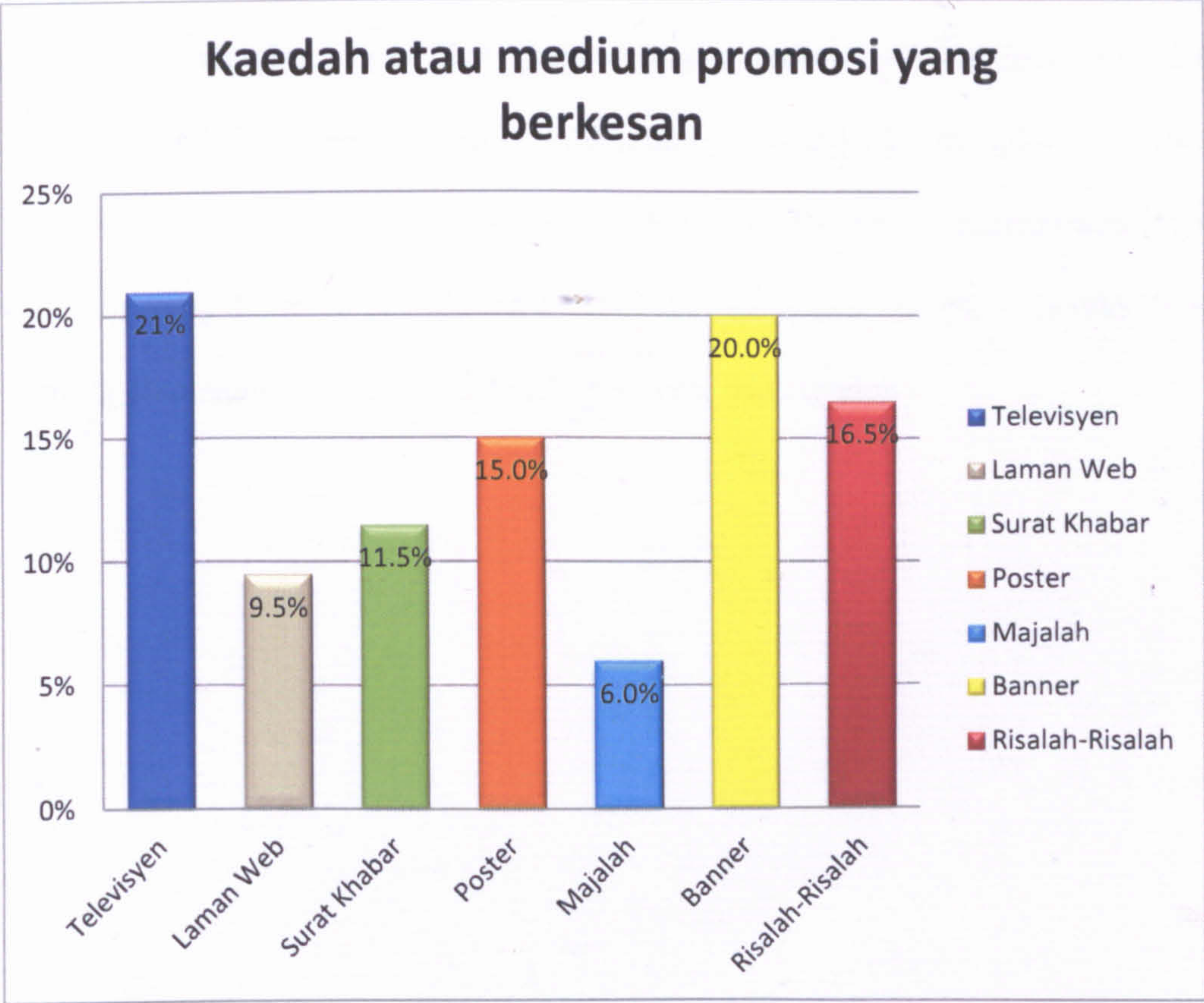
Responden	Sgt tdk stuju	Tidak setuju	Tidak pasti	Setuju	Sgt setuju	Jumlah
Jumlah	10	13	21	81	75	200
Peratus	5%	6.5%	10.5%	40.5%	37.5%	100%

Penyelidik telah menganalisa pendapat responden tentang kepentingan media dalam mempromosikan marhaban. Melalui orang kaji selidik yang diedarkan kepada responden menunjukkan hasil kajian mendapati seramai 81 atau 40.5% menyatakan setuju. Seterusnya 75 atau 37.5% responden menyatakan sangat setuju. Manalaka tidak pasti adalah sebanyak 21 atau 10.5%. Responden yang terendah adalah sebanyak 13 atau 6.5% responden tidak setuju dan 10 atau 5% reponden adalah menyatakan tidak setuju.

Graf 2: Analisa penggunaan kaedah atau medium promosi yang berkesan dan paling digemari.

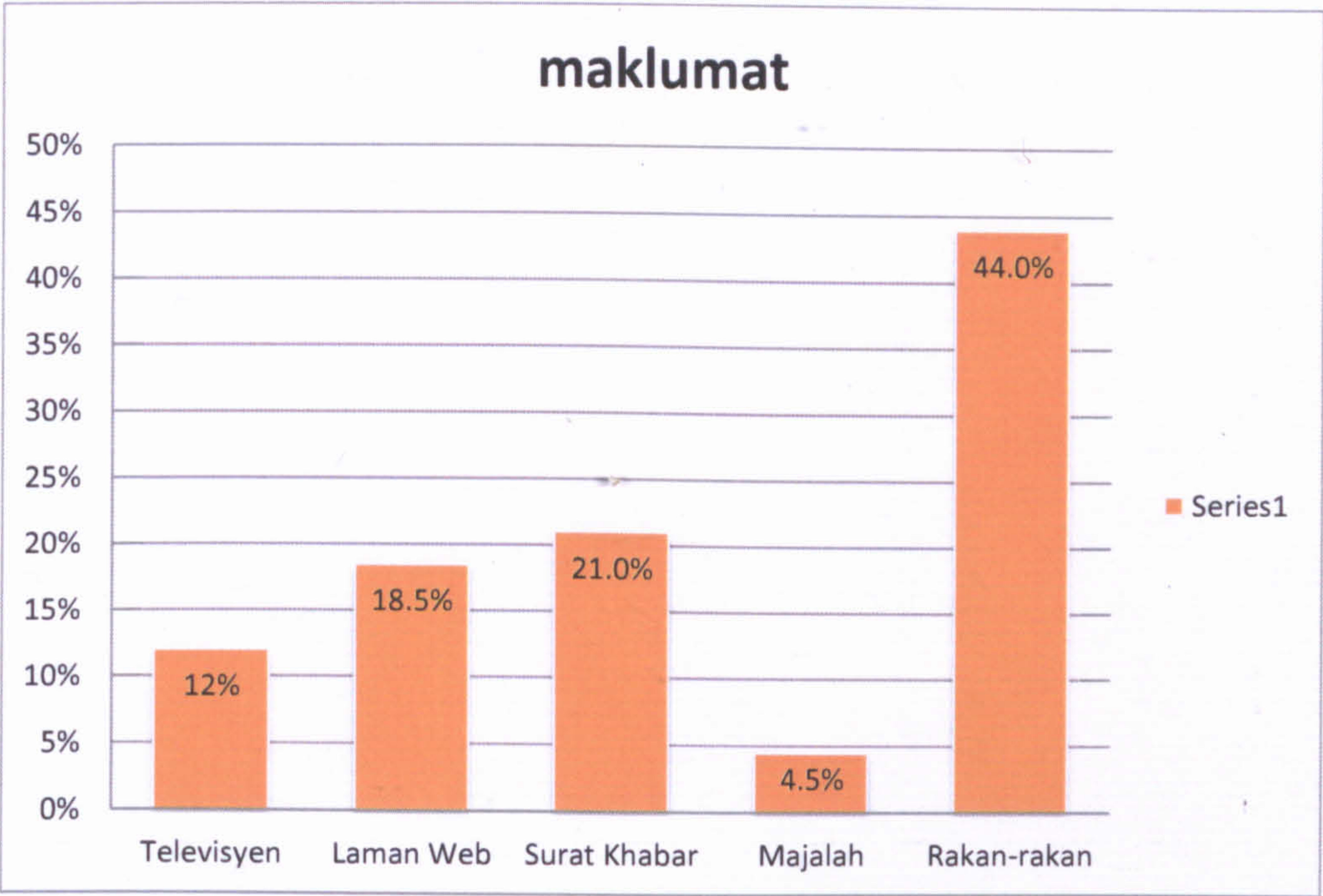
responden	televisyen	Laman web	Surat khabar	Poster	Majalah	Baner	Risalah	Jumlah keseluruhan
Jumlah	42	19	23	30	12	40	33	200
Jumlah peratus	21%	9.5%	11.5%	15%	6%	20%	16.5%	100%

Dalam graf diatas menunjukkan kaedah atau promosi yang dipilih oleh responden. Medium utama yang dipilih oleh responden dalam mempromosikan amalan persembahan marhaban majoritinya memilih televisyen untuk mempromosikan marhaban iaitu sebanyak 42 atau 21% responden. Manakala medium kedua yang menjadi pilihan responden ialah baner iaitu sebanyak 40 atau 20% responden. Pilihan yang seterusnya responden memilih risalah sebanyak 33 atau 16% responden. Pemilihan ketiga-tiga medium atau kaedah ini amat bersesuaian mengikut masa dan perkembangan terkini dengan menyampaikan promosi marhaban kepada semua lapisan peringkat umur, kanak-kanak mungkin akan lebih mudah memahami iklan di televisyen bagi remaja pula mereka lebih mengemarkan untuk melihat sesuatu yang lebih menarik secara terus dan golongan tua pula mereka lebih gemarkan serta dominan kepada suratkhbar, laman web, dan majalah.

Graf 3 : Analisa maklumat mengenai marhaban diperolehi melalui:

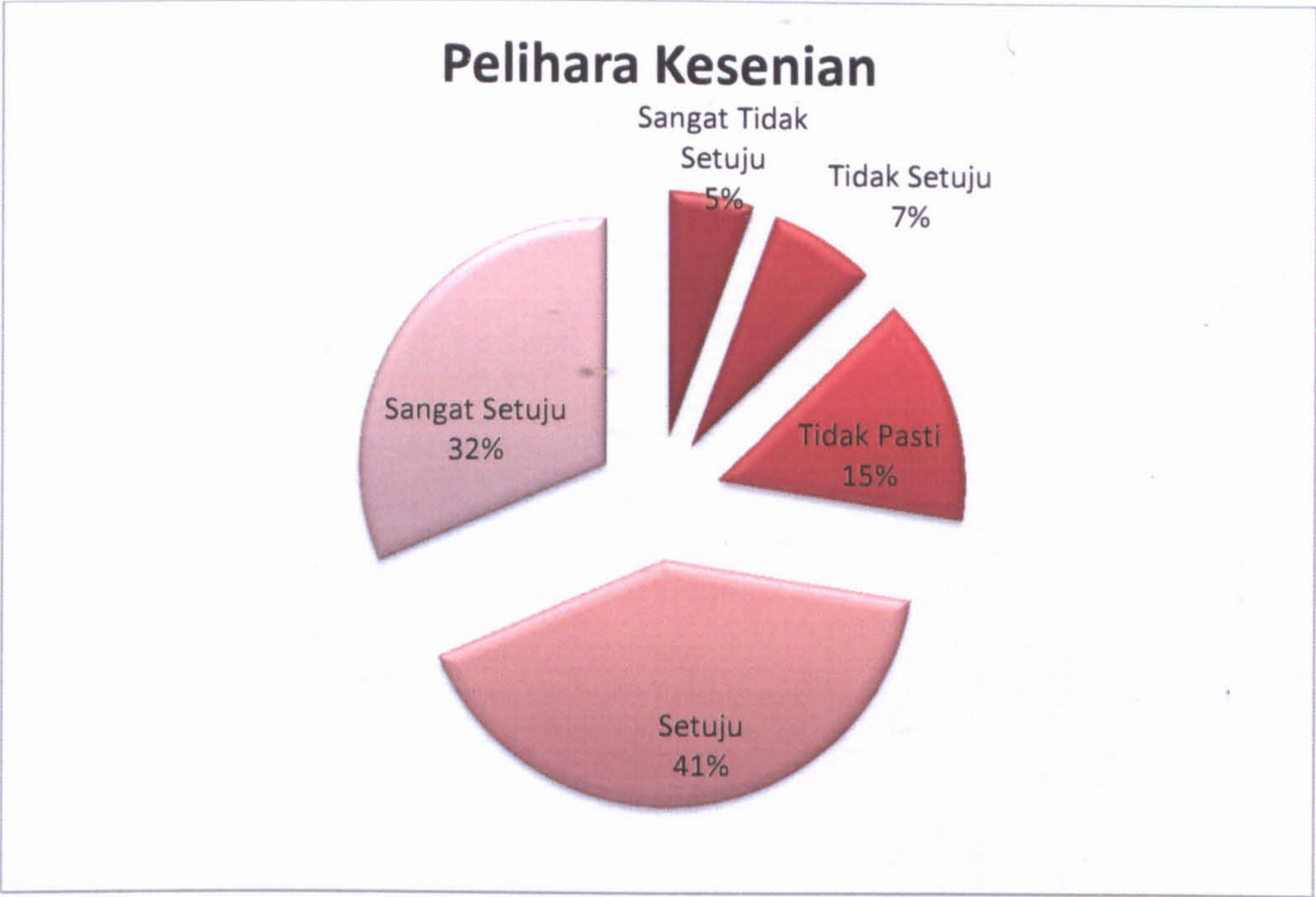
responden	televisyen	Laman web	Surat khabar	Majalah	Rakan-rakan	Jumlah keseluruhan
Jumlah	24	37	42	9	88	200
Jumlah peratus	12%	18.5%	21%	4.5%	44%	100%

Hasil dapatan kajian yang diperoleh menunjukkan analisa mengenai responden mendapat maklumat tentang marhaban. Sebanyak 88 atau 44% orang responden mendapat maklumat melalui rakan-rakan. Kedua yang tertinggi ialah responden mendapat maklumat melalui surat khabar tempatan iaitu sebanyak 42 atau 21% orang responden. Manalaka yang ketiga ialah sebanyak 37 atau 18.5% untuk laman web. Seterusnya yang terendah ialah televisyen iaitu sebanyak 24 atau 12% orang responden dan melalui majalah adalah sebanyak 9 atau 4.5% orang responden yang mendapat maklumat mengenai marhaban ini.

Graf 4: Analisa perlukah kita memelihara kesenian persembahan tradisional ini:

responden	Sangat tidak setuju	Tidak setuju	Tidak pasti	Setuju	Sangat setuju	Jumlah keseluruhan
Jumlah	11	14	30	82	63	200
Jumlah keseluruhan	5.5%	7%	15%	41%	31.5%	100%

Berdasarkan carta diatas menunjukkan perspektif responden berkenan memelihara kesenian persembahan marhaban ini. Carta ini menunjukan sebanyak 82 atau 41% orang responden setuju memelihara kesenian ini. Keadaan ini menunjukan bahawa kesedaran dari masyarakat tentang seni persembahan ini perlu dijaga dan dipelihara. Bagi responden sangat setuju pula mengumpul jumlah kedua sebanyak 63 atau 31.5% orang responden. Bagi responden yang tidakpasti pula adalah sebanyak 30 atau 15% orang responden. Manakala tidak setuju adalah sebanyak 14 atau 7% orang responden dan yang terendah adalah sangat tidak setuju iaitu sebanyak 11 atau 5.5% oarang responden.

Graf 5: Analisa pendapat mengenai marhaban sesuai kepada golongan veteran sahaja:

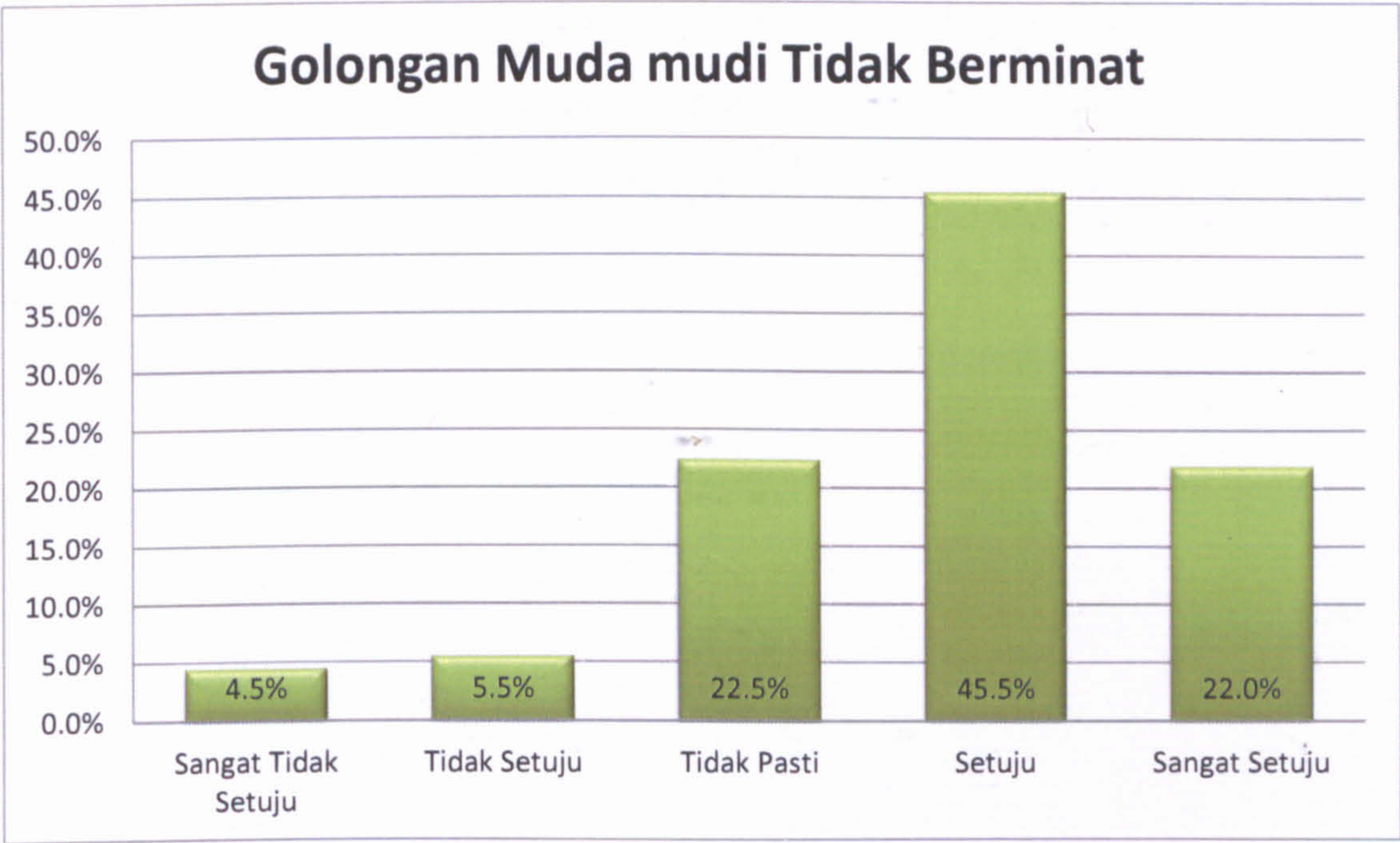
responden	Sangat tidak setuju	Tidak setuju	Tidak pasti	Setuju	Sangat setuju	Jumlah keseluruhan
Jumlah	18	12	14	77	79	200
Jumlah peratus	9%	6%	7%	38.5%	39.5%	100%

Carta ini menunjukkan tentang pandangan responden adalah bersetuju sekiranya seni persembahan marhaban ini hanya sesuai golongan veteran atau golongan tua sahaja. Seramai 79 atau 39.5% orang responden sangat setuju. Manakala kedua setuju yang tertinggi adalah sebanyak 77 atau 38.5% orang responden. Keadaan ini menunjukkan berkemungkinan golongan remaja menolak keudayaan dan kesenian tradisional kerana lebih meminati persembahan yang lebih moden pada hari ini. Bagi responden sangat tidak setuju pula sebanyak 18 atau 9% orang responden. Seterusnya ialah tidak pasti sebanyak 14 atau 7% dan yang terendah sekali adalah tidak setuju iaitu sebanyak 12 atau 6% orang responden.

Graf 6 : Analisa golongan muda-mudi sekarang tidak berminat dengan marhaban:

Responden	Sangat tidak setuju	Tidak setuju	Tidak pasti	Setuju	Sangat setuju	Jumlah keseluruhan
Jumlah	9	11	45	91	44	200
Jumlah peratus	4.5%	5.5%	22.5%	44.5%	22%	100%

Menurut graf diatas menunjukkan bahawa pendapat responden mengenai generasi pelapis muda hari ini tidak berminat dengan kesenian persembahan tradisional seperti marhaban pada hari ini. melalui carta yang diperolehi sebanyak 91 atau 44.5% orang responden menyatakan setuju. Seterusnya yang kedua tertinggi ialah tidak pasti sebanyak 45 atau 22.5% orang responden. Ini berkemungkinan pendapat dari golongan dewasa tentang kesenian ini yang lebih gemarkan persembahan moden berbanding tradisional. Oleh yang demikian adalah tidak salah sekiranya mereka mencintai seni persembahan tradisional ini yang menjadi amalan dan tradisi dalam masyarakat Melayu. Walau bagaimanapun responden sangat setuju adalah sebanyak 44 atau 22% manakala tidak setuju dan sangat tidak setuju adalah masing-masing sebanyak 11 atau 5.5% dan 9 atau 4.5% orang responden.

4.4 RUMUSAN.

Berdasarkan dari analisa dan dapatan kajian yang telah dibuat, penyelidik dapati dan dapat simpulkan bahawa seni persembahan marhaban ini dapat dikomersialkan secara meluas dan besar-besaran. Namun begitu setiap promosi atau sesuatu program yang dijalankan itu haruslah di war-warkan di dalam setiap media massa yang terdapat dalam negara kita. Hal ini pada pendapat penyelidik masih ramai lagi yang berkemungkinan berminat berminat dengan seni persembahan marhaban. Namun tiada sumer maklumat yang menyampaikan kepada masyarakat.

Berdasarkan temuramah bersama pengiat persatuan marhaban Setiakawan Alor Sekawan ini iaitu Encik Samsudin dan Encik Sabri pula dapat disimpulkan dari pengalaman mereka yang sering dijemput untuk mengadakan persembahan marhaban ini sememangnya mendapat sambutan dari orang dalam dan luar negeri. Ini jelaskan menunjukan bahawa seni persembahan marhaban mempunyai keunikan yang tersendiri yang boleh menaikkan nama dan mertabat Malaysia khususnya yang kaya dengan seni persembahan tradisi di Negeri Kedah.

Oleh yang demikian, marilah kita sama-sama menyeru kepada masyarakat kita sendiri agar sentiasa dan terus memastikan warisan seni marhaban ini akan terus di perkenalkan agar tidakpupus di telan zaman dan arus pembangunan pemodenan semata-mata agar ianya tidak sekadar menjadi warisan tetapi haruslah marhaban ini menjadi warisan yang perlu dipelajari dan diwarisi serta dihayati seni syair keindahan marhaban.

BAB 5

KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1 KESIMPULAN

Kesenian marhaban ini merupakan salah satu dari seni tradisi persembahan kesenian keislaman yang tersebar luas di kepulauan nusantara sekaligus kedatangan para pendakwah serta pedagang islam sekitar ratusan tahun yang lalu membawa kepada seni tradisi ini. Pada masa sekarang persembahan ini hanya diamalkan dalam masyarakat Melayu sahaja terutama masyarakat di Kampung Alor Sekawan yang masih mengamalkan tradisi ini yang telah menjadi kebiasaan amalan turun temurunserta zaman-berzaman yang diwarisi oleh nenek moyang seperti yang tak lapuk dek hujan dan tak lekang dek panas begitulah amalan-amalan ini harus diamalkan walaupun arus kemodenan telah lama menyerapi kehidupan masyarakat Melayu di Negara kita pada hari ini. Kesedaran penduduk setempat dalam melestarikan seni persembahan ini dapat di lihat dengan penubuhan persatuan marhaban dan penyertaan penduduk kampung dalam mengamalkan persembahan ini dalam setiap majlis.

Dari aspek deskripsi serta analisa yang dapat dibuat penyelidik menjangkakan dalam keseluruhan bab, penyelidik telah memperoleh data dan maklumat scara terperinci mengenai melalui penyelidikan marhaban ini. Hasil tinjauan dan penglibatan tersebut dapat dilihat dari segi objektif kajian mengenai mempromosi dan memperkenalkan seni persembahan marhaban. Ini dibuktikan lagi dengan cara penyelidik melibatkan diri dengan latihan dan peryertaan penyelidik dalam marhaban semasa membuat persembahan.

Penyelidik juga menemuramah dan mengambil gambar persembahan dari mula hinggalah akhir persembahan.

Dari segi seni persembahan marhaban pula penyelidik dapat melihat dengan lebih dekat dan teliti terhadap unsur-unsur seni persembahan marhaban ini di gunakan dan dapat mengenalpasti perkara yang terdapat dalam persembahan seperti pakaian, syair, intonasi suara dan majlis-majlis yang terdapat dalam persembahan marhaban. Melalui penelitian ini penyelidik juga dapat memperlihatkan keseluruhan ciri-ciri ke Islaman yang ada dalam persembahan marhaban ini. Ini dapat dikelaskan sebagai salah satu kesenian budaya Melayu yang satu-satunya bercorakan Islam yang masih utuh pada hari ini dalam kalangan masyarakat Melayu.

Selain itu nasihat dan panduan juga dapat dijadikan amalan dalam persembahan marhaban dalam kehidupan masyarakat ini di sebabkan dalam syair marhaban ini banyak berkisarkan untuk menjadikan keperibadian yang tinggi. Persembahan marhaban ini juga persembahan bercorakkan kearah ketuhanan ,kisah peribadi Nabi Muhammad S.W.T para sahabatnya yang banyak berunsurkan tauladan kepada masyarakat. Keadaan ini juga memerikan keunikan tersendiri dalam kesenian marhaban kerana dimana unsur-unsur seni persembahan marhaban ini masih dikekalkan seperti diawal kewujudannya walaupun mengandungi sedikit perubahan dalam persembahan marhaban ini.

Secara keseluruhanya, kajian ini telah berjaya menjawab objektif penyelidikan iaitu memperkenalkan seni persembahan marhaban dan mencari promosi yang sesuai dalam mempromosikan marhaban kepada masyarakat. Ini dibuktikan lagi dengan objektif yang

dinyatakan oleh penyelidik tercapai dan andaian penyelidik terhadap keunikan kesenian persembahan marhaban adalah persembahan yang benar dan wujud.

Di akhir, penyelidikkkan ini juga penyelidik mendapati bahawa masih banyak kelemahan untuk penyelidik. Oleh yang demikian penyelidik memberikan beberapa cadangan untuk kegunaan masa hadapan dengan lebih baik lagi. Selain itu, penyelidik juga akan membincangkan tentang cadangan penyelidik untuk mempertingkatkan lagi warisan ini dan untuk mengekalkan dan memperkenalkan seni persembahan marhaban ini. Melalui pemilihan promosi ini kita akan melihat tentang sedikit sebanyak warisan tradisional telah luput dan hanya sedikit sahaja yang mampu dipertahankan. Hal ini, perlu diambil perhatian oleh semua pihak kerana warisan tradisi yang melambangkan pemikiran seni tradisi masyarakat Melayu dahulu.

Penyelidik juga turut memberikan cadangan kepada penyelidik akan datang agar dapat menjalankan penyelidikan dalam skop yang lebih luas seperti cabaran dan hala tuju seni persembahan marhaban ini daripada kajian yang telah dilakukan oleh penyelidik melalui kajian ini akan memantapkan lagi kajian penyelidik. Oleh itu penyelidik membuat kesimpulan juga berdasarkan rumusan daripada keseluruhan maklumat yang diperolehi penyelidik dalam bab ini agar ianya tepat dengan penyelidikan ini.

5.2 CADANGAN.

Penyelidik telah mencadangkan dengan menyenaraikan cadangan yang telah dikemukakan bagi mengatasi masalah yang wujud dalam mempromosikan amalan marhaban ini dengan melakukan strategi promosi yang dijalankan oleh jabatan kebudayaan dan kesenian Negeri Kedah (JKKN) dan persatuan marhaban ini agar melakukan promosi yang lebih giat, aktif dan lebih besar dengan menggunakan kemudahan teknologi yang sedia ada iaitu menggunakan media massa yang semakin luas penggunaanya pada masa sekarang. Media massa yang dimaksudkan ialah televisyen iaitu dengan mengiklankan setiap aktiviti yang terdapat dalam persembahan marhaban.

Selain itu, pihak kementerian dan juga boleh meminta dan mewarwarkan peranan yang dimainkan oleh JKKN dengan mempromosi marhaban menerusi televisyen dengan menggunakan iklan dokumentari pendek agar masyarakat dapat memahami dan mengetahui sekaligus dapat memperkenalkan secara keseluruhan seni persembahan marhaban dalam amalan masyarakat Melayu.

Pihak kumpulan marhaban dan semua lapisan masyarakat haruslah memainkan peranan penting serta bekerjasama untuk mencari pelapis dalam marhaban ini. Bagi pihak sekolah pula penyelidik mencadangkan agar menubuhkan persatuan marhaban ini di sekolah agar menarik minat generasi muda pada hari ini dan menjadikan persatuan marhaban ini seperti persatuan dikir barat dan persatuan persembahan lain yang sudah dijadikan aktiviti kokurikulum sekolah rendah dan menengah.

Promosi yang dilakukan oleh persatuan marhaban dan Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah (JKKN) mestilah menyeluruh kesemua daerah dinegeri Kedah dan luar Negeri Kedah. Akan tetapi setiap aktiviti marhaban haruslah diwar-warkan kepada masyarakat melalui medium promosi yang sedia ada bagi memudahkan berita ini disebarkan. Sebagai contoh menggunakan poster dan banel yang diedarkan dan dipasang di tempat-tempat awam yang menjadi tumpuan masyarakat seperti *shopping complex*, bazar, gerai dan tempat-tempat pelancongan lain di Negeri Kedah.

Cadangan penyelidik yang seterusnya adalah kepada pihak-pihak persatuan marhaban haruslah mempergiatkan aktiviti marhaban ini dengan usaha yang kuat dalam memperbanyakkan aktiviti marhaban ini sebanyak dua bulan sekali dan aktiviti persembahan yang dianjurkan itu mestilah penglibatan semua lapisan masyarakat agar masyarakat dapat menjadikan aktiviti kesenian persembahan ini adalah aktiviti yang bermanfaat bersama keluarga yang dihabiskan masa bersama-sama dengan perkara yang befaedah yang diisi dengan ilmu keagamaan.

Penyelidik juga mencadangkan kepada pihak persatuan untuk tidak menjadikan persembahan marhaban sebagai persembahan yang bermusim atau hanya menunggu jemputan sahaja. Seperti menunggu musim perkawinan, bulan Ramadan, cuti sekolah dan sebagainya untuk membuat persembahan ini tetapi haruslah bekerjasama dengan pihak kementerian pelancongan dan pihak hotel di Negeri Kedah dengan mengadakan persembahan sekerap yang mungkin kepada pelancong luar negeri Kedah mahupun dalam negeri. Ini akan menjadikan persembahan ini daya tarikan utama untuk pelancong yang berkunjung, melawat atau menginap di hotel-hotel dinegeri Kedah. Keadaan ini bukan

sahaja menguntungkan bahkan dapat turut memperkenalkan kesenian persembahan yang terdapat di Negeri Kedah.

Selain itu, penyelidik juga mencadangkan kepada pihak Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negeri Kedah (JKKN) agar turut sama membantu dalam mempromosikan persembahan marhaban ini iaitu untuk menjadikan marhaban ini sebagai aktiviti yang utama dalam taman Budaya di Negeri Kedah agar memilih satu atau dua bulan sebagai bulan persembahan marhaban dimana terdapat pelbagai pengisian didalamnya dengan mengadakan pelbagai aktiviti termasuklah bengkel, seminar, latihan dan pertandingan marhaban diantara persatuan marhaban lain yang terdapat di sekitar Negeri Kedah.

Pertandingan juga haruslah meliputi antara sekolah-sekolah, para pengiat marhaban di Kedah, pertandingan irama marhaban berserta taranum yang terdapat didalamnya juga pertandingan lagu-lagu marhaban.

Manakala yang terakhir ialah cadangan penyelidik mengenai lebih memperbanyakkan dokumentasai tentang keunikan amalan marhaban dengan memaparkan di stesen televisyen swasta dan kerajaan seperti Media Prima, Rtm dan juga Astro. Namun begitu pihak astro juga telah menayangkan tentang persembahan marhaban ini melalui siaran marhaban di astro.

5.2.1 Cadangan kepada penyelidik akan datang.

Cadangan pertama yang dicadangkan oleh penyelidik akan datang ialah penyelidik lain bolehlah membuat penyelidikan yang terdapat dalam persembahan marhaban. Ini kerana marhaban mempunyai pelbagai jenis antara marhaban shika, hijaz, nahwa dan ihrab yang boleh di kaji oleh penyelidik lain. Setiap persembahan marhaban adalah berbeza-bezadan masih banyak lagi hasil kajian yang tidak didokumentasi oleh JKKN menurut Encik Samsudin Bin Mahmud dan pihak JKKN sendiri ini meyebabkan kurangnya bahan rujukan mengenai marhaban ini.

Cadangan yang seterusnya ialah penyelidik akan datang hendaklah membuat kajian mengenai sistem pengurusan dalam persatuan marhaban atau peranan JKKN dalam memartabatkan kesenian persembahan marhaban. Menerusi kajian ini adalah sangat penting sekiranya penyelidik dapat mengetahui dengan lebih lanjut mengenai kesulitan yang dihadapi oleh para pengiat seni marhaban ini.

BIBLIOGRAFI.

- Abdul Rahman.(1996). Falsafah Dan seni Kreatif Melayu Mana Sikana Muzik Sebagai Kesenian Islam. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Abdul Rahman Rukaini.(1996). Kitab Marhaban Rangkaian Kisah-Kisah Nabi Dalam Puisi. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Agustine.(1992). *Bygone Kedah*.
- Ahmat Samsudin. (1984). *Traditional and chagein a malay state a study of economic and political development 1873-1923*.
- Ahmad Kamal Abdullah. (1989). Unsur-Unsur Islam Dalam Puisi Melayu, Selangor. Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Ali Hasbullah. (1980). Sejarah Kedah.
- Evan dan Berman. (1992). *Marketing*.
- Mohd Ghouse Nasaruddin,.(2004). Muzik Tradisional Melayu.
- Norman Govoni, Robert Eng dan Mortan Galper.(1993). *Promotional Management*.
- Percy & Rossiter. (1987). *Advertising And Promotion Strategy Managment*.
- Rosli Salleh.(2002). Elemen Dalam Promosi Kuala Lumpur Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Siti Razmah Haji Idris.(1996). Seni Budaya Masyarakat Malaysia Orang Melayu. Kuala Lumpur Dewan Bahasa Dan Pustaka.
- Zainal Abidin.(1988). Pengurusan dan Strategi Promosi. Selangor. Dewan Bahasa dan Pustaka.

INTERNET

BIBLIOGRAFI.

Budaya (n.a) Seni Suara. Di akses pada 5 Mac 2011. Dari laman web
bobezeni.tripod.com/budaya.htm.

Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara. (n.d.). Retrieved September 27, 2011, from
<http://www.google.com.my/search?q=jkkn+kedah&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:en-US:official&client=firefox-a>

Jubli Emas. (n.d.). Retrieved November 28, 2011, from [https://www .heritage.gov.my/v2/index.php?option = com_content&view=article&id=167&Itemid=265](https://www.heritage.gov.my/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=167&Itemid=265).

Laman Emjay. (2006) Berzanji / Marhaban. Di akses pada 3 Mac 2011 dari laman web
emjayjb.multiply.com/journal/iteam/17

My kedah, (n.d.). Retrieved Agust 5, 2911,
http://www.mykedah2.com/10heritage/105_5.html

Norliza Mohamad Zakaria. (2009). Marhaban Di Astro ada tarikan. Diakses pada 4 april
2011. Dari laman web marhaban Di Astro ada tarikan - Utusan Malaysia Online
- Hiburan =2010&dt=0902&utusan_Malaysia&hiburan&p.g=hi_02.htm.

Salma Abdullah . (2005). Pertandingan Berzanji Dan Marhaban. Diakses pada 3 April 2011. Dari laman web [www.utusan.com.my/info.asp?y= 2005&dt=0901& pubutusan _Malaysia&BicaraAgama&p.g=ba_03.htm](http://www.utusan.com.my/info.asp?y=2005&dt=0901&pubutusan_Malaysia&BicaraAgama&p.g=ba_03.htm).

PROFIL INFORMEN.

Nama Informen : Encik Kassim Bin Mahmod

Jawatan: Pengarah Jabatan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah

Nama Informen : Encik Awang Ahmad Bin Desa

Jawatan: Jabatan Pemuzik Badan Kebudayaan Dan Kesenian Negeri Kedah

Nama Informen : Encik Samsudin Bin Mahmud

Jawatan: Penasihat Persatuan Marhaban Setiakawan Alor Sekawan

Nama Informen : Encik Sabri Bin Jehar

Jawatan: Timbalan Penasihat Persatuan Marhaban Setiakawan Alor Sekawan

Nama Informen : Encik Ghazali Bin Mad Jusof

Jawatan: Ketua Kampung Alor Sekawan

Nama Informen : Zaliha Binti Manan

Jawatan: Penduduk Kampung Alor Sekawan

LAMPIRAN.

Soalan Temuramah Responden.

- Apakah makna dan pengertian marhaban dalam kalangan masyarakat Melayu pada hari ini?
- Siapakah yang terlibat dalam marhaban ini?
- Adakah golongan belia turut terlibat dalam marhaban ini dan bagaimanakah sambutan yang diberikan oleh golongan belia?
- Wajarkah marhaban ini dipromosikan dan diperkenalkan kepada masyarakat?
- Dimanakah marhaban selalu dipersembahkan atau dilangsungkan?
- Bagaimanakah masyarakat setempat mengetahui sesuatu marhaban ini akan diadakan?
- Bagaimanakah cara yang efektif untuk membantu dalam memperkenalkan dan mempromosi marhaban kepada masyarakat?
- Adakah organisasi lain turut memainkan peranan dalam menghidupkan marhaban ini?
- Perlukah marhaban ini dihidupkan kembali agar warisan ini tidak pupus di telan zaman?
- Apakah manfaat yang diperolehi melaui marhaban ini?
- Berapakah kumpulan marhaban yang bergiat aktif dinegeri kedah ini?
- Pandangan dan cadangan anda mengenai marhaban pada masa akan datang?

BORANG SOAL SELIDIK

Bahagian A: Demografi Responden.

Sila tandakan (☐) pada jawapan yang sesuai.

1. Jantina

(☐) lelaki (☐) perempuan

2. Umur

(☐) 11 tahun ke bawah (☐) 12-17 tahun

(☐) 15-25 tahun (☐) 26-35 tahun

(☐) 36-45 tahun (☐) 40-55 tahun

(☐) 55 tahun keatas

3. Bangsa

(☐) Melayu (☐) Cina

(☐) India (☐) Lain-lain _____(sila nyatakan)

4. Agama

(☐) Islam (☐) Kristian

(☐) Buddha (☐) Hindu

(☐) dan lain-lain _____(sila nyatakan)

5. Pekerjaan

(☐) kakitangan kerajaan (☐) suri rumah

(☐) kakitangan swasta (☐) pelajar

(☐) tidak bekerja (☐) lain-lain _____(sila nyatakan)

Bahagian B : Mengenalpasti tahap pengetahuan responden terhadap strategi mempromosikan Marhaban di Kedah.

Sila tandakan (☐) pada jawapan yang sesuai.

1. Adakah anda penduduk tetap Negeri Kedah

(☐) ya (☐) tidak

2. adakah anda mengenali apa itu marhaban

(☐) ya (☐) tidak

3. pernahkah anda mengikuti aktiviti marhaban

(☐) ya (☐) tidak

4. adakah anda terhibur dengan aktiviti yang dijalankan

(☐) ya (☐) tidak

5. adakah anda beroleh manfaat daripada aktiviti tersebut

(☐) ya (☐) tidak

6. pernahkah anda melihat promosi marhaban

(☐) ya (☐) tidak

7. adakah anda meminati marhaban.

(☐) ya (☐) tidak

8. adakah anda ingin menghidupkan kembali seni warisan ini

(☐) ya (☐) tidak

Bahagian C: Strategi mempromosikan Marhaban di Kedah

Sila pilih dan bulatkan pada nombor skala yang sesuai

Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat Setuju
1	2	3	4	5

Strategi	Skala				
1.Adakah media penting dalam mempromosikan marhaban	1	2	3	4	5
2. Marhaban kurang mendapat sambutan kerana promosi yang kurang berkesan atau tidak berkesan	1	2	3	4	5
3.Penggunaan promosi yang berkesan adalah paling digemari dalam: a) Televisyen b) laman web c) surat khabar d) poster e) majalah f) banner g) risalah-risalah					
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
4. maklumat mengenai marhaban diperolehi melalui: a) televisyen b) laman web c) majalah d) surat khabar e) rakan-rakan					
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5

5..Perpektif masyarakat terhadap marhaban	1	2	3	4	5
6.Perlukah kita memelihara kesenian persembahan tradisional ini.	1	2	3	4	5
7.Pada pendapat anda adakah marhaban hanya sesuai kepada golongan veteran sahaja.	1	2	3	4	5
8.Pada pendapat anda adakah golongan muda- mudi sekarang tidak berminat dengan marhaban.	1	2	3	4	5
9.Adakah marhaban memberi pendidikan mengenai asal usul kebudayaan kepada marhaban.	1	2	3	4	5
10.Pendidikan adalah langkah yang boleh diambil untuk mengalakkan belia menyertai marhaban ini.	1	2	3	4	5

Bahagian D: Pendapat dan cadangan responden.

Adakah anda mempunyai pendapat atau cadangan dalam startegi mempromosikan marhaban ini kepada masyarakat di Negeri Kedah (sila nyatakan).

SYARAT-SYARAT PENYERTAAN FESTIVAL MARHABAN/BARZANJI

NEGERI KEDAH 1432H/2011M

1. FORMAT FESTIVAL BARZANJI DAN MARHABAN

- 1.1. Pemilihan kumpulan ke Festival Marhaban Peringkat Negeri Kedah akan dibuat melalui Festival Marhaban Peringkat Daerah dan bahagian. Sebanyak 6 Kumpulan akan dipilih ke Festival Marhaban Peringkat Negeri Kedah, dimana satu (1) Kumpulan akan mewakili setiap Bahagian. Sekiranya tidak ada penyertaan dari mana-mana Bahagian, maka Bahagian itu tidak akan diwakili oleh mana-mana Kumpulan dari Bahagian lain.
- 1.2. Setiap Kumpulan yang menyertai Festival Marhaban Peringkat Daerah, Bahagian dan Negeri hendaklah mengisi borang penyertaan M1-2011 Marhaban.

2. SYARAT-SYARAT FESTIVAL

2.1. Penyertaan

2.1.1. Festival ini terbuka kepada semua kumpulan Marhaban sama ada kumpulan lelaki atau wanita, warganegara Malaysia berasal dari Negeri Kedah.

2.1.2. Jumlah peserta Marhaban hendaklah **seramai 10 orang termasuk pembaca RIWAYAH.**

2.1.3. Kumpulan Marhaban hendaklah tida bercampur di antara lelaki dan perempuan.

2.1.4. Peserta mestilah berumur tidak kurang 18 tahun dan tidak melebihi 50 tahun pada tarikh permohonan dikemukakan.

2.1.5. Setiap peserta hanya dibenarkan mewakili satu Kumpulan sahaja.

2.1.6. Peserta Kumpulan lelaki diwajibkan berpakaian menutup aurat dan bersongkok atau yang sejenis dengannya manakala peserta perempuan hendaklah memakai baju kurung yang longgar tidak menjolok mata dan bertudung.

2.1.7. Sesiapa yang menganggotai mana-mana Jawatankuasa Festival Marhaban di Peringkat Daerah, bahagian dan Negeri tidak dibenarkan mengambil bahagian dalam Festival ini sama ada sebagai ahli kumpulan atau pemimpin suatu kumpulan.

2.2. Barzanji

2.2.1. Setiap kumpulan hendaklah mempersembahkan mana-mana Riwayah Barzanji dan kitab Barzanji yang masyhur karya Syeikh Jaafar al-Barzanji.

2.2.2. Lagu Barzanji hendaklah berasaskan kepada lagu-lagu tradisi seperti sikah, Raqbi, Ras dan sebagainya.

2.3. Marhaban

2.3.1. Setiap kumpulan hendaklah mempersembahkan mana-mana Riwayah Barzanji dari kitab Barzanji yang masyhur karya Syeikh Jaafar al-Barzanji.

2.3.2. Lagu Barzanji hendaklah berasaskan kepada lagu-lagu tradisi seperti Sikah, Raqbi, Ras dan sebagainya.

2.3.3. Jangka masa kedua-dua genre atau bidang ini hendaklah tidak kurang dan **tidak melebihi 15 minit**. Markah akan dipotong sekiranya melebihi masa yang telah ditetapkan.

3. PENGHAKIMAN

3.1. Syarat Hakim

3.1.1. Seorang Hakim tidak layak menjadi hakim Festival jika terlibat sebagai jurulatih atau pemimpin mana-mana kumpulan yang bertanding.

3.1.2. Jamaah Hakim Peringkat Bahagian dan Negeri akan ditentukan/dilantik oleh Jawatankuasa Induk Festival Marhaban Negeri Kedah. Manakala Peringkat Daerah pula akan dilantik seorang Ketua Hakim oleh Jawatankuasa Induk Festival Marhaban Negeri Kedah.

3.2. Kriteria Penghakiman

3.2.1. Penghakiman Barzanji akan dinilai dari beberapa aspek seperti berikut:

3.2.1.1.	Lagu	15 Markah
3.2.1.2.	Fasahah	10 Markah
3.2.1.3.	Suara	10 Markah
Jumlah Markah		35 Markah

3.2.2. Penghakiman bagi Marhaban akan dinilai dari beberapa aspek:

3.2.2.1.	Lagu	20 Markah
----------	------	-----------

3.2.2.2.	Fasahah	15 Markah
3.2.2.3.	Suara	15 Markah
3.2.2.4.	Pakaian/Persembahan	15 Markah

Jumlah Markah Keseluruhan	100 Markah
---------------------------	------------

3.2.3. Markah bagi kedua (Barzanji dan Marhaban) akan dicampur bagi menentukan jumlah keseluruhan setiap kumpulan.

3.3. Pemotongan markah

3.3.1. Sekiranya terdapat persamaan markah kumpulan, Jamaah hakim akan merujuk kepada markah Lagu, kemudian markah Fasahan, Suara, dan akhirnya markah Pakaian/Persembahan.

3.3.2. Kertas pemarkahan bagi suatu pertandingan adalah SULIT dan hendaklah dihantar dan disimpan secara berlakri selama 6 bulan oleh Urusetia Festival Marhaban Negeri Kedah. Keputusan Jamaah Hakim adalah muktamad.

4. PELANGGARAN SYARAT

- 4.1. Jawatankuasa Festival marhaban Negeri Kedah akan melantik 3 orang sebagai Jawatankuasa Rayuan, yang tidak terlibat dalam penghakiman (aduan/rayuan hanya untuk teknikal sahaja tidak termasuk penghakiman).
- 4.2. Keputusan Jamaah Hakim adalah muktamad.

BORANG PENYERTAAN

FESTIVAL MARHABAN

BORANG MARHABAN- M1-2011

1. Nama Kumpulan : _____

2. Nama Pengurus Kumpulan : _____

3. Nama Ketua Kumpulan : _____

4. Alamat Kumpulan : _____

No. Telefon : _____ E-mail : _____

5. Nama Ahli Kumpulan

(Salinan Kad Pengenalan Ahli Kumpulan yang disahkan hendaklah disertakan)

BIL.	NAMA AHLI	NO. KAD PENGENALAN	TARIKH LAHIR
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

BORANG MARHABAN M1-2011

6. Latar Belakang Kumpulan:

7. PERAKUAN

Saya (kami) _____ bagi

Pihak kumpulan _____ dengan

Ini mengaku akan mematuhi segala syarat/peraturan dan keputusan penghakiman yang ditetapkan dan diputuskan oleh Jawatankuasa Festival Seni Kompang & Marhaban Negeri Kedah 1432H/2011M.

(Tandatangan Pengurus Kumpulan)

Nama : _____

No. K/P : _____

MEMPROMOSIKAN AMALAN PERSEMBAHAN MARHABAN DI ALOR SEKAWAN KEDAH

MARHABAN YA MARHABAN

ABSTRAK

Kajian ini dilakukan untuk mengkaji sejauh mana marhaban ini diterima dalam kalangan masyarakat disamping memberi kesedaran serta memupuk kecintaan terhadap kesenian budaya marhaban dalam kalangan masyarakat Melayu. Penyelidikan ini juga adalah untuk mencari masalah yang wujud dalam memperkenalkan budaya marhaban di Negeri Kedah. Melalui kajian ini juga penyelidik mengandarkan bahawa kekurangan maklumat yang lengkap menyebabkan hebahan budaya marhaban tidak begitu meluas di Negeri Kedah serta fungsi marhaban kebanyakan tidak diketahui oleh masyarakat.

PERMASALAHAN KAJIAN

Seni persembahan kurang dikenali ramai dan hampir dipinggirkan oleh masyarakat pada masa kini. Hal ini kerana terdapat pelbagai jenis seni persembahan lain di Malaysia yang lebih menarik berbanding seni marhaban. Kebanyakan masyarakat di Malaysia terutamanya generasi muda tidak diberikan pendedahan yang meluas mengenai amalan marhaban ini. Penggunaan medium promosi yang sedia ada dipercayai tidak begitu efektif. Oleh yang demikian, pemilihan promosi yang sedia ada dijangka mampu memberikan kesedaran dan memperkenalkan kepada masyarakat mengenai marhaban terhadap masyarakat Negeri Kedah mahupun luar Negeri Kedah.

OBJEKTIF KAJIAN

1. Mengkaji permasalahan yang wujud dalam mempromosikan amalan persembahan di Alor Sekawan Kedah.
2. Menenalpasti alternatif yang digunakan oleh Kumpulan Marhaban Setiakawan untuk mempromosikan marhaban.
3. Meneliti kaedah promosi berkesan bagi menyampaikan maklumat tentang marhaban terhadap orang ramai.

HIPOTESIS KAJIAN

Hipotesis penyelidik ialah walaupun seni persembahan marhaban ini kurang dikenali ramai dan dipinggirkan oleh masyarakat kini. Namun demikian diandaikan dengan pemilihan promosi yang berkesan seni persembahan ini akan dijangkakan terus hidup dan diperkembangkan agar amalan persembahan marhaban ini dapat dikekalkan.

ANALISA DAPATAN KAJIAN

Analisa dapatan kajian menunjukkan bahawa meliputi segala maklumat yang diperolehi melalui temuramah dan borang soal selidik yang dikumpul untuk diproses dan dianalisa untuk menghasilkan laporan yang lengkap berdasarkan kajian yang telah dilakukan. Segala maklumat dan data yang telah diproses akan digunakan untuk melengkapkan kajian. Penyelidik juga merumus setiap data yang diperolehi melalui dapatan kajian akan menjawab hipotesis yang telah dikemukakan oleh penyelidik.

CADANGAN

1. Membuat penyelidikan terhadap jenis persembahan marhaban iaitu marhaban shilka, hijaz, nahwa dan ihrab yang boleh dijadikan kajian penyelidik lain dalam persembahan marhaban ini.
2. Kajian tentang sistem pengurusan dalam aktiviti persembahan marhaban.
3. Peranan JKKN dalam memartabatkan kesenian persembahan marhaban.

RUMUSAN

Kesenian marhaban ini merupakan salah satu dari seni tradisi persembahan kesenian Islam yang tersebar luas di kepulauan nusantara sekaligus kedatangan pendakwah serta pedagang Islam sekitar ratusan tahun yang lalu membawa kepada seni tradisi ini. Kebiasaannya amalan turun temurun yang diwarisi melalui nenek moyang seperti yang tak lupuk dek hujan dan tak lekang dek panas begitulah amalan-amalan ini harus diamalkan walaupun arus kemodenan telah lama menyerapi kehidupan masyarakat Melayu di negara kita pada hari ini.

NURUL NADIA BT MOHAMAD NOR (22063)
PENGURUSAN SENI
FAKULTI SENI GUNAAN DAN KREATIF
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Poster Marhaban

Kampung Alor Sekawan Kedah

Acara Persembahan Marhaban

Semasa Persembahan

Sesi Temuramah

Kitab Marhaban

Bersama Kumpulan Marhaban Setiakwan AlorSekawan